

EUROOPAN KOMISSIO
Koulutus ja kulttuuri
Kansalaisten Eurooppa -
ohjelma

KANSALAISTEN EUROOPPA -OHJELMA

2007–2013

OHJELMAOPAS

1. tammikuuta 2009 alkaen käytettävä versio

http://ec.europa.eu/citizenship/index_en.html

http://eacea.ec.europa.eu/citizenship/index_en.htm

SISÄLLYSLUETTELO

OHJELMAOPAS	1
<i>SISÄLLYSLUETTELO</i>	2
<i>Ohjelmaoppaan tarkoitus ja rakenne</i>	1
Osa A	3
<i>Yleinen esittely</i>	3
<i>Mikä on Kansalaisten Eurooppa -ohjelma?</i>	4
<i>Kansalaisten Eurooppa -ohjelman tavoitteet</i>	5
Yleiset tavoitteet	5
Erityiset tavoitteet.....	5
<i>Kansalaisten Eurooppa -ohjelman painopisteaiheet</i>	6
Pysyvät painopisteaiheet.....	6
Euroopan unionin tulevaisuus ja perusarvot	6
Unionin aktiivinen kansalaisuus: osallistuminen ja demokratia Euroopassa	6
Kulttuurien välinen vuoropuhelu	7
Ihmisten hyvinvointi Euroopassa: työllisyys, sosiaalinen yhteenkuuluvuus ja kestävä kehitys	7
EU:n politiikkojen vaikutus yhteiskuntaan	7
<i>Kansalaisten Eurooppa -ohjelman monialaiset näkökohdat</i>	8
Eurooppalaiset arvot	8
Unionin aktiivisen kansalaisuuden edistäminen epävirallisen oppimisen kautta	8
Vapaaehtoistyö – unionin aktiivisen kansalaisuuden ilmentymä.....	8
Kansainvälisyys ja paikallinen ulottuvuus	9
Kulttuurinen ja kielellinen monimuotoisuus.....	9
Hedelmällinen vuorovaikutus	9
Yhtäläiset mahdollisuudet osallistua ohjelmaan	10
Sukupuolten tasapainoinen osallistuminen	10
Sukupolvien välinen solidaarisuus.....	10
Näkyvyys, hyödyntäminen ja levittäminen.....	11
Ohjelman näkyvyys	11
Tulosten hyödyntäminen ja levittäminen	11
<i>Kansalaisten Eurooppa -ohjelman rakenne</i>	13
Toimi 1 – Aktiivisten kansalaisten Eurooppa	13
Ystävyyskuntatoiminta	13
Kansalaishankkeet ja tukitoimenpiteet.....	13
Toimi 2 – Aktiivinen kansalaisyhteiskunta Euroopassa	13
Toiminta-avustukset EU-politiikan tutkimusorganisaatioille (asiantuntijaryhmät)	13
Toiminta-avustukset Euroopan tason kansalaisjärjestöille	13
Avustukset kansalaisjärjestöjen käynnistämille hankkeille	14
Toimi 3 – Yhteinen Eurooppa.....	14
Näkyvyyttä lisäävät tapahtumat.....	14
Tutkimukset	14
Tiedotuksen ja tiedonlevityksen välineet.....	14
Toimi 4 – Euroopan aktiivinen muistiperintö	14
Osa B	15
<i>Kansalaisten Eurooppa -ohjelman täytäntöönpano</i>	15
<i>Ketkä panevat täytäntöön Kansalaisten Eurooppa -ohjelman?</i>	16
Euroopan komissio	16

Kansalaisten Eurooppa -ohjelmaopas

Koulutuksen, audiovisuaalialan ja kulttuurin toimeenpanovirasto	16
<i>Mikä on ohjelman budjetti?</i>	17
<i>Kuka voi osallistua Kansalaisten Eurooppa -ohjelmaan?</i>	18
Avustusten suorat edunsaajat	18
Kohderyhmä	18
<i>Osallistujamaat</i>	19
<i>Yleiset valintamenettelyt</i>	21
<i>Rahoitusta koskevat säännöt</i>	24
<i>Avustusten lajit</i>	24
<i>Avustuksen määrä</i>	24
<i>Voiton tuottaminen</i>	24
<i>Yhteisrahoitus</i>	25
<i>Kaksinkertainen rahoitus</i>	25
<i>Takautuvuus</i>	25
<i>Vakuus</i>	26
<i>Avustuspäätös ja avustussopimus</i>	27
<i>Alihankinta ja hankintasopimuksen tekeminen</i>	27
<i>Julkisuus</i>	27
<i>Tarkastukset</i>	28
<i>Tietosuoja</i>	28
<i>Määräaikojen noudattaminen</i>	28
Osa C	29
Ohjelmatoimet	29
Toimi 1 – Aktiivisten kansalaisten Eurooppa	30
<i>Mitkä ovat toimen tavoitteet?</i>	30
<i>Toimenpide 1 – Ystävyyskuntatoiminta</i>	31
<i>Toimenpide 1.1 Ystävyyskuntatoiminnan puitteissa järjestettävät kansalaisten tapaamiset</i>	32
Eryityiset tavoitteet	32
Tukikelpoisuusperusteet	33
Hakijat	33
Kumppanuudet	33
Kumppaneiden määrä	33
Osallistujat	33
Toimintapaikka	33
Tukikelpoiset hakemukset	34
Hallinnolliset asiakirjat	34
Hakulomakkeeseen on liitettävä seuraavat asiakirjat:	34
Myöntämisperusteet	35
Laadulliset perusteet	35
80 prosenttia arviointimenettelyssä annettavista pisteistä liittyy laadullisiin perusteisiin.	35
• Merkitys ohjelman tavoitteiden ja painopisteiden kannalta	35
(25 prosenttia pisteistä)	35
• Ehdotetun hankkeen ja ehdotettujen menetelmien hyödyllisyys	35
(25 prosenttia pisteistä)	35
• Vaikutus (15 prosenttia pisteistä)	35
• Näkyvyys ja jatkotoimet (15 prosenttia pisteistä)	35

Kansalaisten Eurooppa -ohjelmaopas

Määrälliset perusteet	36
20 prosenttia arviointimenettelyssä annettavista pisteistä liittyy määrällisiin perusteisiin.	36
• Maantieteellinen vaikutus (10 prosenttia pisteistä)	36
• Kohderyhmä (10 prosenttia pisteistä).....	36
Miten hyvä hanke laaditaan?	36
Miten avustusta haetaan?	37
Miten ja milloin tulokset ilmoitetaan?	38
Miten toiminta rahoitetaan?	38
Avustusten laskenta	38
Sopimusehdot	39
Loppuraportti ja maksumenettelyt	39
<i>Toimenpide 1.2 Ystävyyshanketoverkostot</i>	<i>41</i>
Erityiset tavoitteet.....	41
Hakijat	42
Kumppanuudet.....	42
Kumppaneiden määrä	42
Osallistujat	42
Toimintapaikka (-paikat)	42
Kesto.....	42
Tukikelpoiset hakemukset	43
• Virallinen hakulomake on täytettävä kokonaan, yhdellä EU:n virallisella kielellä ja kirjoitus- tai tietokoneella. Hanke-ehdotukset on toimitettava määräaikaan mennessä, ja ehdotettujen hankkeiden on käynnistytävä asiaankuuluvana tukikelpoisuusaikana (katso jäljempänä kohta ”Milloin avustusta haetaan?”).....	43
Hallinnolliset asiakirjat.....	43
Hakulomakkeeseen on liitettävä seuraavat asiakirjat:.....	43
Myöntämisperusteet.....	44
Laadulliset perusteet	44
80 prosenttia arviointimenettelyssä annettavista pisteistä liittyy laadullisiin perusteisiin.	44
• Merkitys ohjelman tavoitteiden ja painopisteiden kannalta (25 prosenttia pisteistä)	44
• Ehdotetun hankkeen ja ehdotettujen menetelmien hyödyllisyys (25 prosenttia pisteistä).....	44
• Vaikutus (15 prosenttia pisteistä)	44
• Näkyvyys ja jatkotoimet (15 prosenttia pisteistä)	44
Määrälliset perusteet	45
20 prosenttia arviointimenettelyssä annettavista pisteistä liittyy määrällisiin perusteisiin.	45
• Maantieteellinen vaikutus (10 prosenttia pisteistä)	45
• Kohderyhmä (10 prosenttia pisteistä).....	45
Miten hyvä hanke laaditaan?	45
Milloin avustusta haetaan?.....	46
Miten avustusta haetaan?	46
Miten ja milloin tulokset ilmoitetaan?	47
Miten toiminta rahoitetaan?	47
Avustusten laskenta	47
Sopimusehdot	48
Loppuraportti ja maksumenettelyt	49
Tukikelpoisuusperusteet	54
Hakijat	54
Kumppanuudet.....	54
Kumppaneiden määrä	54
Osallistujien määrä	54
Toimintapaikka	54
Kesto.....	54
Ohjelma	54
Tukikelpoiset hakemukset	55
Virallinen hakulomake on täytettävä kokonaan, yhdellä EU:n virallisella kielellä ja kirjoitus- tai tietokoneella. Hanke-ehdotukset on toimitettava määräaikaan mennessä, ja ehdotettujen hankkeiden on käynnistytävä asiaankuuluvana tukikelpoisuusaikana (katso jäljempänä kohta ”Milloin avustusta haetaan?”). Virallinen hakulomake on saatavilla osoitteesta	55
Hallinnolliset asiakirjat.....	55
Hakulomakkeeseen on liitettävä seuraavat asiakirjat:.....	55
80 prosenttia arviointimenettelyssä annettavista pisteistä liittyy laadullisiin perusteisiin.	56

Kansalaisten Eurooppa -ohjelmaopas

• Merkitys ohjelman tavoitteiden ja painopisteiden kannalta (25 prosenttia pisteistä)	56
• Ehdotetun hankkeen ja ehdotettujen menetelmien hyödyllisyys (25 prosenttia pisteistä).....	56
• Vaikutus (15 prosenttia pisteistä).....	56
• Näkyvyys ja jatkotoimet (15 prosenttia pisteistä)	56
20 prosenttia arviointimenettelyssä annettavista pisteistä liittyy määrällisiin perusteisiin.	56
• Maantieteellinen vaikutus (10 prosenttia pisteistä)	56
• Kohderyhmä (10 prosenttia pisteistä).....	57
Miten avustusta haetaan?	58
Tukikelpoisuusperusteet	64
Hakijat	64
Kumppanuudet.....	64
Kumppaneiden määrä	64
Toimintapaikka (-paikat)	64
Kesto.....	64
Ohjelma	64
Tukikelpoiset hakemukset	64
Virallinen hakulomake on täytettävä kokonaan, yhdellä EU:n virallisella kielellä ja kirjoitus- tai tietokoneella. Hanke-ehdotukset on toimitettava määräaikaan mennessä, ja ehdotettujen hankkeiden on käynnistytävä asiaankuuluvana tukikelpoisuusaikana (katso jäljempänä kohta ”Milloin avustusta haetaan?”). Virallinen hakulomake on saatavilla osoitteesta	64
Hallinnolliset asiakirjat.....	66
Hakulomakkeeseen on liitettävä seuraavat asiakirjat:.....	66
Myöntämisperusteet.....	67
80 prosenttia arviointimenettelyssä annettavista pisteistä liittyy laadullisiin perusteisiin.	67
• Merkitys ohjelman tavoitteiden ja painopisteiden kannalta (25 prosenttia pisteistä)	67
• Ehdotetun hankkeen ja ehdotettujen menetelmien hyödyllisyys (25 prosenttia pisteistä).....	67
• Vaikutus (15 prosenttia pisteistä).....	67
• Näkyvyys ja jatkotoimet (15 prosenttia pisteistä)	67
20 prosenttia arviointimenettelyssä annettavista pisteistä liittyy määrällisiin perusteisiin.	68
• Maantieteellinen vaikutus (10 prosenttia pisteistä)	68
• Kohderyhmä (10 prosenttia pisteistä).....	68
Miten avustusta haetaan?	68
<i>Toimenpide 3: Avustukset kansalaisjärjestöjen käynnistämille hankkeille.....</i>	<i>75</i>
Hakijat	77
Kumppanuudet.....	77
Kumppaneiden määrä	77
Toimintapaikka	77
Toiminta on järjestettävä jossakin ohjelmaan osallistuvassa maassa (katso B-osa, ”Osallistujamaat”).	77
Kesto.....	77
Ohjelma	77
Tukikelpoiset hakemukset	78
Virallinen hakulomake on täytettävä kokonaan, yhdellä EU:n virallisella kielellä ja kirjoitus- tai tietokoneella. Hanke-ehdotukset on toimitettava määräaikaan mennessä, ja ehdotettujen hankkeiden on käynnistytävä asiaankuuluvana tukikelpoisuusaikana (katso jäljempänä kohta ”Milloin avustusta haetaan?”).	78
Virallinen hakulomake on saatavilla osoitteesta	78
Hallinnolliset asiakirjat	78
Hakulomakkeeseen on liitettävä seuraavat asiakirjat:.....	78
Myöntämisperusteet.....	79
80 prosenttia arviointimenettelyssä annettavista pisteistä liittyy laadullisiin perusteisiin.	79
• Merkitys ohjelman tavoitteiden ja painopisteiden kannalta (25 prosenttia pisteistä)	79
• Ehdotetun hankkeen ja ehdotettujen menetelmien hyödyllisyys (25 prosenttia pisteistä).....	79
• Vaikutus (15 prosenttia pisteistä).....	79
• Näkyvyys ja jatkotoimet (15 prosenttia pisteistä)	79
20 prosenttia arviointimenettelyssä annettavista pisteistä liittyy määrällisiin perusteisiin.	79
• Maantieteellinen vaikutus (10 prosenttia pisteistä)	79
• Kohderyhmä (10 prosenttia pisteistä).....	80
Miten hyvä hanke laaditaan?	80
Miten avustusta haetaan?	81
Miten ja milloin tulokset ilmoitetaan?	81
Miten toiminta rahoitetaan?	82

Kansalaisten Eurooppa -ohjelmaopas

Yleiset säännöt.....	83
Toimi 3 – Yhteinen Eurooppa	91
<i>Mitkä ovat toimen tavoitteet?</i>	91
Näkyvyyttä lisäävät tapahtumat.....	91
Tutkimukset	91
Tiedotuksen ja tiedonlevityksen välineet.....	91
Toimi 4 – Euroopan aktiivinen muistiperintö.....	92
<i>Erityiset tavoitteet</i>	92
Hakijat	95
Toimintapaikka	95
Tukikelpoiset hakemukset	95
Kesto	95
Hallinnolliset asiakirjat.....	95
Hakulomakkeeseen on liitettävä seuraavat asiakirjat:.....	95
Laadulliset perusteet	97
Määrälliset perusteet	97
Miten hyvä hanke laaditaan?	98
Milloin avustusta haetaan?.....	99
Miten avustusta haetaan?	99
Miten ja milloin tulokset ilmoitetaan?	99
Miten toiminta rahoitetaan?	100
Yleiset säännöt.....	101

Ohjelmaoppaan tarkoitus ja rakenne

Ohjelmaoppaassa on tarkoitus esittää kaikille kiinnostuneille Kansalaisten Eurooppa -ohjelman sisältö sekä ohjelman eri toimien ja toimenpiteiden puitteissa myönnettävien avustusten hakumenettelyt ja -ehdot.

Ohjelmaoppaassa on kolme osaa:

A-osa, jossa on johdanto ohjelmaan sekä sen yleis- ja erityistavoitteisiin, painopisteaiheisiin ja monialaisiin näkökohtiin,

B-osa, jossa on tärkeää yleistietoa ohjelman täytäntöönpanosta, kuten taloudellisista ja oikeudellisista ehdoista,

C-osa, jossa on yksityiskohtaista tietoa ohjelman eri toimista ja toimenpiteistä.

Erillisiä ehdotuspyyntöjä voidaan julkaista tietyistä toimista tai toimenpiteistä, joiden muoto voi muuttua merkittävästi ja jotka ovat voimassa vain rajallisen ajan siten, että hakemukset lähetetään tiettyyn määräpäivään mennessä. Tällaisia ehdotuspyyntöjä ei voida sisällyttää tähän ohjelmaoppaaseen, joka on voimassa koko ohjelman keston ajan. Oppaassa kuitenkin esitellään yleisesti tällaisia toimia ja toimenpiteitä, joista julkaistaan erillinen ehdotuspyyntö, ja annetaan mahdollisesti linkki kyseiseen ehdotuspyyntöön.

Osa A
Yleinen esittely

Mikä on Kansalaisten Eurooppa -ohjelma?

Joulukuun 12. päivänä 2006 tehdyllä Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksellä N:o 1904/2006/EY hyväksyttiin Kansalaisten Eurooppa -ohjelma vuosiksi 2007–2013. Päätös muodostaa oikeudellisen kehyksen monenlaisten ”unionin aktiivista kansalaisuutta” edistävien toimintojen ja organisaatioiden tukemiselle ja edistää siten kansalaisten ja kansalaisjärjestöjen osallistumista Euroopan yhdentymisprosessiin.

Kansalaisten Eurooppa -ohjelma perustuu edelliseen ohjelmaan, joka toteutettiin vuosina 2004–2006. Komissio esitteli nykyisen ohjelman kuultuaan laajalti erilaisia sidosryhmiä ja tehtyään ennakoarvioinnin, jossa tarkasteltiin yhteisön toimen tarpeellisuutta ja ohjelman odotettua vaikutusta toimialaan. Näiden kokemusten ja selvitysten ansiosta tässä entistä pidemmälle kehitetyssä toisen sukupolven ohjelmassa yhdistyvät jatkuvuus ja innovointi.

Ohjelma toteutetaan vuosina 2007–2013.

Kansalaisten Eurooppa -ohjelman tavoitteet

Yleiset tavoitteet

Kansalaisten Eurooppa -ohjelmalla edistetään seuraavia yleisiä tavoitteita:

- tarjotaan kansalaisille mahdollisuus toimia vuorovaikutuksessa ja osallistua yhä tiiviimmän, demokraattisen ja maailmalle avautuneen sekä kulttuurisen monimuotoisuuden yhdistämisen ja rikastuttaman Euroopan rakentamiseen kehittäen näin Euroopan unionin kansalaisuutta
- kehitetään yhteisiin arvoihin, historiaan ja kulttuuriin perustuvan eurooppalaisen identiteetin tunnetta
- myötävaikutetaan siihen, että kansalaiset tuntevat Euroopan unionin omakseen
- lujitetaan unionin kansalaisten suvaitsevaisuutta ja keskinäistä ymmärtämystä kunnioittaen ja edistäen kulttuurista ja kielellistä moninaisuutta edesauttamalla samalla kulttuurien välistä vuoropuhelua.

Erityiset tavoitteet

Ohjelman seuraavat erityiset tavoitteet, jotka toteutetaan kansainvälisen yhteistyön avulla:

- saatetaan yhteen eri puolilla Eurooppaa sijaitsevien paikallisyhteisöjen jäsenet jakamaan ja vaihtamaan kokemuksia, näkemyksiä ja arvoja, jotta voidaan oppia menneestä ja rakentaa tulevaa varten
- edistetään Euroopan kansalaisuuteen ja demokratiaan, yhteisiin arvoihin sekä yhteiseen historiaan ja kulttuuriin liittyvää toimintaa, keskustelua ja pohdintaa Euroopan tasolla toteutettavalla kansalaisjärjestöjen yhteistyöllä
- tuodaan Eurooppa lähemmäksi kansalaisia edistämällä eurooppalaisia arvoja ja saavutuksia vaalien samalla Euroopan menneisyyden muistoa
- rohkaistaan kaikkien osallistujamaiden kansalaisten ja kansalaisjärjestöjen välistä vuorovaikutusta, edistäen näin kulttuurien välistä vuoropuhelua ja korostaen Euroopan monimuotoisuutta ja yhtenäisyyttä, jolloin erityistä huomiota kiinnitetään toimiin, joilla pyritään kehittämään tiiviimmät yhteydet Euroopan unionin jäseninä 30. huhtikuuta 2004 olleiden ja siihen mainitusta päivästä lukien liittyneiden jäsenvaltioiden kansalaisten välille.

Kansalaisten Eurooppa -ohjelman painopisteaiheet

Tässä ohjelmassa asetetaan painopisteeseen tietyt aiheet, jotka ovat erityisen tärkeitä unionin aktiivisen kansalaisuuden kehittämisen kannalta. Keskittymällä näihin aiheisiin edistetään samoja kysymyksiä käsittelevien hankkeiden yhteisvaikutusta ja varmistetaan tuettavien toimintojen ja yleisesti koko ohjelman näkyvyys ja vaikutusten tehokkuus. Ohjelmaan osallistuvia hakijoita pyydetään **käsittelemään hankkeissaan yhtä tai useampaa näistä painopisteaiheista**. Ohjelma on kuitenkin avoin myös innovatiivisille ruohonjuuritason hankkeille, jotka eivät liity näihin painopisteaiheisiin.

Nämä aiheet ovat keskeisiä koko ohjelman ajan ja ovat siten pysyviä. Erityiset tapahtumat tai alalla tapahtuva kehitys vaikuttavat kuitenkin tapoihin, joilla näitä aiheita käsitellään.

Jotta voitaisiin reagoida uusiin tai erityisiin EU:n asialistalle tuleviin aiheisiin, voidaan vahvistaa ohjelman kannalta merkittäviä ja kestoaltaan rajallisia vuotuisia painopisteaiheita. Ne julkaistaan EACEA:n verkkosivuilla.

Pysyvät painopisteaiheet

Ohjelmassa on etusijalla seuraavat aiheet:

Euroopan unionin tulevaisuus ja perusarvot

Euroopan unionissa tapahtuneiden merkittävien ja nopeiden muutosten johdosta kansalaisten ja kansalaisjärjestöjen kanssa on syytä pohtia pitkään ja perusteellisesti Euroopan tulevaisuutta. Valtion- ja hallitusten päämiehet totesivat tämän vuonna 2005 käynnistettyään pohdinnan Euroopan tulevaisuudesta perustuslain ratifiointiprosessin keskeytyttyä. Komissio ehdotti pohdinnan tueksi K-suunnitelmaa¹ lujittamaan kansanvaltaa, kuuntelemista ja keskustelua Euroopassa. Kansalaisten Eurooppa -ohjelma on tärkeä työkalu tässä yhteydessä. Sen avulla voidaan käynnistää yhteiskunnassa rakenteellinen vuoropuhelu, jolla ”myötävaikutetaan siihen, että kansalaiset tuntevat Euroopan unionin omakseen”, kuten ohjelman tavoitteissa esitetään.

Näkemyks Euroopan unionin tulevaisuudesta on luonnostaan sidoksissa Euroopan unionin perusarvoihin. Tähän pysyvään painopisteaiheeseen sisältyy näin ollen myös vuoropuhelua ja toimia, jotka liittyvät perusarvoihin, kuten ihmisoikeuksiin, suvaitsevuuteen, solidaarisuuteen sekä rasismiin ja muukalaisvihan torjuntaan.

Unionin aktiivinen kansalaisuus: osallistuminen ja demokratia Euroopassa

Tämän ohjelman ytimessä on unionin aktiivisen kansalaisuuden käsite, jota on pohdittava syvällisesti. Euroopassa on kehitettävä myös välineitä ja malleja, joiden avulla kansalaiset voivat osallistua aktiivisesti Euroopan rakentamiseen kaikilla tasoilla. Unionin aktiivinen kansalaisuus, osallistuminen ja demokratia ovat näin ollen pysyvästi ohjelman

¹ KOM(2005) 494 lopullinen, 13. lokakuuta 2005. Komission tiedonanto neuvostolle, Euroopan parlamentille, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle: ”**Komission panos EU:n tulevaisuutta koskevaan pohdintaan. 'K-suunnitelma': kansanvalta, kuunteleminen ja keskustelu**”.

painopisteessä. Näitä asioita käsitellään tutkimuksissa ja pohdinnoissa sekä hankkeissa, joihin osallistuu kansalaisia ja kansalaisjärjestöjä.

Kulttuurien välinen vuoropuhelu

Euroopan unionin toisiaan seuranneet laajentumiset, sisämarkkinoiden lisäämä liikkuvuus sekä vanhat ja uudet muuttovirrat lisäävät unionin kansalaisten vuorovaikutusta. Kansalaisten pitäisikin voida toteuttaa mahdollisuuksiaan nykyistä solidaarisemmassa yhteiskunnassa. Eurooppalaisen identiteetin luominen ja yhteisöön kuulumisen eri näkökohtien kehittyminen edellyttävät, että kaikkien kansalaisten osallistumista kulttuurien väliseen vuoropuheluun edistetään kansalaisyhteiskunnan kanssa toteutettavan rakenteellisen yhteistyön avulla. Unionin kansalaisten tulisi tietää, miten tärkeää on kehittää unionin aktiivista kansalaisuutta, joka on avoin suhtautuminen maailmalle ja kunnioittaa kulttuurista monimuotoisuutta ja joka perustuu Euroopan unionin yhteisiin arvoihin.

Ihmisten hyvinvointi Euroopassa: työllisyys, sosiaalinen yhteenkuuluvuus ja kestävä kehitys

Eurooppalainen yhteiskunta muuttuu nopeasti. Esimerkiksi globalisaatio, siirtyminen osaamiselle rakentuvaan talouteen, väestökehitys, maahanmuutto ja individualismin lisääntyminen ovat yhteisiä haasteita. Euroopan unionin strategia näihin haasteisiin on selvä: Lissabonin toimintaohjelma. Sen mukaan EU:n tavoitteena on tulla maailman kilpailukykyisin osaamiseen rakentuva talous.

Kansalaisten Eurooppa -ohjelmassa tuetaan näihin aiheisiin liittyviä toimia, jotka antavat ihmisten arkielämän kokemuksille eurooppalaisen ulottuvuuden ja jotka osoittavat, miten EU voi lisätä ihmisten hyvinvointia muuttuvassa ympäristössä.

EU:n politiikkojen vaikutus yhteiskuntaan

Yhtenä ohjelman tavoitteena on saattaa Eurooppa lähemmäksi kansalaisia. Tähän liittyy tiiviisti kansalaisten tietoisuuden lisääminen Euroopan politiikkojen ja toimien kautta eri aloilla saavutetuista tuloksista.

Ohjelmassa pitäisi näin ollen kannustaa toimia, jotka tarjoavat kansalaisille mahdollisuuden tunnistaa, pohtia ja arvioida näitä saavutuksia sekä muodostaa mielipiteitä niistä.

Kansalaisten Eurooppa -ohjelman monialaiset näkökohdat

Hankevastaavia pyydetään ottamaan huomioon seuraavat tärkeät monialaiset näkökohdat, kun he toteuttavat Kansalaisten Eurooppa -ohjelmaan kuuluvia hankkeitaan.

Eurooppalaiset arvot

Jotta Euroopan yhdentyminen saisi täyden tuen kansalaisilta ja jotta kansalaisten tunne kuulumisesta Euroopan unionin vahvistuisi, Euroopan arvot, historia ja kulttuuri on tärkeää tuoda etualalle. Näihin arvoihin kuuluvat vapaus, demokratia ja ihmisoikeuksien kunnioitus, kulttuurinen monipuolisuus, suvaitsevuus ja solidaarisuus. Hankevastaavia kehoitetaan pohtimaan, miten nämä arvot voidaan tuoda esiin heidän hankkeissaan. Rasismin, muukalaisvihan ja suvaitsemattomuuden torjuntaan tulisi kiinnittää erityistä huomiota.

Unionin aktiivisen kansalaisuuden edistäminen epävirallisen oppimisen kautta

Kansalaisten Eurooppa -ohjelma tarjoaa kansalaisille hyviä mahdollisuuksia hankkia taitoja eurooppalaisessa ympäristössä epävirallisen oppimisen ja arkioppimisen kautta.

On todennäköistä, että ohjelmaan kuuluvat hankkeet mahdollistavat myönteisen asenteen kehittymisen eri kulttuureja ja yhteiskuntia kohtaan, lisäävät monimuotoisuuden ja kulttuurierojen arvostusta ja herättävät kiinnostusta kulttuurien välistä viestintää kohtaan. Siispä ohjelma on elinikäisen oppimisen avaintaidoista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston suosituksen hengen mukainen². Suosituksessa tuodaan esiin kahdeksan avaintaitoa: ne ovat tietoja, taitoja ja asenteita, joita yksilöt tarvitsevat voidakseen osallistua tehokkaasti ja rakentavasti yhteiskunta- ja työelämään ja jotka auttavat lisäämään omalta osaltaan yhteiskunnallista aktiivisuutta.

Esimerkiksi kansainvälisen ystävyyskuntatoiminnan puitteissa järjestettävän kansalaisten tapaamisen valmistelu ja siihen osallistuminen opettaa kansalaisia olemaan vuorovaikutuksessa erimaalaisten tai taustoiltaan erilaisten ihmisten kanssa. Euroopan tason kansalaispaneeliin osallistuminen puolestaan auttaa kansalaisia ymmärtämään Eurooppaa koskevia asioita, ja se saattaa innostaa heitä osallistumaan aktiivisemmin demokraattiseen päätöksentekoon kaikilla tasoilla.

Vapaaehtoistyö – unionin aktiivisen kansalaisuuden ilmentymä

Vapaaehtoistyö on olennainen osa aktiivista kansalaisuutta: antamalla aikaansa muiden hyödyksi vapaaehtoistyöntekijät palvelevat yhteisöään ja toimivat aktiivisesti yhteiskunnassa. He kasvattavat tunnetta kuulumisesta yhteisöön ja siten sen kokemisesta omaksi. Vapaaehtoistyö on näin ollen erityisen tehokas väline, joka voi kehittää kansalaisten sitoutumista yhteiskuntaansa ja sen poliittiseen elämään. Kansalaisjärjestöt,

² [EUVL L 394/10, Euroopan parlamentin ja neuvoston suositus, annettu 18. päivänä joulukuuta 2006, elinikäisen oppimisen avaintaidoista \(2006/962/EY\).](#)

yleistä eurooppalaista etua ajavat yhdistykset, ystävyyskuntayhdistykset ja muut osallistuvat organisaatiot toteuttavat ja kehittävät toimintaansa usein vapaaehtoistyön kautta. Ohjelmassa kiinnitetäänkin erityistä huomiota vapaaehtoistyön edistämiseen.

Kansainvälisyys ja paikallinen ulottuvuus

Unionin aktiivinen kansalaisuus voidaan kokea konkreettisesti vain ympäristössä, joka ylittää kansallisen näköpiirin. Kansainvälisyys onkin tämän ohjelman tärkeä tekijä, joka voidaan tuoda esiin eri tavoin:

- Hankkeen kansainvälinen aihe voi näkyä siten, että hankkeessa käsitellään jotakin kysymystä eurooppalaisesta näkökulmasta tai verrataan erilaisia kansallisia näkemyksiä. Tällainen kansainvälinen aihe voidaan toteuttaa antamalla puheenvuoro suoraan henkilöille, jolla on erilaisia kansallisia taustoja tai joilla on omaperäinen kansainvälinen näkemys kysymyksestä.
- Kansainvälisyys voi perustua myös hankevastaaviin: hanke voidaan kehittää ja toteuttaa useiden eri osallistujajamaista tulevien kumppaniorganisaatioiden yhteistyönä.
- Kansainvälisyys voi toteutua myös siten, että hanke kohdistetaan suoraan eri maissa asuville tai eri maista peräisin oleville henkilöille tai että hankkeen tulokset levitetään rajojen yli, jolloin eurooppalainen yleisö tavoitetaan välillisesti.

Hankevastaavia kannustetaan vahvistamaan hankkeensa kansainvälistä ulottuvuutta esimerkiksi yhdistämällä edellä mainittuja ominaisuuksia. Kansainvälisen ulottuvuuden lisäksi hankkeilla tulisi olla vahva paikallinen ulottuvuus. Kansalaisten ja Euroopan unionin välisen kuilun kaventamiseksi on erityisen tärkeää, että tästä ohjelmasta tuettavat hankkeet tai toiminnot koskettavat kansalaisten arkielämää ja käsittelevät heille merkittäviä kysymyksiä.

Kulttuurinen ja kielellinen monimuotoisuus

Euroopan komissio on sitoutunut edistämään kulttuurista ja kielellistä monimuotoisuutta erilaisten aloitteiden ja ohjelmien kautta. Kansalaisten Eurooppa -ohjelma voi tukea näiden tavoitteiden saavuttamista saattamalla erilaisia kansallisuuksia edustavat ja eri kieliä puhuvat eurooppalaiset yhteen ja antamalla heille mahdollisuuden osallistua yhteiseen toimintaan. Tällaiseen hankkeeseen osallistumisen pitäisi lisätä tietoisuutta Euroopan kulttuuri- ja kieliympäristön rikkaudesta. Sen pitäisi myös edistää keskinäistä yhteisymmärrystä ja suvaitsevuuksia ja sitä kautta kehittää kunnioittavaa, dynaamista ja monipuolista eurooppalaista identiteettiä. Hankevastaavia pyydetään esittämään hakemuksessaan, miten näitä kysymyksiä käsitellään heidän hankkeessaan.

Hedelmällinen vuorovaikutus

Tämän ohjelman selkeät ja yhtenäiset tavoitteet on tarkoitus saavuttaa erilaisin toisiaan täydentävin toimin, jotka kohdistuvat erityyppisiin organisaatioihin. Näiden erityyppisten organisaatioiden ohjelman puitteissa tekemä yhteistyö voi tuottaa yhteisvaikutuksia ja

kerrannaisvaikutuksia. Esimerkiksi sosiaalialaa käsittelevään ystävyyskuntakonferenssiin voi olla hyödyllistä kutsua alalla työskenteleviä paikallisia yhdistyksiä. Asiantuntijaryhmä voisi auttaa eurooppalaista kansalaisjärjestöä kansalaisosallistumisen uusien muotojen käyttöönotossa. Pakkosiirtojen muistomerkistä vastaava yhdistys voisi koota ystävyyskuntien asukkaat muistotilaisuuteen. Hedelmällisen vuorovaikutuksen mahdollisuudet on tärkeä hyödyntää. Siksi hankkeisiin, joihin liittyy erilaisia organisaatioita, kiinnitetään erityistä huomiota.

Yhtäläiset mahdollisuudet osallistua ohjelmaan

Syrjimättömyysperiaate kuuluu Euroopan unionin perusoikeuksiin. Syrjimättömyys on keskeinen osa Kansalaisten Eurooppa -ohjelmaa, joka on tarkoitettu kaikille kansalaisille. Hankkeiden tulisi näin ollen olla avoimia kaikille unionin kansalaisille, myös henkilöille, jotka asuvat unionissa laillisesti, syrjimättä ketään sukupuolen, rodun tai etnisen alkuperän, uskonnon tai vakaumuksen, vamman, iän tai sukupuolisen suuntautumisen perusteella.

Hankevastaavien tulisi kiinnittää asianmukaisesti huomiota tarpeeseen edistää kaikkien yhtäläisiä mahdollisuuksia ja etenkin sukupuolten väliseen tasa-arvoon ja ikääntyviin ihmisiin.

Periaate, jonka mukaan kaikilla on yhtäläiset mahdollisuudet osallistua ohjelmaan, ei estä avustusten myöntämistä toimiin, jotka kohdistuvat pääasiallisesti tiettyihin kohderyhmiin (kuten vammaisiin, nuoriin tai naisiin).

Sukupuolten tasapainoinen osallistuminen

Euroopan komissio edistää aktiivisesti kaikkien yhtäläisiä mahdollisuuksia ja erityisesti sukupuolten välistä tasa-arvoa. Kaikki jäsenvaltiot ovat päättäneet sisällyttää sukupuolten välisen tasa-arvon periaatteen kaikkiin Euroopan unionin tason politiikkoihin ja toimiin erityisesti koulutuksen ja kulttuurin alalla.

Kansalaisten Eurooppa -ohjelmassa pyritään saavuttamaan naisten ja miesten tasapuolinen osallistuminen tuettaviin hankkeisiin paitsi yleisesti myös kunkin toimenpiteen tasolla. Ohjelman tasolla tämä tarkoittaa, että kussakin toimenpiteessä tulisi edistää heikommin edustetun sukupuolen kiinnostusta ja osallistumista toteuttamalla asianmukaisia toimia.

Sukupolvien välinen solidaarisuus

Väestörakenteen muutos on yksi Euroopan suurimmista haasteista lähivuosina, ja se muodostaa uhan yhteiskunnan yhteenkuuluvuudelle. Ohjelman tavoitteita ei voida saavuttaa kunnolla, jos suuri ryhmä kansalaisia, nimittäin vanhukset, jätetään ohjelman ulkopuolelle. Hankevästävien kehoitetaan pohtimaan tätä kysymystä hankkeessaan ja kannustamaan iäkkäitä ihmisiä osallistumaan. Näillä ihmisillä on lisäksi erityinen rooli siinä, että he siirtävät seuraaville sukupolville muistonsa nykypäivän Euroopan rakentamisesta. Sukupolvien välisen vaihdon ja solidaarisuuden edistämiseen onkin kiinnitettävä erityistä huomiota. Hankkeissa tulisi pyrkiä mahdollisimman pitkälti ottamaan kaikki ikäryhmät mukaan ehdotettuihin toimiin.

Näkyvyys, hyödyntäminen ja levittäminen

Ohjelman näkyvyys

Kaikkien Kansalaisten Eurooppa -ohjelmasta rahoitettavien toimien on edistettävä tätä ohjelmaa. Kansalaisten Eurooppa -ohjelman näkyvyyden lisääminen tarkoittaa esimerkiksi, että ohjelmasta rahoitettavissa toiminna ja tuotteissa on selkeästi mainittava, että niihin on saatu tukea komissiolta (muun muassa käyttämällä eurooppalaisia tunnuksia). Komission tuki on tuotava selkeästi esiin myös yhteydenpidossa tiedotusvälineisiin.

Hankekumppanien tulisi pyrkiä saamaan toimensa mahdollisimman hyvin esille tiedotusvälineissä (paikallisissa, alueellisissa, kansallisissa ja kansainvälisissä) ennen toimien täytäntöönpanoa ja sen aikana.

Tavoitteena on paitsi varmistaa, että kaikki osallistujat tietävät osallistuvansa eurooppalaiseen ohjelmaan, myös osoittaa suurelle yleisölle, että Euroopan unioni tukee laadukasta hanketta, joka koskettaa heitä suoraan ja joka ei olisi toteutunut ilman tätä tukea.

Näkyvyys on varmistettava pääasiallisesti silloin, kun hanke toteutetaan. Siksi se tulisi sisällyttää jo hankkeen suunnitteluun.

Komissio tiivistää yhteistyötä osallistujamaiden viranomaisten kanssa ohjelman näkyvyyden varmistamiseksi.

Tulosten hyödyntäminen ja levittäminen

Hyödyntämisellä tarkoitetaan hankkeiden tulosten levittämistä ja käyttämistä hankkeiden arvon optimoimiseksi, niiden vaikutusten tehostamiseksi ja niiden hyötyjen tuomiseksi mahdollisimman monien eurooppalaisten ulottuville.

Tällä hyödyntämisen tavoitteella on kolme seurausta:

- Yksittäisten hankkeiden potentiaalinen toteutuminen

Jokaisessa tästä ohjelmasta tuettavassa hankkeessa tulisi mahdollisuuksien mukaan varmistaa hankkeen hyödyntäminen. Hankevastaavien tulisi toteuttaa toimia hankkeiden tulosten näkyvyyden, tuntemuksen ja pysyvyyden lisäämiseksi. He voivat esimerkiksi pyrkiä saamaan tulokset esille tiedotusvälineissä. He voivat tiedottaa hankkeista paikallisille, alueellisille, kansallisille tai eurooppalaisille valtuutetuille – tai ottaa heidät mukaan niihin. He voivat myös tuottaa materiaalia, joka helpottaa tulosten levitystä ja käyttöä, kuten lehtisiä, DVD-levyjä, verkkosivustoja tai julkaisuja. Tällaisten toimien avulla hankkeen tuloksia voidaan käyttää vielä hankkeen päätyttyä ja hankkeet voivat vaikuttaa myönteisesti mahdollisimman laajaan yleisöön. Sisällyttämällä hyödyntämistoimia hankkeisiin hankevastaavat parantavat työnsä laatua ja tehostavat aktiivisesti Kansalaisten Eurooppa -ohjelman kokonaisvaikutusta. Tämä näkökohta otetaan asianmukaisesti huomioon hakemusten laadullisessa arvioinnissa.

- Ohjelman rakenne

Ohjelman suunnittelussa on varmistettu sen mahdollisimman voimakas vaikutus esimerkiksi määrittelemällä painopistealueita, jotka koskevat koko ohjelmaa, tai luomalla samasta aihepiiristä kokemusta keränneiden organisaatioiden verkostoja. Toimella ”Yhteinen Eurooppa” on erityinen rooli tällä alalla.

- Euroopan komission toteuttamat toimet

Euroopan komissio analysoi, miten hyvin hyödyntäminen on toteutunut tässä ohjelmassa, ja sen jälkeen se toteuttaa erilaisia toimia tämän ulottuvuuden vahvistamiseksi ja hankevastaavien tukemiseksi tässä asiassa.

Kansalaisten Eurooppa -ohjelman rakenne

Tavoitteiden saavuttamiseksi Kansalaisten Eurooppa -ohjelma on jaettu neljään toimeen, joista kukin sisältää erilaisia toimenpiteitä.

Toimi 1 – Aktiivisten kansalaisten Eurooppa

Tämän toimen kohteena on erityisesti toiminta, johon kansalaiset osallistuvat. Se käsittää kahdentyyppisiä toimenpiteitä:

Ystävyyskuntatoiminta

Kohteena on toiminta, johon liittyy tai joka edistää Euroopan kansalaisten välistä suoraa vaihtoa ystävyyskuntatoiminnan puitteissa ja joka kannustaa ystävyyskuntien välistä verkottumista ja yhteistyötä.

Kansalaishankkeet ja tukitoimenpiteet

Tämän toimenpiteen tarkoituksena on tukea erilaisia kansainvälisiä sektorirajat ylittäviä hankkeita, joihin kansalaiset osallistuvat suoraan. Hankkeissa kootaan yhteen taustoiltaan erilaisia kansalaisia, jotka toimivat yhdessä tai keskustelevat yhteisistä eurooppalaisista kysymyksistä paikallisella ja Euroopan tasolla. Innovatiivisten menetelmien olisi mahdollistettava kansalaisten osallistuminen.

Ystävyyskuntatoiminnan ja kansalaishankkeiden parantamiseksi rahoitetaan tukitoimenpiteitä, joiden avulla edistetään parhaiden toimintatapojen vaihtoa, sidosryhmien kokemusten yhdistämistä ja uusien taitojen kehittämistä.

Toimi 2 – Aktiivinen kansalaisyhteiskunta Euroopassa

Tämän toimen kohteena ovat kansalaisjärjestöt ja tutkimusorganisaatiot (asiantuntijaryhmät), joille myönnetään joko toimintasuunnitelmaan pohjautuvaa rakennetukea (toiminta-avustukset) tai tukea kansainvälisiin hankkeisiin (yksittäistoimiin myönnettävät avustukset). Tähän toimeen kuuluu kolmenlaisia toimenpiteitä.

Toiminta-avustukset EU-politiikan tutkimusorganisaatioille (asiantuntijaryhmät)

Tämän toimenpiteen tavoitteena on parantaa sellaisten EU-politiikan tutkimusorganisaatioiden (asiantuntijaryhmien) institutionaalisia valmiuksia, jotka pystyvät esittämään Eurooppa-asioita, unionin aktiivista kansalaisuutta tai eurooppalaisia arvoja koskevia uusia ideoita ja pohdintoja.

Toiminta-avustukset Euroopan tason kansalaisjärjestöille

Tämän toimenpiteen avulla annetaan eurooppalaisille kansalaisjärjestöille valmiudet ja vakaat edellytykset toiminnan kehittämiseen Euroopan tasolla. Tavoitteena on edistää

rakenteellisen, yhtenäisen ja aktiivisen kansalaisyhteiskunnan kehittymistä Euroopan tasolla.

Avustukset kansalaisjärjestöjen käynnistämille hankkeille

Tämän toimenpiteen tavoitteena on tukea eri osallistujamaiden kansalaisjärjestöjen yhteistyötä konkreettisten hankkeiden parissa. Siihen voivat osallistua erilaiset paikallisen, alueellisen, kansallisen tai Euroopan tason järjestöt.

Toimi 3 – Yhteinen Eurooppa

Tämän toimen tavoitteena on saattaa Eurooppa lähemmäksi kansalaisia kehittämällä unionin aktiivisen kansalaisuuden käsitettä ja lisäämällä sen tuntemusta kaikkialla Euroopassa kolmenlaisten toimenpiteiden kautta.

Näkyvyyttä lisäävät tapahtumat

Tämän toimenpiteen avulla tuetaan tapahtumia, jotka komissio järjestää – tarvittaessa yhteistyössä jäsenvaltioiden tai muiden kumppaneiden kanssa – ja jotka lisäävät tunnetta kuulumisesta samaan yhteisöön ja sitoutumista Eurooppa-hankkeeseen.

Tutkimukset

Komissio toteuttaa erilaisia tutkimuksia, kyselyjä ja mielipidemittauksia lisätäkseen aktiivista kansalaisuutta koskevaa ymmärtämystä Euroopan tasolla.

Tiedotuksen ja tiedonlevityksen välineet

Erilaisten tiedonlevitysvälineiden kautta tiedotetaan laajalti ohjelman eri toimista, muista kansalaisuuteen liittyvistä Euroopan unionin toimista sekä muista aiheeseen liittyvistä aloitteista.

Toimi 4 – Euroopan aktiivinen muistiperintö

Tämän toimen tavoitteena on säilyttää pakkosiirtoihin liittyvät tärkeimmät paikat ja arkistot sekä vaalia natsivallan ja stalinismin uhrien muistoa niin, että menneisyydestä voidaan päästä eteenpäin rakentamaan tulevaisuutta.

Osa B
Kansalaisten Eurooppa -ohjelman
täytäntöönpano

Ketkä panevat täytäntöön Kansalaisten Eurooppa -ohjelman?

Euroopan komissio

Euroopan komissio on viime kädessä vastuussa Kansalaisten Eurooppa -ohjelman sujuvasta täytäntöönpanosta. Komissio hallinnoi ohjelman talousarviota ja vahvistaa ohjelman painopistealueet, tavoitteet ja valintaperusteet kuultuaan ohjelmakomiteaa. Lisäksi se ohjaa ja seuraa ohjelman yleistä täytäntöönpanoa, jatkotoimia ja arviointia Euroopan tasolla.

Euroopan komissiota avustaa toimeenpanovirasto.

Koulutuksen, audiovisuaalialan ja kulttuurin toimeenpanovirasto

Koulutuksen, audiovisuaalialan ja kulttuurin toimeenpanovirasto (EACEA), joka perustettiin Euroopan komission 14. tammikuuta 2005 tekemällä päätöksellä 2005/56/EY, vastaa useimpien Kansalaisten Eurooppa -ohjelman toimien täytäntöönpanosta. Se hallinnoi hankkeita koko niiden elinkaaren läpi.

EACEA vastaa myös Kansalaisten Eurooppa -pisteistä, jotka vastaavat ohjelman käytännön tietojen kohdennetusta ja tehokkaasta ruohonjuuritason levityksestä ohjelman täytäntöönpanon, toimien ja rahoitusmahdollisuuksien osalta. EACEA:n verkkosivuilla on luettelo Kansalaisten Eurooppa -pisteistä.

Jäsenvaltiot ja muut osallistujamaat

EU:n jäsenvaltiot osallistuvat Kansalaisten Eurooppa -ohjelman täytäntöönpanoon erityisesti ohjelmakomitean kautta, johon ne nimittävät edustajia. Ohjelmakomiteaa kuullaan virallisesti erilaisista ohjelman täytäntöönpanon näkökohdista, kuten ehdotetusta vuotuisesta toimintasuunnitelmasta, valintaperusteista ja -menettelyistä sekä eri toimien välisestä tasapainosta. Muut ohjelmaan osallistuvat maat osallistuvat ohjelmakomiteaan tarkkailijoina ilman äänioikeutta.

Jäsenvaltiot ja muut osallistujamaat osallistuvat myös tiedon levitykseen ja Kansalaisten Eurooppa -ohjelman yleiseen myötävaikuttamiseen. Menettelyt, jotka varmistavat esimerkiksi ohjelmaa koskevan tiedon levittämisen tai tuen tarjoamisen hakijoille, voidaan ottaa käyttöön asteittain eri osallistujamaiden erityisen tilanteen mukaan.

Mikä on ohjelman budjetti?

Ohjelman kokonaisbudjetti on 215 miljoonaa euroa seitsemäksi vuodeksi (2007–2013). Vuotuisesta budjetista päättää budjettivallan käyttäjä. Seuraavalta sivustolta voi seurata budjetin hyväksymisen eri vaiheita. Tätä ohjelmaa koskee budjettikohta 15 06 66.

http://ec.europa.eu/budget/documents/budget_current_year_en.htm#table-1_3

Ohjelman toteuttamisesta tehdyn päätöksen mukaan kokonaisbudjetti jakautuu eri toimien kesken seuraavasti:

- toimi 1: vähintään 45 prosenttia
- toimi 2: noin 31 prosenttia
- toimi 3: noin 10 prosenttia
- toimi 4: noin 4 prosenttia.

Kuka voi osallistua Kansalaisten Eurooppa -ohjelmaan?

Avustusten suorat edunsaajat

Ohjelma on avoin sidosryhmille, jotka edistävät unionin aktiivista kansalaisuutta.

Hakijoiden tukikelpoisuusehdot määritellään tässä oppaassa toimenpide- tai alatoimenpidekohtaisesti.

Kohderyhmä

Ohjelma on kohdistettu ”Euroopan” kansalaisille, joiksi tässä ohjelmassa katsotaan jäsenvaltioiden kansalaiset, muiden osallistujamaiden kansalaiset sekä osallistujamaissa laillisesti asuvat henkilöt.

Osallistujamaat

Ohjelma on avoin seuraaville ”osallistujamaille”:

EU:n jäsenvaltiot

Ohjelma on avoin Euroopan unionin jäsenvaltioille eli seuraaville maille:

Alankomaat	Latvia	Saksa
Belgia	Liettua	Slovakia
Bulgaria	Luxemburg	Slovenia
Espanja	Malta	Suomi
Irlanti	Portugali	Tanska
Italia	Puola	Tšekin tasavalta
Itävalta	Ranska	Unkari
Kreikka	Romania	Viro
Kypros	Ruotsi	Yhdistynyt kuningaskunta

Muut osallistujamaat

Seuraava maa on liittynyt ohjelmaan ja on siksi valintakelpoinen kaikkiin ohjelman toimiin:

Kroatia (marraskuusta 2007 lähtien)

Mahdollisesti osallistuvat maat

Ohjelmaan voivat mahdollisesti osallistua myös muut maat, nimittäin ETA-sopimuksen sopimuspuolina olevat EFTA-maat, ehdokasvaltiot ja Länsi-Balkanin maat, mikäli ne täyttävät asiaa koskevat oikeudelliset ja taloudelliset velvoitteet.

Seuraavassa luettelossa esitetään maat, jotka eivät ole vielä liittyneet ohjelmaan mutta **voivat mahdollisesti tulevaisuudessa osallistua ohjelmaan:**

Euroopan vapaakauppaliiton (EFTA) jäsenmaat, jotka kuuluvat Euroopan talousalueeseen (ETA)		
Islanti	Liechtenstein	Norja
Euroopan unionin ehdokasmaat		
Entinen tasavalta (FYROM)	Jugoslavian Makedonia	Turkki
Länsi-Balkanin maat		
Albania	Montenegro	Serbia
Bosnia ja Hertsegovina		Kosovo Yhdistyneiden Kansakuntien turvallisuusneuvoston päätöslauselman 1244 mukaisesti

Yleiset valintamenettelyt

Kaikkia hankijoita, jotka aikovat hakea hankkeelleen rahoitusta Euroopan unionin Kansalaisten Eurooppa -ohjelmasta, kehoitetaan tutustumaan huolellisesti tähän lukuun, joka on laadittu EU:n avustuksiin sovellettavan varainhoitoasetuksen säännösten mukaisesti.

Jos hankkeelle halutaan hakea rahoitusta Kansalaisten Eurooppa -ohjelmasta, toimitaan seuraavasti:

- Tarkista, että hankehakemus on ohjelmassa sovellettavien perusteiden mukainen.
- Tarkista, että hankehakemus on yleisten sääntöjen ja rahoitusta koskevien sääntöjen mukainen.
- Täytä hankehakemus ja toimita se toimeenpanovirastolle.

• Ohjelmassa sovellettavat perusteet

Hakemuksia arvioidaan tukikelpoisuus-, hylkäämis-, valinta- ja myöntämisperusteiden mukaisesti.

Tukikelpoisuusperusteet

Hankehakemusten tarkastuksessa varmistetaan tukikelpoisuusperusteiden täytyminen. Ellei hanke täytä näitä perusteita, se hylätään eikä sen arviointia jatketa. Vaikka jotkin tukikelpoisuusperusteet koskevat ohjelman kaikkia toimia ja toimenpiteitä, osaa niistä sovelletaan vain tiettyihin toimiin tai toimenpiteisiin.

Hakijan on oltava voittoa tavoittelematon organisaatio.

Jotta hanke olisi tukikelpoinen, sen on täytettävä kaikki sille toimelle tai toimenpiteelle asetetut tukikelpoisuusperusteet, johon hakemus liittyy. Lisätietoja kunkin toimen tai toimenpiteen tukikelpoisuusperusteista saa tämän oppaan C-osasta.

Hylkäämisperusteet

Hakijoiden on vakuutettava, etteivät ne ole missään Euroopan yhteisöjen yleiseen talousarvioon sovellettavan varainhoitoasetuksen (neuvoston asetukset [EY, Euratom] N:o 1605/2002) 93 ja 94 artiklassa esitetyistä tilanteista, jotka luetellaan seuraavassa.

Kansalaisten Eurooppa -ohjelmaan ei saa osallistua hakija, joka

- on konkurssissa tai selvitystilassa taikka on keskeyttänyt liiketoimintansa tai jolle on vahvistettu akordi tai jota koskeva konkurssi- tai akordihakemus tai hakemus yhtiön purkamiseksi on vireillä tai joka on muun vastaavan kansalliseen lainsäädäntöön ja kansallisiin määräyksiin perustuvan menettelyn alainen
- on tuomittu ammattinsa harjoittamiseen liittyvästä rikkomuksesta lainvoimaisella tuomiolla
- on syyllistynyt ammattiaan harjoittaessaan vakavaan virheeseen, jonka hankintaviranomainen voi näyttää toteen
- on laiminlyönyt verojen tai lakisääteisten sosiaalimaksujen suorittamisen maassa, johon se on sijoittautunut, tai hankintaviranomaisen maassa taikka maassa, jossa hankinta toteutetaan

- on tuomittu lainvoimaisella päätöksellä petoksesta, lahjonnasta, rikollisjärjestöön osallistumisesta tai muusta laittomasta toiminnasta, joka vahingoittaa Euroopan yhteisön taloudellisia etuja
- on osallistunut johonkin toiseen yhteisön talousarviosta rahoitettavaan hankintamenettelyyn tai avustuksen myöntämismenettelyyn ja jonka on mainittuun menettelyyn osallistuessaan todettu rikkoneen sopimusvelvoitteitaan.

Taloudellista tukea ei myönnetä hakijalle, joka avustuksen myöntämismenettelyn päivämääränä

- on jäävi
- on syyllistynyt väärin tietojen antamiseen ilmoittaessaan tietoja, joita hankintaviranomainen vaatii avustuksen myöntämismenettelyyn osallistumista varten, tai ei ole toimittanut vaadittuja tietoja.

Hakijoille, jotka ovat syyllistyneet väärin tietojen antamiseen tai joiden havaitaan rikkoneen vakavasti sopimusvelvoitteitaan aiemman sopimuksentekomenettelyn aikana, voidaan määrätä varainhoitoasetuksen 93–96 artiklan mukaisesti hallinnollisia tai taloudellisia rangaistuksia.

Nämä hylkäämisperusteet koskevat kaikkia Kansalaisten Eurooppa -ohjelman toimia ja toimenpiteitä. Näiden vaatimusten täyttämiseksi hakijoiden on allekirjoitettava valahtoinen vakuutus, jossa ne vahvistavat, etteivät ne ole yhdessäkään varainhoitoasetuksen 93 ja 94 artiklassa tarkoitettussa tilanteessa. Valahtoinen vakuutus on hakulomakkeen erillinen osa.

Valintaperusteet

Valintaperusteiden avulla toimeenpanovirasto voi arvioida hakijan toiminnallisia ja taloudellisia valmiuksia toteuttaa ehdotettu hanke. Nämä valintaperusteet koskevat kaikkia Kansalaisten Eurooppa -ohjelman toimia ja toimenpiteitä.

Taloudelliset valmiudet tarkoittavat hakijan vakaita ja riittäviä rahoituslähteitä toiminnan ylläpitämiseksi koko hankkeen keston ajan.

Kyseinen rahoituskyvyn tarkistus ei koske

- hakijoita, jotka hakevat korkeintaan 25 000 euron avustusta
- julkisia elimiä.

Taloudellisia valmiuksia arvioidaan hakijan toimittamien asiakirjojen pohjalta. Jos toimeenpanovirasto katsoo, ettei hakija ole toimittanut todisteita vaaditusta vakavaraisuudesta tai ei pidä hakijan toimittamia todisteita tyydyttävänä, se voi

- pyytää lisätietoja
- vaatia pankkitakauksen
- tarjota tukisopimusta ilman ennakkomaksua
- hylätä hakemuksen.

Toiminnalliset valmiudet tarkoittavat hakijan osoittamaa riittävää osaamista ja kiinnostusta toteuttaa ehdotettu hanke, mikä osoitetaan hakulomakkeen erityisessä osassa.

Myöntämisperusteet

Myöntämisperusteiden avulla toimeenpanovirasto arvioi avustusta hakevien hankkeiden laatua.

Perusteiden pohjalta myönnetään avustuksia hankkeille, jotka tekevät Kansalaisten Eurooppa -ohjelmasta mahdollisimman tehokkaan.

Tässä oppaassa kuvatuista myöntämisperusteista ilmenee tarkkaan, mitkä tekijät otetaan huomioon hankkeen laatua arvioitaessa.

Kaikkiin toimiin tai toimenpiteisiin sovellettavat myöntämisperusteet kuvataan tämän oppaan C-osassa.

Yleiset säännöt

Rahoitusta koskevat säännöt

Kansalaisten Eurooppa -ohjelmasta myönnettävä rahoitus kuuluu muun yhteisön rahoituksen tavoin joidenkin Euroopan unionin yleiseen talousarvioon sovellettavasta varainhoitoasetuksesta³ johdettujen sääntöjen, kuten Euroopan komission tukiin sovellettavien yleisten ehtojen soveltamisalaan. Näiden sääntöjen noudattaminen on pakollista.

Mahdolliset tarkemmat tiedot esitetään kunkin toimen kohdalla.

Avustusten lajit

Kansalaisten Eurooppa -ohjelmasta myönnetään kahdenlaisia avustuksia:

- hankeavustuksia
- toiminta-avustuksia unionin aktiivista kansalaisuutta edistävien elinten toimintatalousarviota varten.

Avustuksen määrä

Tukisopimuksen/-päätöksen mukainen summa on ehdoton enimmäismäärä, jota ei voida ylittää missään olosuhteissa.

Lopullinen summa myönnetään vasta loppuraportin arvioinnin jälkeen ja summaa voidaan pienentää hankkeen todellista toteutusta koskevan tarkastuksen perusteella (esimerkiksi kiinteisiin määriin perustuvat avustukset lasketaan todellisen eikä ennakoitun osallistujamäärän mukaan).

Voiton tuottaminen

Myönnetyn avustuksen tarkoituksena tai vaikutuksena ei saa olla voiton tuottaminen edunsaajalle. Käytännössä tämä merkitsee sitä, että

³EYVL L 248, 16.9.2002: neuvoston asetus (EY, Euratom) N:o 1605/2002 Euroopan yhteisöjen yleiseen talousarvioon sovellettavasta varainhoitoasetuksesta, sellaisena kuin se on muutettuna 13. joulukuuta 2006 annetulla neuvoston asetuksella (EY, Euratom) N:o 1995/2006, 17. joulukuuta 2007 annetulla neuvoston asetuksella (EY, Euratom) N:o 1525/2007 ja sellaisena kuin sitä on muutettu oikaisulla EUVL L 25, 30.1.2003 (1605/2002), EUVL L 99, 14.4.2007 (1605/2002), EUVL L 48, 22.2.2008 (1995/2006).

– EUVL L 357, 31.12.2002, 23. joulukuuta 2002 annettu komission asetus (EY, Euratom) N:o 2342/2002, Euroopan yhteisöjen yleiseen talousarvioon sovellettavasta varainhoitoasetuksesta annetun neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 1605/2002 soveltamissäännöistä, sellaisena kuin se on muutettuna 20. heinäkuuta 2005 annetulla komission asetuksella (EY, Euratom) N:o 1261/2005, 7. elokuuta 2006 annetulla komission asetuksella (EY, Euratom) N:o 1248/2006 ja 23. huhtikuuta 2007 komission asetuksella (EY, Euratom) N:o 478/2007, jota on muutettu oikaisulla EUVL L 345, 28.12.2005 (2342/2002).

- jos hankkeen kokonaistulot ovat suuremmat kuin hankkeen lopulliset kokonaiskustannukset, yhteisön avustusta pienennetään sen mukaisesti loppuraportin arvioinnin perusteella. Tätä sääntöä ei sovelleta kiinteämäärisiin rahoitusosuuksiin eikä yksikkökustannustaulukoihin.
- yhteisön toimintatukea saavien organisaatioiden toimintatalousarvio ei saa olla ylijäämäinen.

Voiton saaminen saattaa johtaa aiemmin maksettujen summien takaisin perimiseen.

Yhteisrahoitus

Avustusta ei voi käyttää hankkeen kaikkien kustannusten rahoittamiseen. Hankevastaavien on osoitettava sitoutumisensa hankkeeseen etsimällä muita rahoituslähteitä yhteisön avustuksen lisäksi. Se voidaan tehdä esimerkiksi toteuttamalla varainkeruutoimia, lisäämällä omia varoja tai hakemalla avustuksia muilta organisaatioilta (esimerkiksi paikallis- tai alueviranomaisilta tai säätiöiltä). Loppuraportissa on esitettävä todisteet yhteisrahoituksesta. Tätä sääntöä ei sovelleta kiinteämäärisiin rahoitusosuuksiin eikä yksikkökustannustaulukoihin.

Vapaaehtoistyö ja muut luontoissuoritukset ovat usein tärkeä osa tämän ohjelman alalla toimivien organisaatioiden toteuttamia hankkeita. Hakijoita pyydetään antamaan avustushakemuksessa tiedot kaikista luontoissuorituksista, koska niillä on suuri merkitys hakemusten laadullisessa ja määrällisessä arvioinnissa. Tällaisten suoritusten arvoa ei kuitenkaan kirjata tukikelpoisina menoina hankkeen talousarvioon.

Kaksinkertainen rahoitus

Kukin yksittäinen hanke voi saada yhteisön talousarviosta vain yhden avustuksen tiettyyn toimintaan. Edunsaajalle voidaan myöntää vain yksi toiminta-avustus varainhoitovuotta kohti.

Jos jollekin hankkeelle tai organisaatiolle on haettu tai aiotaan hakea muuta yhteisön avustusta Kansalaisten Eurooppa -ohjelman tai minkä tahansa muun EU:n toimielimen ohjelman puitteissa, siitä on ilmoitettava selkeästi hakemuksessa, ja EACEA:lle on ilmoitettava rinnakkaisen hakemuksen tuloksesta. Hankkeita, jotka saavat yhteisöltä muuta avustusta, ei pidetä tukikelpoisina.

Tiettyihin toimiin ja toimenpiteisiin voidaan soveltaa tiukempia sääntöjä, jotka kuvaillaan tämän ohjelmaoppaan asiaa koskevassa kohdassa.

Takautuvuus

Avustusta ei voida myöntää takautuvasti jo toteutetulle hankkeelle.

Avustus voidaan myöntää aiemmin alkaneelle hankkeelle vain, mikäli hakija voi osoittaa, että hanke oli pakko aloittaa ennen sopimuksen/päätöksen allekirjoittamista. Tällöin rahoitustukeen oikeuttavia menoja ei ole saanut aiheutua ennen avustushakemuksen jättämistä.

Hankkeen aloittaminen ennen sopimuksen/päätöksen allekirjoittamista tapahtuu organisaation omalla vastuulla eikä lisää avustuksen myöntämisen todennäköisyyttä.

Vakuus

EACEA voi vaatia avustuksen saavalta organisaatiolta etukäteen vakuuden ennakkomaksun suorittamiseen liittyvien taloudellisten riskien rajoittamiseksi.

Tämän euromääräisen vakuuden suorittaa Euroopan unionin jäsenvaltion sijoittautunut hyväksytty pankki tai rahoituslaitos.

Edunsaajan pyynnöstä tällaisen vakuuden sijasta voidaan antaa kolmannen osapuolen omavelkainen takaus tai saman avustussopimuksen/-päätöksen sopimuspuolina olevien edunsaajien yhteisvastuullinen takaus, jos toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä tämän hyväksyy.

Vakuus vapautetaan sitä mukaa kuin ennakkomaksu vähennetään edunsaajalle avustussopimuksen/-päätöksen ehtojen mukaisesti suoritetuista väli- tai loppumaksuista.

Tämä vaatimus ei koske julkisia elimiä.

Muita sääntöjä

Avustuspäätös ja avustussopimus

Kun hanke hyväksytään, edunsaajalle lähetetään kyseisen toimen/toimenpiteen ja kotipaikan mukaan joko avustuspäätös tai avustussopimus.

Avustuspäätös on yksipuolinen sitoumus, jolla edunsaajalle myönnetään avustus. Päätös eroaa avustussopimuksesta siten, ettei edunsaajan tarvitse allekirjoittaa sitä, vaan toiminta voidaan aloittaa välittömästi sen jälkeen, kun päätös on tehty. Päätös nopeuttaa täten menettelyä.

Avustussopimus on sopimus, joka edunsaajan on allekirjoitettava ja palautettava viipymättä toimeenpanovirastolle. Lopuksi toimeenpanovirasto allekirjoittaa sopimuksen.

Avustuspäätöksen ja avustussopimuksen malleihin voi tutustua seuraavalla verkkosivustolla:

http://eacea.ec.europa.eu/citizenship/index_en.htm.

Alihankinta ja hankintasopimuksen tekeminen

Rajoittamatta direktiivin 2004/18/EY soveltamista, jos hankkeen toteutus edellyttää alihankintaa tai hankintasopimuksen tekemistä, edunsaajan on tehtävä sopimus sen tarjoajan kanssa, joka tarjoaa parhaan vastineen rahalle eli jonka tarjous on hintalaatusuhteeltaan paras, välttämällä samalla eturistiriitoja.

Jos hankkeen toteutus edellyttää yli 60 000 euron arvoisen hankintasopimuksen tekemistä, toimeenpanovirasto saattaa vaatia edunsaajia noudattamaan edellisessä kappaleessa esitettyjen sääntöjen lisäksi erityisiä sääntöjä. Nämä erityiset säännöt perustuvat Euroopan komission varainhoitoasetuksen säännöksiin, ja niitä määritettäessä otetaan asianmukaisesti huomioon kyseisten sopimusten arvo, yhteisön rahoitusosuuden määrä suhteessa hankkeen kokonaiskustannuksiin sekä riskit.

Jos hankkeeseen liittyy alihankintaa, hakijan on ilmoitettava avustushakemuksen jättämisen yhteydessä, mikä osa (mitkä osat) hankkeesta teetetään alihankintana.

Julkisuus

Edunsaajien on tuotava Euroopan unionin osallisuus selkeästi esiin kaikissa julkaisuissa tai niiden toimintojen yhteydessä, joihin avustusta käytetään.

Edunsaajien on lisäksi esitettävä Euroopan unionin, Euroopan komission ja Kansalaisten Eurooppa -ohjelman nimi ja tunnus kaikissa niiden julkaisuissa, julisteissa, ohjelmalehtisissä ja muissa tuotteissa, jotka toteutetaan yhteisesti rahoitetun hankkeen puitteissa.

Ellei tätä vaatimusta noudateta täydellisesti, edunsaajan avustusta voidaan pienentää.

Euroopan unionin tunnus on seuraavalla verkkosivustolla:

http://eacea.ec.europa.eu/citizenship/index_en.htm.

Tarkastukset

Valittuihin hankkeisiin voidaan kohdistaa tarkastuksia. Organisaation vastuhenkilö sitoutuu allekirjoituksellaan antamaan näytön siitä, että avustus on käytetty asianmukaisesti. EACEA, Euroopan komissio ja Euroopan yhteisöjen tilintarkastustuomioistuin tai näiden valtuuttama elin voi milloin tahansa päätöksen voimassaolon aikana ja viiden vuoden kuluessa viimeisestä toimeenpanoviraston suorittamasta maksusta tarkastaa, miten avustus on käytetty.

Tietosuoja

Kaikkia avustussopimuksessa ilmoitettuja henkilötietoja käsiteltäessä noudatetaan tarvittaessa

yksilöiden suojelusta yhteisöjen toimielinten ja elinten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 45/2001 sekä sen maan kansallista lainsäädäntöä, josta hakemus on .

Näitä tietoja käsitellään vain ohjelman täytäntöönpanon ja arvioinnin yhteydessä tämän rajoittamatta kuitenkaan mahdollisuutta siirtää näitä tietoja yhteisön lainsäädännön mukaisesti tarkastuksista ja tilintarkastuksesta vastaaville elimille (sisäisen tarkastuksen yksiköt, Euroopan tilintarkastustuomioistuin, taloudellisten väärinkäytösten tutkintaelin tai Euroopan petostentorjuntavirasto).

Määräaikojen noudattaminen

Jos hyväksytty hanke viivästyy niin, että se päättyy avustuspäätöksessä/avustussopimuksessa ilmoitettua ajankohtaa myöhemmin, toimeenpanovirastolle on esitettävä asiasta virallinen hakemus. Siinä on selvitettävä viivästyksen syyt ja esitettävä muutettu aikataulu. Virasto tutkii hakemuksen, ja jos se hyväksyy sen, edunsaajalle lähetetään tarkistettu päätös/sopimus.

Hakemuksia, joissa hankkeelle pyydetään yli kolmen kuukauden verran lisäaikaa, ei hyväksytä (lukuun ottamatta hakemuksia, jotka liittyvät toimeen 1.1 – Ystävyyskuntatoiminnan puitteissa järjestettävät kansalaisten tapaamiset).

Hakemukset on toimitettava viimeistään kaksi kuukautta ennen hankkeen päättymisajankohtaa, joka määritellään päätöksessä/sopimuksessa (lukuun ottamatta pyyntöjä, jotka liittyvät toimeen 1.1 – Ystävyyskuntatoiminnan puitteissa järjestettävät kansalaisten tapaamiset).

• Hakulomakkeet

Viralliset hakulomakkeet ovat ladattavissa EACEA:n verkkosivustolta osoitteesta http://eacea.ec.europa.eu/citizenship/index_en.htm.

Osa C
Ohjelmatoimet

Toimi 1 – Aktiivisten kansalaisten Eurooppa

Mitkä ovat toimen tavoitteet?

Toimen kohteena on nimenomaisesti toiminta, jossa kansalaiset ovat mukana, ja sillä on seuraava ohjelman tavoitteiden mukainen erityinen tavoite: saatetaan yhteen eri puolilla Eurooppaa sijaitsevien paikallisyhteisöjen jäsenet jakamaan ja vaihtamaan kokemuksia, näkemyksiä ja arvoja, jotta voidaan oppia menneestä ja rakentaa tulevaa varten. Siinä tuetaan erimaalaisten unionin kansalaisten välisiä ja eri tavoin toteutettavia vaihtoja ja keskusteluja.

Toimi käsittää kahdenlaisia toimenpiteitä:

- Ystävyyskuntatoiminta

Näissä toimenpiteissä edistetään vaihtoa ja yhteistyötä hyödyntämällä ystävyyskuntien välillä paikallistasolla luotuja yhteyksiä.

- Kansalaishankkeet ja tukitoimenpiteet

Näissä toimenpiteissä tutkitaan kansalaisosallistumisen innovatiivisia menetelmiä.

Toimenpide 1 – Ystävyyskuntatoiminta

Ystävyyskuntatoiminta on osa nykypäivän Eurooppaa, jossa merkittävä määrä kuntia on tehnyt toistensa kanssa ystävyyskuntasopimukset. Tällaisella kumppanuudella pyritään kannustamaan kuntia yhteistyöhön ja lisäämään niiden asukkaiden keskinäistä yhteisymmärrystä. Ystävyyskuntatoiminta on kehittynyt toisen maailmansodan jälkeen rinnakkain Euroopan yhdentymisprosessin kanssa. Yksi tärkeimmistä kehitysaskelista oli ystävyyskuntasuhteiden solmiminen EU:n jäsenvaltioiden ja Keski- ja Itä-Euroopan maiden välillä Berliinin muurin kaatumisen jälkeen, mikä ennakoi ja valmisteli niiden liittymistä Euroopan unioniin. Ystävyyskunnat muodostavat nykyään ainutlaatuisen ja tiheen verkoston, joka kattaa EU:n ja ulottuu jopa sen ulkopuolelle, ja niillä on siten erityinen rooli käsiteltäessä nykypäivän Euroopan haasteita, joita tämän ohjelman tavoitteet heijastavat.

Ystävyyskuntatoiminta perustuu kansalaisten sitoutumiseen ja yhteistyöhön paikallisten viranomaisten ja yhdistysten kanssa. Se on siten sekä osoitus aktiivisesta kansalaisuudesta että kannustin siihen. Se edistää kokemusten vaihtoa monenlaisten kiinnostavien eurooppalaisten kysymysten alalla ja tarjoaa ainutlaatuisen mahdollisuuden tutustua muiden Euroopan maiden kansalaisten arkeen. Näiden tekijöiden ansiosta ystävyyskuntatoiminta voi todella parantaa kansalaisten keskinäistä yhteisymmärrystä, auttaa kansalaisia tuntemaan Euroopan unionin omakseen ja kehittää eurooppalaista identiteettiä.

Jotta tämä potentiaali voitaisiin hyödyntää kunnolla, ystävyyskuntatoimintaan osallistujille on tarjottava asianmukaiset välineet ja mahdollisten hankkeiden monimuotoisuus on otettava huomioon. Tähän toimenpiteeseen kuuluu näin ollen kahdenlaista toimintaa:

- ystävyyskuntatoiminnan puitteissa järjestettävät kansalaisten tapaamiset
- ystävyyskuntaverkostot.

Toimenpide 1.1 Ystävyyskuntatoiminnan puitteissa järjestettävät kansalaisten tapaamiset

Erityiset tavoitteet

Ystävyyskuntatoiminnan puitteissa järjestettävissä kansalaisten tapaamisissa saatetaan yhteen monenlaisia ystävyyskuntien asukkaita ja hyödynnetään kuntien välistä kumppanuutta kansalaisten ja kulttuurien keskinäisen tuntemuksen ja ymmärtämyksen lisäämiseksi.

Tapaamisten tulisi heijastaa seuraavia osatekijöitä:

- **Sitoutuminen Euroopan yhdentymiseen**

Ystävyyskuntatoiminnan puitteissa järjestettävien kansalaisten tapaamisten tulisi vahvistaa osallistujien sitoutumista Euroopan yhdentymiseen. Ohjelman tavoitteiden ja painopisteaiheiden mukaisesti tämä voidaan toteuttaa esimerkiksi

- keskustelemalla Euroopan unionin perusajatuksista, tulevaisuudesta ja arvoista
- opettamalla osallistumaan demokratian toteuttamiseen Euroopan unionissa
- jakamalla kokemuksia Euroopan yhdentymisen konkreettisista hyödyistä paikallisella tai henkilökohtaisella tasolla (EU:n politiikkojen vaikutukset yhteiskunnassa, ihmisten hyvinvointi Euroopassa jne.)
- osoittamalla solidaarisuutta ja kehittämällä osallistujien keskuudessa tunnetta kuulumisesta samaan yhteisöön koko Euroopassa
- vaihtamalla näkemyksiä ja kokemuksia ohjelman pysyvistä ja vuotuisista painopisteaiheista
- puhumalla Euroopan historiasta paikallisesta näkökulmasta, jotta voidaan oppia menneestä ja rakentaa tulevaa varten
- tarjoamalla kokemuksia kulttuurisesta monimuotoisuudesta ja mahdollisuus löytää yhteistä kulttuuriperintöä Euroopassa.

- **Aktiivinen osallistuminen**

Ystävyyskuntatoiminnan puitteissa järjestettävien kansalaisten tapaamisten tulisi ilmentää aktiivista kansalaisosallistumista paikallisella tasolla: sen pitäisi kannustaa ihmisiä osallistumaan Euroopan tason toimintaan ja siten kehittää unionin aktiivista kansalaisuutta. Tapaamisten tulisi perustua laajaan paikallistason osallistumiseen ja osallistujien aktiivisuuteen kaikessa toiminnassa. Tämä voidaan toteuttaa

- ottamalla paikallisyhteisö mukaan hankkeen suunnitteluun ja täytäntöönpanoon (paikalliset yhdistykset, koulut, vapaaehtoistyöntekijät, isäntäperheet jne.)
- antamalla osallistujille aktiivinen rooli.

- **Kulttuurien välinen vuoropuhelu**

Ystävyyskuntatoiminnan puitteissa järjestettävien kansalaistapaamisten pitäisi kyetä edistämään kunkin kansalaisen osallistumista kulttuurien väliseen vuoropuheluun kansalaisyhteiskunnan kanssa toteutettavan jäsenyteen yhteistyön avulla. Unionin

kansalaisten pitäisi olla selvillä siitä, miten tärkeää on kehittää unionin aktiivista kansalaisuutta, johon kuuluu avoin suhtautuminen maailmaan ja kulttuurisen monimuotoisuuden kunnioittaminen ja joka perustuu Euroopan unionin yhteisiin arvoihin.

Tukikelpoisuusperusteet

Tämän toimenpiteen tukikelpoisuusperusteet ovat seuraavat:

Hakijat

- Hakijan on oltava
 - kunta, jossa tapaaminen järjestetään, tai
 - voittoa tavoittelematon organisaatio tai ystävyyskuntakomitea, jolla on oikeushenkilöllisyys (oikeushenkilö) ja joka edustaa paikallisviranomaisia.
- Hakijan on oltava sijoittautunut ohjelmaan osallistuvaan maahan.
- Kaupunki voi järjestää kansalaisten tapaamisia vain kerran vuodessa.

Kumppanuudet

- Tukikelpoisia hankekumppaneita ovat
 - kunta tai
 - voittoa tavoittelematon organisaatio tai ystävyyskuntakomitea, jolla on oikeushenkilöllisyys (oikeushenkilö) ja joka sijaitsee samassa kunnassa, jota se edustaa.
- Kumppaneilta edellytetään sijoittautumista ohjelmaan osallistuvaan maahan.
- Kumppanit ovat joko tehneet keskenään ystävyyskuntasopimuksen tai sitoutuneet tekemään tällaisen sopimuksen (sen mukaan, mitä ne ilmoittavat hakulomakkeessa).
- Avustusta voidaan myöntää samana kalenterivuotena vain yhdelle samojen kumppaneiden toteuttamalle kahdenväliselle hankkeelle (lukuun ottamatta hankkeita, jotka liittyvät uuden ystävyyskuntasopimuksen laatimiseen tai allekirjoittamiseen).

Kumppaneiden määrä

- Hankkeessa on oltava kuntia vähintään kahdesta osallistujamaasta, joista ainakin toisen on oltava EU:n jäsenvaltio.

Osallistujat

- Hankkeessa täytyy olla vähintään 25 kutsuttua osallistujaa siten, että ainakin viisi on kustakin kutsutusta kunnasta. Kutsutut osallistujat tarkoittavat tässä kumppanikuntien lähettämiä kansainvälisiä osallistujia.
- Osallistujista saa olla kunnan luottamushenkilöitä tai sen hallinnon virkamiehiä alle puolet.

Toimintapaikka

- Toiminnan tapahtumapaikan on oltava kunta, jota hakija edustaa.

Kesto

- Tapaamiset saavat kestää enintään 21 päivää.

Ohjelma

- Hakemuksessa on esitettävä suunnitellun toiminnan aikataulu.

Tukikelpoiset hakemukset

- Virallinen hakulomake on täytettävä kokonaan, yhdellä EU:n virallisella kielellä ja kirjoitus- tai tietokoneella. Hanke-ehdotukset on toimitettava määräaikaan mennessä, ja ehdotettujen hankkeiden on käynnistytävä asiaankuuluvana tukikelpoisuusajana (katso jäljempänä kohta ”Milloin avustusta haetaan?”).

Hallinnolliset asiakirjat

Hakulomakkeeseen on liitettävä seuraavat asiakirjat:

- valahtoinen vakuutus, joka on erottamaton osa hakulomaketta. Valahtoisen vakuutuksen täyttää ja allekirjoittaa henkilö, jolla on valtuudet tehdä oikeudellisia sitoumuksia hakevan organisaation puolesta. Siinä vahvistetaan, että hakija on oikeushenkilö, osoitetaan sen taloudelliset ja toiminnalliset valmiudet toteuttaa ehdotuksen mukainen toiminta ja vakuutetaan, ettei hakija ole yhdessäkään varainhoitoasetuksen 93 ja 94 artiklassa kuvatuista tilanteista.
- jos hakija on voittoa tavoittelematon organisaatio tai ystävyyskuntakomitea, todiste siitä, että voittoa tavoittelematon organisaatio tai ystävyyskuntakomitea toimii paikallisviranomaisten puolesta
- tilitietolomake (pankkiyhteystiedot), joka on hakijan allekirjoittama ja pankin varmentama. Pankin leimaa ja sen edustajan allekirjoitusta ei vaadita, jos lomakkeeseen liitetään jäljennös tiliotteesta. Tilin haltijan allekirjoitus on joka tapauksessa pakollinen. Tilitietolomakkeen mallin saa osoitteesta http://ec.europa.eu/budget/execution/ftiers_en.htm.
- asianmukaisesti täytetty ja allekirjoitettu oikeushenkilölomake. Ystävyyskuntakomiteoiden/-yhdistysten on liitettävä oikeushenkilölomakkeeseen virallinen asiakirja ystävyyskuntakomitean/-yhdistyksen perustamisesta (yhtiöjärjestys, rekisteröintiasiakirja, josta ilmenee rekisteröintipäivä ja -paikka, perussääntö jne.) sekä siihen tehdyt päivitykset ja muutokset. Hakijoiden, joilla on alv-numero, on liitettävä oikeushenkilölomakkeeseensa virallinen alv-asiakirja. Oikeushenkilölomakkeen mallin saa osoitteesta http://ec.europa.eu/budget/execution/legal_entities_en.htm.

Myöntämisperusteet

Tukikelpoisia hanke-ehdotuksia arvioidaan seuraavin laadullisin ja määrällisin perustein.

Laadulliset perusteet

80 prosenttia arviointimenettelyssä annettavista pisteistä liittyy laadullisiin perusteisiin.

- **Merkitys ohjelman tavoitteiden ja painopisteiden kannalta**
(25 prosenttia pisteistä)

Hankkeiden pitäisi olla merkittäviä seuraavien seikkojen kannalta:

- ohjelman yleiset tavoitteet
- osatoimen erityistavoitteet
- ohjelman pysyvät ja vuotuiset painopisteet
- ohjelman monialaiset näkökohdat.

Erytystä huomiota kiinnitetään Eurooppa-päivän juhlimisen (9. toukokuuta) yhteydessä järjestettäviin tapaamisiin.

- **Ehdotetun hankkeen ja ehdotettujen menetelmien hyödyllisyys**
(25 prosenttia pisteistä)

- Hankkeen puitteiden laatu (hankkeen kaikkien käynnistäjien aktiivinen osallistuminen hankkeeseen, ohjelman määritelmä, arviointivaiheen laatu)
- Hankkeen sisällön ja siinä käytettävien menetelmien laatu (aiheen merkitys osallistujaryhmälle, sovellettavien menettelyjen asianmukaisuus, osallistujien ja paikallisyhteisön aktiivinen osallistuminen hankkeeseen, eurooppalainen ulottuvuus)

- **Vaikutus** (15 prosenttia pisteistä)

- Hankkeen vaikutus osallistujiin (eli kasvu heidän EU-tietämyksessään ja sitoutumisessa EU:n yhdentymiseen) ja sen kerrannaisvaikutukset

- **Näkyvyys ja jatkotoimet** (15 prosenttia pisteistä)

- Hankkeen vaikutusalan laatu (hankkeen ja Kansalaisten Eurooppa -ohjelman näkyvyys; jatkotoimet; tulosten levittäminen ja hyödyntäminen, myös politiikassa; konkreettiset tulevat toimintasuunnitelmat, joissa on roolit osallistuville paikallis- ja aluehallinnoille ja kansalaisille)

Määrälliset perusteet

20 prosenttia arviointimenettelyssä annettavista pisteistä liittyy määrällisiin perusteisiin.

- **Maantieteellinen vaikutus** (10 prosenttia pisteistä)
 - Osallistujamaiden määrä
 - Se, toimittaako hakija hakemuksen ensimmäistä kertaa
 - EU:hun 1. toukokuuta 2004 jälkeen liittyneiden maiden määrä sekä Kroatia
- **Kohderyhmä** (10 prosenttia pisteistä)
 - Osallistujamäärä, mukaan lukien heikommassa asemassa olevat henkilöt, sekä tasapainoinen sukupuolijakauma
 - Osallistuvien nuorten määrä

Miten hyvä hanke laaditaan?

Seuraavassa annetaan hakijoille joitakin vinkkejä ehdotetun hankkeen sisällön laadun parantamiseksi. Hanke arvioidaan hakemuksessa esitettyjen tietojen perusteella, joten hakijoiden on tärkeää toimittaa selkeä ja kattava aineisto, johon kuuluu tapaamisen yksityiskohtainen, jäsennetty ja tietoa antava ohjelma.

Vinkkejä:

- Kiinnittäkää huomiota ohjelman tavoitteisiin, painopisteluihin, monialaisiin näkökohtiin ja toimenpiteen käsitteeseen.
- Esittäkää selkeä ja yksityiskohtainen ohjelma tapaamiselle.
- Selittäkää, mitä tapaamisessa tehdään, mitkä ovat osallistujien roolit ja mitä tullaan oppimaan.
- Varmistakaa, että ohjelmassa ennakoidaan osallistujille aktiivinen rooli.
- Selittäkää, miten paikallisyhteisö osallistuu tapaamiseen (sen valmistelun, toteutuksen ja mahdollisten jatkotoimien aikana).
- Selittäkää, millaista julkisuutta ja muuta näkyvyyttä tapaaminen tulee saamaan.

Milloin avustusta haetaan?

Kansalaisten tapaamisia koskevien hakemusten jättämisen määräajat:

Vaihe	Hakemuksen määräaika	Tapaamisen alkamisajankohta
Ensimmäinen vaihe	1.9.	1.1.–30.9. (määräaikaa seuraavana vuonna)
Toinen vaihe	1.2.	1.6. (sinä vuonna, jolloin hakemus on jätettävä) – 28.2. (määräaikaa seuraavana vuonna)
Kolmas vaihe	1.4.	1.8. (sinä vuonna, jolloin hakemus on jätettävä) – 30.4. (määräaikaa seuraavana vuonna)
Neljäs vaihe	1.6.	1.10. (sinä vuonna, jolloin hakemus on jätettävä) – 30.6. (määräaikaa seuraavana vuonna)

Määräaikaa ei pidennetä, jos se osuu viikonloppuun tai yleiseen vapaapäivään, vaan hakijoiden on otettava tämä huomioon, kun ne suunnittelevat hakemuksen jättämistä.

Miten avustusta haetaan?

Hakemukset voidaan

- tehdä täyttämällä hakulomake verkossa (**kunnes toisin ilmoitetaan**, toimeenpanovirastolle on lähetettävä hakulomake myös paperimuodossa allekirjoitettuna ja kaikki pakolliset liitteet kokonaan täytettyinä jäljempänä ilmoitettuun osoitteeseen kussakin tapauksessa noudatettavaan määräaikaan mennessä) tai
- lähettää postitse tai lähettipalvelun välityksellä alla olevaan osoitteeseen, jolloin merkityksellinen päivämäärä on postileiman tai posti-/lähettipalvelun vastaanottokuitin mukainen lähetyspäivä, tai
- toimittaa henkilökohtaisesti. Hakemuksia, jotka toimitetaan henkilökohtaisesti määräpäivänä kello 17.00:n jälkeen, ei hyväksytä.

EACEA

Unit P7 Citizenship

Applications – ‘Town Twinning Citizens’ Meetings’

Avenue du Bourget, 1 (BOUR 01/25)

B-1140 Brussels, Belgium

Faksilla tai sähköpostitse lähetettyjä hakemuksia ei käsitellä.

Miten ja milloin tulokset ilmoitetaan?

Periaatteena on, että hakijoille ilmoitetaan valintamenettelyn tuloksesta hakemusten jättämisen määräaikaan seuraavan neljännen kuukauden aikana.

Valittujen hankkeiden luettelot julkaistaan seuraavalla verkkosivustolla:

http://eacea.ec.europa.eu/citizenship/index_en.htm.

Hakijoille, joiden hakemusta ei valita, ilmoitetaan asiasta kirjallisesti.

Valituksi tulleille hakijoille, joiden kotipaikka on EU:n jäsenvaltiossa, myönnetään avustuspäätös, kun taas valituksi tulleille hakijoille, joiden kotipaikka on EU:n ulkopuolella, lähetetään avustussopimus.

Miten toiminta rahoitetaan?

Avustusten laskenta

Ystävyyskuntatoiminnan puitteissa järjestettäviin kansalaisten tapaamisiin myönnettävillä avustuksilla on tarkoitus rahoittaa osa isäntäkaupungin järjestelykuluista (majoitus, ateriat, kuljetukset paikan päällä, kokoukset jne.) ja kutsuttujen valtuuskuntien matkakuluista. Avustukset lasketaan kiinteiden määrien perusteella, eivätkä ne ole suoraan sidoksissa mihinkään erityisiin kuluihin, joita ei näin ollen tarvitse tilittää tai perustella. Avustus lasketaan seuraavasti:

- Järjestelykuluihin myönnettävä avustus lasketaan kertomalla kutsutuista kunnista tulevien osallistujien määrä tapaamisen päivien määrällä ja tapaamisen järjestävän maan päivärahalta. Eri maiden päivärahat esitetään jäljempänä tämän toimenpiteen lopussa. Euroopan yhteisöjen tilastotoimisto (EUROSTAT) laskee eri maissa sovellettavan päivärahan painotukset, jotka heijastavat elinkustannuksia kussakin maassa.

- Matkakuluihin myönnettävä avustus lasketaan kullekin osallistujalle valtuuskunnalle kertomalla osallistujien määrä matkakilometrien määrällä (edestakainen matka) ja kiinteällä määrällä, joka on 0,027 euroa/km/osallistuja.

Hankekohtainen enimmäisavustus on 22 000 euroa. Hankekohtainen enimmäisavustus voi olla 40 000 euroa, jos hankkeeseen osallistuu vähintään 10 kaupunkia.

Pienin myönnettävä avustus on 2 500 euroa.

Sopimusehdot

Kun avustusta hakeva organisaatio esittää avustushakemuslomakkeen, se hyväksyy kaikki tässä ohjelmaoppaan osassa tarkennetut ehdot ja ohjelmaoppaan yleiset säännöt.

Kaikki suunniteltuihin toimintoihin tehtävät muutokset on esitettävä EACEA:lle kirjallisesti ennakkohyväksyntää varten. Muutokset eivät saa muuttaa hankkeen keskeistä ajatusta.

EACEA pitää hankkeiden moitteetonta hallintoa ja varainhoitoa ensisijaisen tärkeänä.

Edunsaaja myöntää EACEA:lle ja Euroopan komissiolle oikeuden käyttää tuloksia parhaaksi katsomallaan tavalla, kunhan ne eivät riko luottamuksellisuusvelvoitteita tai voimassa olevia teollis- ja tekijänoikeuksia.

Loppuraportti ja maksumenettelyt

Jos EACEA hyväksyy hakemuksen lopullisesti, edunsaajalle lähetetään avustuspäätös (jos edunsaajan kotipaikka on EU:n jäsenvaltiossa) tai avustussopimus (jos edunsaajan kotipaikka ei ole EU:n jäsenvaltiossa), jossa tarkennetaan euromääräinen summa ja rahoituksen ehdot.

Mitään ennakkomaksua ei makseta.

Avustus maksetaan edunsaajalle (isäntäkaupungille) sen jälkeen, kun EACEA:lle on esitetty maksupyyntö, jonka se on hyväksynyt, sekä raportti tapaamisesta ja osallistujaluettelo, jonka edunsaaja on varmentanut.

Loppuraportti on toimitettava kahden kuukauden kuluessa hankkeen päättymispäivämäärästä, ja siinä on esitettävä hankkeen tulokset suhteessa alkuperäisiin tavoitteisiin. Sen lisäksi on toimitettava hankkeen aikana laaditut julkaisut tai kehitetyt tuotteet.

Jos edunsaajalle hankkeen aikana todellisuudessa aiheutuneet tukikelpoiset kustannukset – jotka perustuvat osallistujien ja päivien määrään – ovat ennakoitua pienemmät, rahoitusta pienennetään suhteellisesti.

Loppuraporttilomakkeen _____ saa _____ osoitteesta
http://eacea.ec.europa.eu/citizenship/payment_en.htm.

Tukikelpoisille vahvistetut päivärahat*	
Valtio, jossa tapahtuman järjestävä kaupunki sijaitsee	Kiinteä määrä/päivä/henkilö (euroissa)
Itävalta	16,63
Belgia	15,40
Bulgaria	11,40
Kypros	13,86
Tšekin tasavalta	13,41
Tanska	21,05
Viro	12,24
Suomi	18,39
Ranska	18,51
Saksa	15,59
Kreikka	14,40
Unkari	13,60
Irlanti	18,83
Italia	16,91
Latvia	12,00
Liettua	12,10
Luxemburg	15,40
Malta	13,85
Alankomaat	17,02
Puola	11,09
Portugali	14,14
Romania	7,67
Slovakia	14,00
Slovenia	13,00
Espanja	15,49
Ruotsi	18,08
Yhdistynyt kuningaskunta	21,98
Kroatia	10,89

Toimenpide 1.2 Ystävyyskuntaverkostot

Erityiset tavoitteet

Paikallisviranomaiset joutuvat jatkuvasti käsittelemään uusia asioita ja panemaan täytäntöön erilaisia toimintalinjoja, jotka liittyvät usein Euroopan tason poliittiseen kehitykseen. Kuntien verkottuminen yhteisesti kiinnostavien kysymysten alalla mahdollistaa tietoihin perustuvan keskustelun ja hyvien toimintatapojen vaihdon.

Ystävyyskuntasopimus on vahva side kuntien välillä, ja siksi ystävyyskuntasiteiden muodostamien **verkostojen potentiaalia** pitäisi hyödyntää kuntien välisen *aihekohtaisen ja pitkäaikaisen* yhteistyön kehittämisessä.

Komissio haluaa tukea tällaisten verkostojen kehittämistä, sillä ne ovat tärkeitä jäsenyteen, tehokkaan ja monipuolisen yhteistyön varmistamiseksi ja auttavat sitä kautta maksimoimaan ohjelman vaikutukset.

Hankevastaavien odotetaan esittelevän hankkeita, joihin kuuluu monenlaista samaan aiheeseen liittyvää toimintaa (kuten kansalaisten tapaamisia, asiantuntijoiden työpajoja ja verkoston sisäisiä kokouksia). Niiden odotetaan myös kehittävän näiden tapahtumien yhteydessä viestintävälineitä edistämään jäseneltyä ja kestäväää aihekohtaista verkottumista ja levittämään toimien tuloksia.

Toiminnalla pitäisi olla tarkkaan määritelty kohderyhmä, jolle valittu aihe on erityisen merkittävä, ja siihen pitäisi osallistua aihealueella aktiivisesti toimivia yhteisön jäseniä (kuten asiantuntijoita, paikallisyhdistyksiä sekä kansalaisia ja kansalaisryhmiä, joihin aihe suoraan vaikuttaa).

Näiden hankkeiden tulisi muodostaa perusta osallistuvien ystävyyskuntien myöhemmille aloitteille ja toimille, jotka liittyvät käsiteltäviin kysymyksiin tai muihin yhteisesti kiinnostaviin kysymyksiin.

Tukikelpoisuusperusteet

Tämän toimenpiteen tukikelpoisuusperusteet ovat seuraavat:

Hakijat

Ollakseen tukikelpoinen hakijan on oltava

- kunta tai
- paikallis-/alueviranomainen tai
- paikallisviranomaisten liitto/yhdistys tai
- voittoa tavoittelematon organisaatio tai ystävyyskuntakomitea, jolla on oikeushenkilöllisyys (oikeushenkilö) ja joka edustaa paikallisviranomaisia.

Hakijan kotipaikan on oltava jossakin ohjelmaan osallistuvassa maassa.

Kumppanuudet

- Tukikelpoisten hankkeiden kumppanit ovat kuntia, paikallis-/alueviranomaisia ja voittoa tavoittelemattomia organisaatioita tai ystävyyskuntakomiteoita, jotka edustavat osallistujamaiden paikallisviranomaisia.
- Ainakin kaksi hankkeeseen osallistuvaa kuntaa on joko tehnyt tai on sitoutunut tekemään keskenään ystävyyskuntasopimuksen.

Kumppaneiden määrä

- Hankkeeseen on osallistuttava kuntia vähintään neljästä osallistujamaasta, joista vähintään yksi on EU:n jäsenvaltio.

Osallistujat

- Hankkeeseen täytyy osallistua vähintään 30 kutsuttua osallistujaa. Kutsutuilla osallistujilla tarkoitetaan kumppanikuntien lähettämiä kansainvälisiä osallistujia.
- **Kunkin tapahtuman osallistujista vähintään 30 prosentin on tultava muusta tukikelpoisesta maasta kuin tapahtuman isäntämaasta.**

Toimintapaikka (-paikat)

- Toiminta on järjestettävä jossakin hankkeeseen osallistuvassa maassa.

Kesto

- Hanke voi kestää enintään 24 kuukautta.
- Kukin tapahtuma saa kestää enintään 21 päivää.

Toimet

- Hanketta kohden on järjestettävä vähintään kolme tapahtumaa.

Ohjelma

- Hakemuksessa on esitettävä suunnitellun toiminnan aikataulu.

Tukikelpoiset hakemukset

- Virallinen hakulomake on täytettävä kokonaan, yhdellä EU:n virallisella kielellä ja kirjoitus- tai tietokoneella. Hanke-ehdotukset on toimitettava määräaikaan mennessä, ja ehdotettujen hankkeiden on käynnistytävä asiaankuuluvana tukikelpoisuusajaksi (katso jäljempänä kohta ”Milloin avustusta haetaan?”).

Hallinnolliset asiakirjat

Hakulomakkeeseen on liitettävä seuraavat asiakirjat:

- valahtoinen vakuutus, joka on erottamaton osa hakulomaketta. Valahtoisin vakuutus täyttää ja allekirjoittaa henkilö, jolla on valtuudet tehdä oikeudellisia sitoumuksia hakevan organisaation puolesta. Siinä vahvistetaan, että hakija on oikeushenkilö, osoitetaan sen taloudelliset ja toiminnalliset valmiudet toteuttaa ehdotuksen mukainen toiminta ja vakuutetaan, ettei hakija ole yhdessäkään varainhoitoasetuksen 93 ja 94 artiklassa kuvatuista tilanteista.
- jos hakija on voittoa tavoittelematon organisaatio tai ystävyyskuntakomitea, todiste siitä, että voittoa tavoittelematon organisaatio ja ystävyyskuntakomiteat toimivat paikallisviranomaisten puolesta
- tilitietolomake (pankkiyhteydet), joka on hakijan allekirjoittama ja pankin varmentama. Pankin leimaa ja sen edustajan allekirjoitusta ei vaadita, jos lomakkeeseen liitetään jäljennös tiliotteesta. Tilin haltijan allekirjoitus on joka tapauksessa pakollinen; Tilitietolomakkeen saa osoitteesta http://ec.europa.eu/budget/execution/ftiers_en.htm.
- asianmukaisesti täytetty ja allekirjoitettu oikeushenkilölomake. Ystävyyskuntakomiteoiden / voittoa tavoittelemattomien yhdistysten on liitettävä oikeushenkilölomakkeeseen virallinen asiakirja ystävyyskuntakomitean/ yhdistyksen perustamisesta (yhtiöjärjestys, rekisteröintiasiakirja, josta ilmenee rekisteröintipäivä ja -paikka, perussääntö jne.) sekä siihen tehdyt päivitykset ja muutokset. Hakijoiden, joilla on alv-numero, on liitettävä oikeushenkilölomakkeeseensa virallinen alv-asiakirja. Oikeushenkilölomakkeen mallin saa osoitteesta http://ec.europa.eu/budget/execution/legal_entities_en.htm.
- Jos avustusta on haettu yli 25 000 euroa, hakijoiden, jotka eivät ole julkisia elimiä, on liitettävä hakemukseensa organisaation virallinen tilinpäätös ja tase viimeksi päättyneeltä tilivuodelta. Tällöin on täytettävä myös taloudellisia valmiuksia koskeva lomake, jonka saa osoitteesta http://eacea.ec.europa.eu/citizenship/index_en.htm.

Myöntämisperusteet

Tukikelpoisia hanke-ehdotuksia arvioidaan seuraavin laadullisin ja määrällisin perustein. Perusteet ovat seuraavat:

Laadulliset perusteet

80 prosenttia arviointimenettelyssä annettavista pisteistä liittyy laadullisiin perusteisiin.

- **Merkitys ohjelman tavoitteiden ja painopisteiden kannalta** (25 prosenttia pisteistä)

Hankkeiden pitäisi olla merkittäviä seuraavien seikkojen kannalta:

- ohjelman yleiset tavoitteet
- toimenpiteen erityistavoite
- ohjelman pysyvät ja vuotuiset painopisteet
- ohjelman monialaiset näkökohdat.

- **Ehdotetun hankkeen ja ehdotettujen menetelmien hyödyllisyys** (25 prosenttia pisteistä)

- Hankkeen puitteiden laatu (hankkeen kaikkien käynnistäjien aktiivinen osallistuminen hankkeeseen, kumppaneiden välisen yhteistyön laatu, ohjelman määrittelmä, arviointivaiheen laatu, yhteistyö kansalaisjärjestöjen ja voittoa tavoittelemattomien organisaatioiden kanssa, kuten toimessa 2)
- Hankkeen sisällön ja siinä käytettävien menetelmien laatu (aiheen merkitys osallistujaryhmän yhteisen edun mukaiselle ohjelmalle, sovellettavien menettelyjen asianmukaisuus, osallistujien aktiivinen osallistuminen hankkeeseen, eurooppalainen ulottuvuus)

- **Vaikutus** (15 prosenttia pisteistä)

- Hankkeen vaikutus osallistujiin ja verkostoon sekä sen kerrannaisvaikutukset

- **Näkyvyys ja jatkotoimet** (15 prosenttia pisteistä)

- Hankkeen vaikutusalan laatu (hankkeen ja Kansalaisten Eurooppa -ohjelman näkyvyys; jatkotoimet; tulosten levittäminen ja hyödyntäminen, myös politiikassa; konkreettiset tulevat toimintasuunnitelmat, joissa on roolit osallistuville paikallis- ja aluehallinnoille ja kansalaisille)

Määrälliset perusteet

20 prosenttia arviointimenettelyssä annettavista pisteistä liittyy määrällisiin perusteisiin.

- **Maantieteellinen vaikutus** (10 prosenttia pisteistä)
- Osallistuvien maiden määrä
- EU:hun 1. toukokuuta 2004 jälkeen liittyneiden maiden määrä sekä Kroatia
- **Kohderyhmä** (10 prosenttia pisteistä)
- Osallistujin – myös heikommassa asemassa olevien – tasapainoinen sukupuolijakauma
- Osallistuvien nuorten määrä

Miten hyvä hanke laaditaan?

Seuraavassa annetaan hakijoille joitakin vinkkejä ehdotetun hankkeen sisällön laadun parantamiseksi. Hanke arvioidaan hakemuksessa esitettyjen tietojen perusteella, joten hakijoiden on tärkeää toimittaa selkeä ja kattava aineisto, johon kuuluu kokouksen yksityiskohtainen, jäsennetty ja tietoa antava ohjelma.

Vinkkejä:

- Laatikaa kustakin suunnitellusta tapahtumasta selvä ja tarkka esittely.
- Selittäkää tapahtumien vaikutukset osallistuvien kaupunkien väliseen yhteistyöhön.
- Käyttäkää erilaisia ohjelman toteutustapoja (luentoja, väittelyjä, keskusteluja, työpajoja).
- Painottakaa ohjelman sisällön arvoa tiedon välityksen ja koulutuksen näkökulmasta.
- Tarkastelkaa EU:n politiikkoja ja niiden täytäntöönpanoa paikallisella tasolla sekä EU:n rakentamista ja tulevaisuutta.
- Valmistelkaa toimi, joka edistää osallistuvien kaupunkien välistä vuoropuhelua ja kokemusten vaihtoa.
- Kutsukaa paikallisia asiantuntijoita (puhujiksi tai osallistujiksi), jotka ovat erikoistuneet tapahtuman aiheeseen.

Milloin avustusta haetaan?

Ystävyyskuntien verkottumista koskevien hakemusten jättämisen määräajat:

Vaihe	Hakemuksen määräaika	Hankkeiden alkamisajankohta
Ensimmäinen vaihe	1.2.	1.6.–30.12. <i>sinä vuonna, jona hakemus on jätettävä</i>
Toinen vaihe	1.9.	1.1.–30.5. <i>määräaika seuraavana vuonna</i>

Määräaikaa ei pidennetä, jos se osuu viikonloppuun tai yleiseen vapaapäivään, vaan hakijoiden on otettava tämä huomioon, kun ne suunnittelevat hakemuksen jättämistä.

Miten avustusta haetaan?

Hakemuksen voi

- lähettää postitse tai lähettipalvelun välityksellä alla olevaan osoitteeseen, jolloin merkityksellinen päivämäärä on postileiman tai posti-/lähettipalvelun vastaanottokuitin mukainen lähetyspäivä, tai
- toimittaa henkilökohtaisesti. Hakemuksia, jotka toimitetaan henkilökohtaisesti määräpäivänä kello 17.00:n jälkeen, ei hyväksytä.

EACEA

Unit P7 Citizenship

Applications – 'Networks of Twinned Towns'

Avenue du Bourget, 1 (BOUR 01/25)

B-1140 Brussels, Belgium

Faksilla tai sähköpostitse lähetettyjä hakemuksia ei käsitellä.

Miten ja milloin tulokset ilmoitetaan?

Hakijoille ilmoitetaan valintamenettelyn tuloksesta hakemusten jättämisen määräaikaan seuraavan neljännen kuukauden aikana.

Valittujen hankkeiden luettelot julkaistaan seuraavalla verkkosivustolla:

http://eacea.ec.europa.eu/citizenship/index_en.htm.

Hakijoille, joiden hakemusta ei valita, ilmoitetaan asiasta kirjallisesti.

Valituksi tulleille hakijoille, joiden kotipaikka on EU:n jäsenvaltiossa, myönnetään avustuspäätös, kun taas valituksi tulleille hakijoille, joiden kotipaikka on EU:n ulkopuolella, lähetetään avustussopimus.

Miten toiminta rahoitetaan?

Tässä toimenpiteessä hankekohtainen enimmäisavustus on **150 000** euroa.

Pienin tukikelpoinen määrä on **10 000** euroa.

Avustuksen laskennassa on otettu käyttöön kiinteämääräisiin rahoitusosuuksiin ja kertakorvauksiin perustuva järjestelmä hallinnoinnin helpottamiseksi EACEA:lle ja edunsaajille. Järjestelmää arvioidaan sen tulosten perusteella, ja sitä saatetaan vielä muuttaa tai kehittää.

Avustusten laskenta

Ystävyyskuntien verkottumishankkeiden avustus lasketaan pääasiallisesti **tapahutumien päivittäisen osallistujamäärän** perusteella. Avustuksen määrään voidaan lisätä kertakorvaus, jos hankkeessa tuotetaan myös **viestintävälineitä**. Myös koordinoitukustannuksiin voi hakea avustusta.

Avustus lasketaan kiinteiden määrien perusteella, eikä se ole suoraan sidoksissa mihinkään erityisiin kuluihin, joita ei näin ollen tarvitse tilittää tai perustella.

Kustakin tapahtumasta on esitettävä yksityiskohtainen avustuslaskelma.

Haetun avustuksen kokonaismäärä saadaan laskemalla yhteen

- kutakin tapahtumaa varten haettujen avustusten kokonaismäärät
- viestintävälineitä varten mahdollisesti haetun avustuksen kokonaismäärä
- koordinoitukustannuksia varten mahdollisesti haetun avustuksen kokonaismäärä.

Kutakin tapahtumaa varten haettavan avustuksen määrä lasketaan seuraavasti:

- Osallistujiin sovelletaan erilaisia kiinteitä määriä sen mukaan, onko osallistuja **paikallinen** vai **kansainvälinen**, sekä **tapahtumapaikan** mukaan. Seuraavassa annetaan tarkempia tietoja kiinteistä määristä.
- Paikallinen osallistuja on henkilö, joka asuu siinä maassa, jossa tapahtuma pidetään. Tällaiseen henkilöön sovelletaan jäljempänä esitettävää paikallista kiinteää määrää.
- Kansainvälinen osallistuja on henkilö, joka asuu muussa ohjelman tukikelpoisessa maassa kuin siinä, jossa tapahtuma pidetään. Tällaiseen henkilöön sovelletaan jäljempänä esitettävää kansainvälistä kiinteää määrää.
- Avustuslaskelmaa käsiteltäessä otetaan huomioon enintään 400 osallistujapäivää (yksi henkilö, joka osallistuu tapahtumaan yhden päivän verran = yksi osallistujapäivä).

Viestintävälineitä varten haettavan avustuksen määrä lasketaan seuraavasti:

Viestintävälineitä, joita varten voidaan myöntää avustusta, on kolmea lajia:

- julkaisut
- DVD- tai CD-ROM-tuotanto
- verkkosivut.

Kullekin edellä mainituista kolmenlaisesta viestintävälineestä myönnettävä kiinteämääräinen avustus on **1 500 euroa**. Määrä on sama kaikissa maissa.

Edunsaajalle voidaan myöntää avustus **enintään kolmeen erilliseen viestintävälineeseen** (ts. ei kahteen samaa lajia olevaan tuotteeseen). Viestintävälineisiin myönnettävä kiinteämääräinen kokonaisavustus voi siis olla enintään **4 500 euroa**.

Koordinointikustannukset

Koordinointikustannukset lasketaan kiinteän summan pohjalta, joka on 500 euroa vuodessa kumppania kohden. Hankkeen koordinointikustannuksiin myönnettävä enimmäisavustus on 15 000 euroa.

Sopimusehdot

Kun avustusta hakeva organisaatio esittää avustushakemuslomakkeen, se hyväksyy kaikki tässä ohjelmaoppaan osassa tarkennetut ehdot ja ohjelmaoppaan yleiset säännöt.

Kaikki suunniteltuihin toimintoihin tehtävät muutokset on esitettävä EACEA:lle kirjallisesti ennakkohyväksyntää varten viimeistään kaksi kuukautta ennen hankkeen päättymisajankohtaa, joka määritellään

päätöksessä/sopimuksessa. Muutokset eivät saa muuttaa hankkeen keskeistä ajatusta.

EACEA pitää hankkeiden moitteetonta hallintoa ja varainhoitoa ensisijaisen tärkeänä.

Edunsaaja myöntää EACEA:lle ja Euroopan komissiolle oikeuden käyttää tuloksia parhaaksi katsomallaan tavalla, kunhan ne eivät riko luottamuksellisuusvelvoitteita tai voimassa olevia teollis- ja tekijänoikeuksia.

Loppuraportti ja maksumenettelyt

Jos EACEA hyväksyy hakemuksen lopullisesti, edunsaajalle lähetetään avustuspäätös (jos edunsaajan kotipaikka on EU:n jäsenvaltiossa) tai avustussopimus (jos edunsaajan kotipaikka ei ole EU:n jäsenvaltiossa), jossa tarkennetaan euromääräinen summa ja rahoituksen ehdot.

Mikäli edunsaajalle lähetetään avustuspäätös, edunsaajan on vahvistettava kirjallisesti, että se aikoo toteuttaa hankkeen, saadakseen ennakkomaksun, joka on 50 prosenttia kokonaisavustuksesta. Jollei EACEA saa kirjallista vahvistusta, avustus maksetaan kerralla loppuraportin perusteella.

Mikäli edunsaajalle lähetetään avustussopimus, edunsaajan on allekirjoitettava sopimus ja palautettava se EACEA:lle. Lopuksi toimeenpanovirasto allekirjoittaa sopimuksen. Ennakkomaksu suoritetaan 45 päivän kuluessa siitä päivästä, jona EACEA allekirjoittaa sopimuksen.

Ennakkomaksu on tarkoitettu edunsaajan kassavaroiksi. Toimeenpanovirasto voi vaatia edunsaajalta etukäteen vakuuden ennakkomaksun suorittamiseen liittyvien taloudellisten riskien rajoittamiseksi. Tällaisessa tapauksessa ennakkomaksu suoritetaan vasta, kun toimeenpanovirasto on vastaanottanut vakuuden.

Avustus maksetaan edunsaajalle sen jälkeen, kun EACEA:lle on esitetty loppuraporttilomakkeessa oleva maksupyyntö ja kun EACEA on hyväksynyt pyynnön.

Loppuraportti on toimitettava kahden kuukauden kuluessa hankkeen päättymispäivästä (viralliset loppuraporttilomakkeet saa toimeenpanoviraston verkkosivuilta osoitteesta http://eacea.ec.europa.eu/citizenship/index_en.htm), ja siinä on esitettävä hankkeen tulokset suhteessa alkuperäisiin tavoitteisiin. Sen lisäksi on toimitettava hankkeen aikana laaditut julkaisut tai kehitetyt tuotteet.

Jos edunsaajalle hankkeen aikana todellisuudessa aiheutuneet tukikelpoiset kustannukset – jotka perustuvat osallistujien ja päivien määrään – ovat ennakoitua pienemmät, rahoitusta pienennetään suhteellisesti.

Edunsaajat sitoutuvat toteuttamaan hankkeet avustushakemuksessa kuvatulla tavalla viimeistään kaksi kuukautta ennen hankkeen päättymisajankohtaa, joka

määritellään päätöksessä/sopimuksessa. Kaikkiin hanketta koskeviin muutoksiin on haettava EACEA:n ennakkohyväksyntä.

Tapahtumapaikka	Kiinteä summa päivässä yhtä paikallista osallistujaa kohden	Kiinteä summa päivässä yhtä kansainvälistä osallistujaa kohden
Belgia	54,23 €	84,02 €
Bulgaria	15,70 €	24,33 €
Tšekin tasavalta	34,95 €	54,14 €
Tanska	56,21 €	87,08 €
Saksa	50,60 €	78,40 €
Viro	29,85 €	46,24 €
Kreikka	38,99 €	60,40 €
Espanja	45,00 €	69,72 €
Ranska	49,27 €	76,33 €
Irlanti	63,92 €	99,03 €
Italia	45,64 €	70,71 €
Kypros	40,55 €	62,82 €
Latvia	24,02 €	37,21 €
Liettua	25,26 €	39,13 €
Luxemburg	64,38 €	99,74 €
Unkari	29,21 €	45,25 €
Malta	32,01 €	49,58 €
Alankomaat	57,91 €	89,71 €
Itävalta	56,57 €	87,64 €
Puola	23,47 €	36,35 €
Portugali	32,05 €	49,66 €
Romania	16,44 €	25,47 €
Slovenia	38,39 €	59,47 €

Slovakia	27,28 €	42,26 €
Tapahtumapaikka	Kiinteä summa päivässä yhtä paikallista osallistujaa kohden	Kiinteä summa päivässä yhtä kansainvälistä osallistujaa kohden
Suomi	51,94 €	80,46 €
Ruotsi	53,27 €	82,52 €
Yhdistynyt kuningaskunta	53,82 €	83,38 €
Kroatia	22,50 €	34,86 €

Toimenpide 2 – Kansalaishankkeet ja tukitoimenpiteet

Toimenpide 2.1 Kansalaishankkeet

Erityiset tavoitteet

Euroopan unionin suurena haasteena on nyt kuroa umpeen EU:n kansalaisten ja EU:n toimielinten välinen kuilu. Siksi tämän toimenpiteen tarkoituksena on tarkastella innovatiivisia menetelmiä ja lähestymistapoja, jotka kannustavat kansalaisia osallistumaan aktiivisesti EU:n tason toimintaan ja jotka lisäävät EU:n kansalaisten ja EU:n toimielinten välistä vuoropuhelua. Tämä toimenpide perustuu Euroopan komission vuosina 2006–2007 toteuttamaan ”Kansalaishankkeet”-pilottitoimeen, joka osoittautui menestykseksi. Lisäksi tämä kokemus osoitti, että tämäntyyppisissä hankkeissa on noudatettava aihekohtaista lähestymistapaa, jotta toiminnan tarjoamat mahdollisuudet saadaan hyödynnettyä tehokkaasti ja jotta vuorovaikutus päättäjien kanssa saadaan varmistettua.

Tämän toimenpiteen tarkoituksena on tukea erilaisia kansainvälisiä sektorirajat ylittäviä hankkeita, joihin kansalaiset osallistuvat suoraan. Etusijalla ovat hankkeet, joissa pyritään lisäämään paikallistason osallistumista.

Tämä toimenpide pyrkii erityisesti tukemaan kansalaishankkeita, joissa voidaan

- a) kerätä kansalaisten mielipiteitä joistakin EU:n suurimmista tulevista haasteista
- b) tutkia uusia menetelmiä kansalaisten aktiivisen vuorovaikutuksen ja vuoropuhelun edistämiseksi aiheista, jotka liittyvät heidän päivittäiseen elämäänsä vaikuttaviin EU:n toimintalinjoihin
- c) luoda mekanismeja, joiden avulla EU:n kansalaiset voivat kehittää kansalaistaitojaan sekä esittää näkemyksensä ja mielipiteensä EU:n yhdentymisestä suosituksen muodossa EU:n poliitikoille
- d) lisätä EU:n kansalaisten ja EU:n toimielinten välistä vuoropuhelua, jonka myötä kansalaiset saavat vaikutusvaltaa EU:n politiikan ja sen vaikutusten suhteen ja jolla varmistetaan, että EU:n toimielimet toteuttavat kansalaisten mielipiteiden pohjalta asianmukaisia jatkotoimia.

Nämä tavoitteet voidaan saavuttaa käyttämällä erilaisia malleja ja eri menetelmiin perustuvia lähestymistapoja. Yksi sopiva vaihtoehto on ns. kansalaispaneeli.

Hankkeiden valmistelussa ja toteutuksessa on lisättävä todellisen alhaalta ylöspäin suuntautuvaa lähestymistapaa, ja tällaisiin hankkeisiin osallistuvien kansalaisten pitäisi voida laatia suosituksia, jotka voitaisiin ottaa huomioon EU:n politiikassa.

Näiden prosessien tuloksena syntyneet kansalaisten suositukset ovat arvokasta palautetta Euroopan komissiolle, sillä ne ovat erilaisia kuin muu palaute, jota komissio saa tavanomaisista kuulemisista, ja täydentävät sitä.

Koulutuksen ja kulttuurin pääosasto haluaa hoitaa oman osansa olemalla vastaanottavainen keskustelija ja todellinen kumppani kansalaispaneelien järjestämiseen osallistuville

organisaatioille. Siksi se sitoutuu tarjoamaan tietoa ja asiantuntija-apua valittujen hankkeiden aiheista, helpottamaan tiedonsaantia muilta EU:n asiantuntijoilta ja toteuttamaan asianmukaisia jatkotoimia hankkeessa syntyvien kansalaisten suositusten pohjalta.

Tukikelpoisuusperusteet

Tämän toimenpiteen tukikelpoisuusperusteet ovat seuraavat:

Hakijat

Hakijan on oltava

- paikallisviranomainen tai
- voittoa tavoittelematon kansalaisjärjestö, jolla on oikeushenkilöllisyys (oikeushenkilö).

Hakijan kotipaikan on oltava jossakin ohjelmaan osallistuvassa maassa.

Kumppanuudet

Tukikelpoisten hankkeiden kumppanit ovat julkisia elimiä tai voittoa tavoittelemattomia organisaatioita, jotka sijaitsevat osallistujamaassa.

Kumppaneiden määrä

Hankkeeseen on osallistuttava vähintään viisi osallistujamaata, joista vähintään yksi on EU:n jäsenvaltio.

Osallistujien määrä

- Hankkeeseen on osallistuttava vähintään 200 osallistujaa.
- Hankkeen osallistujista vähintään 20 prosentin on tultava muusta maasta kuin tapahtuman isäntämaasta.

Toimintapaikka

Toiminta on järjestettävä jossakin ohjelmaan osallistuvassa maassa (katso B-osa, ”Osallistujamaat”).

Kesto

Hanke voi kestää enintään 12 kuukautta.

Ohjelma

Hakemuksessa on esitettävä tarkka toimintasuunnitelma, josta ilmenevät hankkeen keskeiset toimet, sen aikataulu ja sen odotettavissa olevat tulokset hankkeen koko keston ajalta.

Tukikelpoiset hakemukset

Virallinen hakulomake on täytettävä kokonaan, yhdellä EU:n virallisella kielellä ja kirjoitus- tai tietokoneella. Hanke-ehdotukset on toimitettava määräaikaan mennessä, ja ehdotettujen hankkeiden on käynnistytävä asiaankuuluvana tukikelpoisuusaikana (katso jäljempänä kohta ”Milloin avustusta haetaan?”). Virallinen hakulomake on saatavilla osoitteesta

http://eacea.ec.europa.eu/citizenship/index_en.htm.

Hallinnolliset asiakirjat

Hakulomakkeeseen on liitettävä seuraavat asiakirjat:

- valahtoinen vakuutus, joka on erottamaton osa hakulomaketta. Valahtoisen vakuutuksen täyttää ja allekirjoittaa henkilö, jolla on valtuudet tehdä oikeudellisia sitoumuksia hakevan organisaation puolesta. Siinä vahvistetaan, että hakija on oikeushenkilö, osoitetaan sen taloudelliset ja toiminnalliset valmiudet toteuttaa ehdotuksen mukainen toiminta ja vakuutetaan, ettei hakija ole yhdessäkään varainhoitoasetuksen 93 ja 94 artiklassa kuvatuista tilanteista.
- tilitietolomake (pankkiyhteystiedot), joka on hakijan allekirjoittama ja pankin varmentama. Pankin leimaa ja sen edustajan allekirjoitusta ei vaadita, jos lomakkeeseen liitetään jäljennös tiliotteesta. Tilin haltijan allekirjoitus on joka tapauksessa pakollinen. Tilitietolomake on saatavilla osoitteesta http://ec.europa.eu/budget/execution/ftiers_en.htm.
- asianmukaisesti täytetty ja allekirjoitettu oikeushenkilölomake. Voittoa tavoittelemattomien organisaatioiden on liitettävä oikeushenkilölomakkeeseen virallinen asiakirja niiden perustamisesta (yhtiöjärjestys, rekisteröintiasiakirja, josta ilmenee rekisteröintipäivä ja -paikka, perussääntö jne.) sekä siihen tehdyt päivitykset ja muutokset. Hakijoiden, joilla on alv-numero, on liitettävä oikeushenkilölomakkeeseensa virallinen alv-asiakirja. Oikeushenkilölomake on saatavilla osoitteesta http://ec.europa.eu/budget/execution/legal_entities_en.htm.
- Jos avustusta on haettu yli 25 000 euroa, hakijoiden, jotka eivät ole julkisia elimiä, on liitettävä hakemukseensa organisaation virallinen tilinpäätös ja tase viimeksi päättäneeltä tilivuodelta. Tällöin on täytettävä myös taloudellisia valmiuksia koskeva lomake, jonka saa osoitteesta http://eacea.ec.europa.eu/citizenship/index_en.htm.
- Hankkeen täytäntöönpanosta vastaavan henkilön ansioluettelo.

Myöntämisperusteet

Tukikelpoisia hanke-ehdotuksia arvioidaan seuraavin laadullisin ja määrällisin perustein.

Laadulliset perusteet

80 prosenttia arviointimenettelyssä annettavista pisteistä liittyy laadullisiin perusteisiin.

- **Merkitys ohjelman tavoitteiden ja painopisteiden kannalta** (25 prosenttia pisteistä)

Hankkeiden pitäisi olla merkittäviä seuraavien seikkojen kannalta:

- ohjelman yleiset tavoitteet
- toimenpiteen erityistavoite
- ohjelman pysyvät ja vuotuiset painopisteet
- ohjelman monialaiset näkökohdat.

- **Ehdotetun hankkeen ja ehdotettujen menetelmien hyödyllisyys** (25 prosenttia pisteistä)

- Hankkeen puitteiden laatu (hankkeen kaikkien käynnistäjien aktiivinen osallistuminen hankkeeseen, kumppaneiden välisen yhteistyön laatu, ohjelman määritelmä, yhteistyö kansalaisjärjestöjen ja voittoa tavoittelemattomien organisaatioiden kanssa, kuten toimessa 2)
- Hankkeen sisällön ja siinä käytettävien menetelmien laatu (sovellettavien menetelmien asianmukaisuus, aiheen merkitys valitulle kohderyhmälle ja ehdotetun toiminnan tyyppi, eurooppalainen ulottuvuus).

- **Vaikutus** (15 prosenttia pisteistä)

- Hankkeen vaikutus osallistujiin ja sen kerrannaisvaikutukset

- **Näkyvyys ja jatkotoimet** (15 prosenttia pisteistä)

- Hankkeen vaikutusalan laatu (hankkeen ja ohjelman näkyvyys; uusien kansalaistoimien kehittäminen jatkotoimina; myötävaikutus EU:n politiikan kehittämiseen jne.; tulosten levittäminen ja hyödyntäminen, myös politiikassa; konkreettiset tulevat toimintasuunnitelmat, joissa on roolit osallistuville paikallis- ja aluehallinnoille ja kansalaisille)

Määrälliset perusteet

20 prosenttia arviointimenettelyssä annettavista pisteistä liittyy määrällisiin perusteisiin.

- **Maantieteellinen vaikutus** (10 prosenttia pisteistä)

- Osallistuvien maiden määrä
- Osallistuvien organisaatioiden määrä

- **Kohderyhmä** (10 prosenttia pisteistä)
 - Osallistujien määrä
 - Hankkeen välillisesti tavoittamien henkilöiden määrä

Miten hyvä hanke laaditaan?

Seuraavassa annetaan hakijoille joitakin vinkkejä ehdotetun hankkeen sisällön laadun parantamiseksi. Hanke arvioidaan hakemuksessa esitettyjen tietojen perusteella, joten hakijoiden on tärkeää toimittaa selkeä ja kattava aineisto, johon kuuluu tapaamisen yksityiskohtainen, jäsennetty ja tietoa antava ohjelma.

Vinkkejä:

- **Osallistujien valitseminen**

Hankehakemuksessa on kerrottava, millä tavalla paneeliin osallistuvat kansalaiset valitaan (sattumanvaraisesti, etukäteen määriteltujen kriteereiden pohjalta jne.). Erityistä huomiota on kiinnitettävä siihen, että paneeliin otetaan mukaan tavallisia kansalaisia, joiden demografiset, sosiaaliset ja ammatilliset taustat eroavat toisistaan, sekä kansalaisia, **jotka eivät olisi osallistuneet eurooppalaisiin hankkeisiin oma-aloitteisesti.**

- **Mielipiteen muodostaminen**

Hankehakemuksessa on kerrottava yksilöllisten ja kollektiivisten mielipiteiden muodostamista ohjaavista menetelmistä. Osaavan puheenjohtajan pitäisi helpottaa keskustelun käymistä, jotta vähemmistöjen mielipiteisiin kiinnitetään huomiota ja jotta kaikkia kannustetaan osallistumaan.

- **Tietojen laatu**

Hankehakemuksessa on kerrottava, kuinka osallistujat saavat tietoa valitusta aiheesta / valituista aiheista. Hankevastaavan on varmistettava, että osallistujille annetaan tasapainoisia tietoja, joissa otetaan huomioon asian eri puolet. Tiedonlähteiden valinnassa pitäisi kannustaa käyttämään alhaalta ylöspäin suuntautuvaa lähestymistapaa.

- **Käytettävissä olevat esimerkit**

Lisätietoa muutamista pilottitoimen aikana hyväksytyistä hankkeista on saatavilla osoitteesta <http://www.citizenspanel.eu/index.php?lang=en>.

Milloin avustusta haetaan?

Kansalaishankkeita koskevien hakemusten jättämisen määräajat:

Hakemuksen määräaika	Hankkeiden alkamisajankohta
1. 6.	1.12. (sinä vuonna, jolloin hakemus on jätettävä) – 28.2. (määräaika seuraavana vuonna)

Miten avustusta haetaan?

Hakemuksen voi joko

- lähettää postitse tai lähettipalvelun välityksellä alla olevaan osoitteeseen, jolloin merkityksellinen päivämäärä on postileiman tai posti-/lähettipalvelun vastaanottokuitin mukainen lähetyspäivä, tai
- toimittaa henkilökohtaisesti. Hakemuksia, jotka toimitetaan henkilökohtaisesti määräpäivänä kello 17.00:n jälkeen, ei hyväksytä.

EACEA

Unit P7 Citizenship

Applications – ‘Citizens’ projects’

Avenue du Bourget, 1 (BOUR 01/25)

B-1140 Brussels, Belgium

Faksilla tai sähköpostitse lähetettyjä hakemuksia ei käsitellä.

Miten ja milloin tulokset ilmoitetaan?

Hakijoille ilmoitetaan valintamenettelyn tuloksesta hakemusten jättämisen määräaikaan seuraavan neljännen kuukauden aikana.

Valittujen hankkeiden luettelot julkaistaan seuraavalla verkkosivustolla:

http://eacea.ec.europa.eu/citizenship/index_en.htm.

Hakijoille, joiden hakemusta ei valita, ilmoitetaan asiasta kirjallisesti.

Valituksi tulleille hakijoille, joiden kotipaikka on EU:n jäsenvaltiossa, myönnetään avustuspäätös, kun taas valituksi tulleille hakijoille, joiden kotipaikka on EU:n ulkopuolella, lähetetään avustussopimus.

Miten toiminta rahoitetaan?

Avustuksen määrä lasketaan alustavan yksityiskohtaisen kustannusarvion perusteella. Kustannusarvion on oltava menojen ja tulojen osalta tasapainossa, ja se laaditaan euroina hakulomakkeessa olevaan taulukkoon.

Avustuksen osuus voi olla **enintään 60 prosenttia kyseisen toimen tukikelpoisista kustannuksista**. Vähintään 40 prosenttia arvioiduista tukikelpoisista kokonaiskustannuksista on siten hankittava muista lähteistä kuin Euroopan unionin talousarviosta. Myönnetty määrä ei missään tapauksessa voi olla suurempi kuin haettu määrä.

Tässä toimenpiteessä hankekohtainen enimmäisavustus on **250 000** euroa.

Pienin myönnettävä avustus on **100 000** euroa.

Hakemuksiin on liitettävä alustava yksityiskohtainen kustannusarvio, joka laaditaan euroina. Euroalueen ulkopuolelle sijoittautuneiden hakijoiden on käytettävä Euroopan unionin virallisen lehden C-sarjassa avustushakemuksen jättämistä edeltävän kesäkuun 1. päivänä julkaistuja valuuttakursseja.

Alustavan kustannusarvion on oltava tasapainossa: arvioitujen kokonaismenojen on vastattava odotettua kokonaisrahoitusta (kokonaismenot = kokonaistulot), ja tämä koskee kaikista lähteistä saatavaa rahoitusta (yhteisön avustushakemus mukaan luettuna). Kaikkien tukielpoisten menojen on käytävä selvästi ilmi kustannusarviosta.

Hakijan on ilmoitettava lähteet ja määrät muusta rahoituksesta, jota se on saanut tai jota se on hakenut samalle tilivuodelle samaa hanketta tai mitä tahansa muuta hanketta ja toimintaa varten.

EACEA:n maksamien summien on oltava yksilöitävissä edunsaajan pankkitililtä (ja/tai alatililtä).

Jos EACEA päättää hyväksyä hakemuksen, se lähettää hakijalle kirjallisen **avustuspäätöksen/-sopimuksen**, jossa täsmennetään rahoituksen ehdot ja määrä euroina.

Loppuraportti ja maksumenettelyt

Jos EACEA hyväksyy hakemuksen lopullisesti, edunsaajalle lähetetään avustuspäätös (jos edunsaajan kotipaikka on EU:n jäsenvaltiossa) tai avustussopimus (jos edunsaajan kotipaikka ei ole EU:n jäsenvaltiossa), jossa tarkennetaan euromääräinen summa ja rahoituksen ehdot.

Mikäli edunsaajalle lähetetään avustuspäätös, edunsaajan on vahvistettava kirjallisesti, että se aikoo toteuttaa hankkeen, saadakseen ennakkomaksun, joka on 50 prosenttia kokonaisavustuksesta. Jollei EACEA saa kirjallista vahvistusta, avustus maksetaan kerralla loppuraportin perusteella.

Mikäli edunsaajalle lähetetään avustussopimus, edunsaajan on allekirjoitettava sopimus ja palautettava se EACEA:han. Lopuksi toimeenpanovirasto allekirjoittaa sopimuksen. Ennakkomaksu suoritetaan 45 päivän kuluessa siitä päivästä, jona EACEA allekirjoittaa sopimuksen.

Ennakkomaksu on tarkoitettu edunsaajan kassavaroiksi. Toimeenpanovirasto voi vaatia edunsaajalta etukäteen vakuuden ennakkomaksun suorittamiseen liittyvien taloudellisten riskien rajoittamiseksi. Tällaisessa tapauksessa ennakkomaksu suoritetaan vasta, kun toimeenpanovirasto on vastaanottanut vakuuden.

Avustus maksetaan edunsaajalle sen jälkeen, kun EACEA:lle on esitetty loppuraporttilomakkeessa oleva maksupyynnö ja kun EACEA on hyväksynyt pyynnön.

Loppuraportti on toimitettava kahden kuukauden kuluessa hankkeen päättymispäivästä (viralliset loppuraporttilomakkeet saa toimeenpanoviraston verkkosivuilta osoitteesta http://eacea.ec.europa.eu/citizenship/index_en.htm), ja siinä on esitettävä hankkeen tulokset suhteessa alkuperäisiin tavoitteisiin. Sen lisäksi on toimitettava hankkeen aikana laaditut julkaisut tai kehitetyt tuotteet.

Jos hankkeen tosiasialliset tukikelpoiset kokonaiskustannukset ovat ennakoitua pienemmät, EACEA alentaa avustusta suhteessa tosiasiallisiin kustannuksiin. Edunsaajan on palautettava liikaa maksetut määrät EACEA:lle.

Edunsaaja sitoutuu toteuttamaan hankkeen avustushakemuksessa kuvatulla tavalla. Kaikkiin hanketta koskeviin muutoksiin on haettava EACEA:n ennakkohyväksyntä.

Tukikelpoiset kustannukset

Jotta kustannuksiin voidaan myöntää tukea tästä toimenpiteistä, niiden

- on oltava tarpeellisia hankkeen saattamiseksi päätökseen, niiden pitää sisältyä sopimukseen liitettyyn alustavaan talousarvioon ja niiden on oltava moitteettoman varainhoidon periaatteiden mukaisia erityisesti taloudellisuuden ja kustannustehokkuuden osalta
- täytyy syntyä sinä aikana, jolloin sopimuksessa määritelty edunsaaja toteuttaa hanketta
- on oltava edunsaajan todellisia kustannuksia, ne on pitänyt viedä edunsaajan kirjanpitoon sovellettavien kirjanpitoperiaatteiden mukaisesti ja niistä on pitänyt tehdä voimassa olevan vero- ja sosiaalilainsäädännön mukainen ilmoitus
- on oltava yksilöitävissä ja todennettavissa, ja niiden tueksi on voitava esittää alkuperäiset tositteet.

Edunsaajan sisäisten kirjanpito- ja tarkastusmenettelyjen on oltava sellaisia, että niiden avulla toimen ilmoitetut tulot ja menot voidaan sovittaa yhteen vastaavan tilinpäätöksen ja tositteiden kanssa.

Tukikelpoiset välittömät kustannukset:

Hankkeen tukikelpoiset välittömät kustannukset ovat kustannuksia, jotka voidaan määritellä edellisen kappaleen tukikelpoisuusehtojen nojalla erityiskuluiksi, jotka liittyvät suoraan hankkeen toteutukseen ja joiden voidaan katsoa olevan veloittavissa hankkeesta. Erityisesti seuraavat välittömät kustannukset ovat tukikelpoisia:

- hankkeeseen osallistuvan henkilöstön kustannukset eli todelliset palkkakustannukset sosiaaliturvamaksuineen ja muine lakisääteisine kustannuksineen, jos ne eivät ylitä edunsaajan tavanomaisen palkkauskäytännön keskitasoa. Julkisen sektorin työntekijöiden palkat ovat tukikelpoisia vain, jos edunsaaja maksaa tai korvaa ne, ja kyseisten työntekijöiden on työskenneltävä suoraan ja kokoaikaisesti hankkeessa. Jos he työskentelevät siinä vain osa-aikaisesti, tukikelpoiseksi katsotaan vain kyseinen osuus työajasta. Henkilöstön työskentelyn hankkeessa todistavat komennussopimukset, toimenkuvaukset, työaikakortit tai muut tositteet. **Henkilöstökustannukset** voivat olla enintään **20 prosenttia** kaikista tukikelpoisista välittömistä kustannuksista, jotka esitetään hakijan toimittamassa alustavassa talousarviossa.

- matka- ja oleskelukulut. Oleskelu- ja majoituskulut eivät saa ylittää seuraavalla sivustolla olevien taulukkojen mukaisia päivärahoja:
http://eacea.ec.europa.eu/citizenship/index_en.htm

- kustannukset, jotka liittyvät

* tiedotukseen, tuotantoon, viestintään ja levitykseen

* koulutus-, tiedotus- ja levitystapahtumien järjestämiseen

* avustussopimuksessa määrättyistä vaatimuksista suoraan aiheutuvat kustannukset, mukaan lukien vakuuksiin liittyvät kulut.

– Laitteiden (uusien tai käytettyjen) hankintakustannukset, jos edunsaaja voi tehdä kyseisistä laitteista ja jos tämänkaltaisista hyödykkeistä voidaan yleisesti tehdä vero- ja kirjanpitosääntöjen mukaiset poistot. Virasto voi ottaa huomioon ainoastaan sen osan laitteiden poistosta, joka vastaa toiminnan kestoa ja laitteiden todellista käyttöä toiminnan tarkoituksiin, paitsi kun laitteiden luonteen ja/tai käyttöyhteyden perusteella on aiheellista toimia toisin.

Tukikelpoiset välilliset kustannukset (hallintokustannukset)

Välillisinä kustannuksina voidaan hyväksyä kiinteä määrä, joka on enintään 7 prosenttia toimen tukikelpoisista välittömistä kustannuksista ja edustaa edunsaajan yleisiä hallintokustannuksia, joiden voidaan katsoa olevan veloittavissa hankkeesta.

Välillisiin kustannuksiin ei saa sisältyä talousarvion muihin kohtiin kuuluvia kustannuksia.

Välilliset kustannukset eivät ole tukikelpoisia, jos edunsaajalle maksetaan jo toiminta-avustusta jostakin yhteisön toimielimestä tai virastosta.

Kustannukset, jotka eivät ole tukikelpoisia

Seuraavat kustannukset eivät ole tukikelpoisia:

- sijoitetun pääoman tuotto tai pääomakustannukset
- lainoihin ja lainanhoitoon liittyvät maksut
- varaukset tulevia tappioita tai velkoja varten
- korkomenot
- luottotappiovaraukset
- valuuttakurssitappiot
- alv, paitsi jos edunsaaja voi todistaa, ettei saa siitä palautusta
- kustannukset, jotka on ilmoitettu ja korvattu jonkin toisen yhteisötukea saavan toimen tai toimintasuunnitelman yhteydessä
- kohtuuttomat tai perusteettomat kustannukset
- kustannukset, jotka aiheutuvat hankkeen vastuuhenkilöiden korvaamisesta
- matkakustannukset sellaisiin maihin tai sellaisista maista, jotka eivät osallistu ohjelmaan, paitsi jos EACEA:lta on saatu niihin ennakkohyväksyntä
- juoksevat toimintakulut sekä poisto- ja laitekustannukset
- rahoituspalveluista perittävät maksut (paitsi vakuudet)
- vapaaehtoistyö ja muut luontoissuoritukset.

Toimenpide 2.2 Tukitoimenpiteet

Erityiset tavoitteet

Tämä toimenpide on väline, jolla kehitetään toimen 1 ("Aktiivisten kansalaisten Eurooppa") yhteydessä ehdotettujen hankkeiden laatua. Sillä tuetaan myös kokemusten, osaamisen ja *hyvien käytäntöjen* vaihtamista sekä toimintaa, joka saattaa johtaa pitkäaikaisten kumppanuuksien ja verkostojen luomiseen.

Ystävyyskaupunkitoimintaan osallistuu monia kuntia eri puolilta Eurooppaa. Ystävyyskaupunkitoiminta on kuitenkin yleiseurooppalainen liike, johon liittyy huomattavasti käyttämättömiä mahdollisuuksia. Tämä toimenpide on tarkoitettu paikallisviranomaisten yhdistyksille ja liitoille sekä muille toimijoille, joilla on osaamista ja kokemusta ystävyyskaupunkitoiminnan alalta ja jotka voivat tavoittaa huomattavan määrän kuntia.

Ystävyyskaupunkisuhteiden muodostamisen ja ystävyyskaupunkien verkottumisen yhteydessä organisaatiot saattavat tarvita muun muassa kumppanien hakemiseen, varainkeruuseen, asiaankuuluvien sidosryhmien ja paikallisten organisaatioiden mukaan ottamiseen ja parhaiden käytäntöjen vaihtamiseen liittyvää neuvontaa.

Tukitoimenpiteissä voidaan myös opastaa hankevastaavia käsittelemään omassa paikallisessa toiminnassaan ensisijaisia aiheita, kuten aktiivista EU:n kansalaisuutta tai kulttuurien välistä vuoropuhelua.

Edellä mainittuihin tarpeisiin kohdistuvien tukitoimenpiteiden odotetaan

- tuovan esiin ystävyyskuntatoiminnan käsitettä
- käynnistävän, elvyttävän ja kehittävän ystävyyskaupunkisuhteita
- parantavan nykyisiin ystävyyskaupunkisuhteisiin liittyvän toiminnan laatua erityisesti kehittämällä aihekohtaista yhteistyötä
- auttavan ystävyyskaupunkitoiminnasta paikallistasolla vastaavia henkilöitä kehittämään uusia taitoja.

Tukitoimenpiteillä pitäisi pyrkiä tavoittamaan suuri määrä kuntia, ja siksi niillä on suuri kerrannaisvaikutus.

Tukitoimenpiteitä voidaan toteuttaa monissa eri muodoissa, joista esimerkkeinä voidaan mainita seuraavat:

- konsultointi, jossa annetaan käytännön neuvoja laadukkaiden hankkeiden valmistelemiseksi ja toteuttamiseksi (hakumenettelyistä hankkeiden sisäiseen arviointiin)
- koulutustilaisuudet, joissa ystävyyskaupunkitoiminnasta vastaavat henkilöt saavat lisää tietoa ystävyyskaupunkitoiminnan käsitteestä ja käytännön toimista ja voivat tutustua syvemmin eurooppalaiseen yhteistyöhön
- kansalliset tai kansainväliset tapahtumat, joissa mainostetaan ystävyyskaupunkitoimintaa paikallisviranomaisille

- työkalut, jotka helpottavat kumppanin etsimistä ja verkottumista ja joilla tiedotetaan ystävyyskaupunkitoiminnasta ja lisätään kiinnostusta sitä kohtaan, esimerkiksi julkaisut, audiovisuaalinen materiaali ja verkkosivustot
- parhaiden käytäntöjen vaihtaminen ja kokemusten hankkiminen tukemalla eurooppalaista ystävyyskaupunkitoimintaa.

Tukikelpoisuusperusteet

Tämän toimenpiteen tukikelpoisuusperusteet ovat seuraavat:

Hakijat

Hakijan on oltava

- paikallisviranomaisten liitto/yhdistys tai
- voittoa tavoittelematon organisaatio, jolla on oikeushenkilöllisyys (oikeushenkilö).

Hakijan kotipaikan on oltava jossakin ohjelmaan osallistuvassa maassa.

Kumppanuudet

Tukikelpoisia hankekumppaneita ovat paikallisviranomaisten yhdistykset tai liitot sekä voittoa tavoittelemattomat organisaatiot, joilla on oikeushenkilöllisyys (oikeushenkilö) ja jotka sijaitsevat osallistujamaissa.

Kumppaneiden määrä

Hankkeeseen on osallistuttava vähintään kaksi osallistujamaata, joista ainakin toinen on EU:n jäsenvaltio.

Toimintapaikka (-paikat)

Toiminta on järjestettävä jossakin hankkeeseen osallistuvassa maassa.

Kesto

Hanke voi kestää enintään 12 kuukautta.

Toimet

Hanketta kohden on järjestettävä vähintään kaksi tapahtumaa.

Ohjelma

Hakemuksessa on esitettävä tarkka toimintasuunnitelma, josta ilmenevät hankkeen keskeiset toimet, sen aikataulu ja sen odotettavissa olevat tulokset hankkeen koko keston ajalta.

Tukikelpoiset hakemukset

Virallinen hakulomake on täytettävä kokonaan, yhdellä EU:n virallisella kielellä ja kirjoitus- tai tietokoneella. Hanke-ehdotukset on toimitettava määräaikaan mennessä, ja ehdotettujen hankkeiden on käynnistyttävä asiaankuuluvana tukikelpoisuusaikana (katso

jäljempänä kohta ”Milloin avustusta haetaan?”). Virallinen hakulomake on saatavilla osoitteesta

http://eacea.ec.europa.eu/citizenship/index_en.htm.

Hallinnolliset asiakirjat

Hakulomakkeeseen on liitettävä seuraavat asiakirjat:

- valahtoinen vakuutus, joka on erottamaton osa hakulomaketta. Valahtoisen vakuutuksen täyttää ja allekirjoittaa henkilö, jolla on valtuudet tehdä oikeudellisia sitoumuksia hakevan organisaation puolesta. Siinä vahvistetaan, että hakija on oikeushenkilö, osoitetaan sen taloudelliset ja toiminnalliset valmiudet toteuttaa ehdotuksen mukainen toiminta ja vakuutetaan, ettei hakija ole yhdessäkään varainhoitoasetuksen 93 ja 94 artiklassa kuvatuista tilanteista.
- tilitietolomake (pankkiyhteystiedot), joka on hakijan allekirjoittama ja pankin varmentama. Pankin leimaa ja sen edustajan allekirjoitusta ei vaadita, jos lomakkeeseen liitetään jäljennös tiliotteesta. Tilin haltijan allekirjoitus on joka tapauksessa pakollinen. Tilitietolomake on saatavilla osoitteesta http://ec.europa.eu/budget/execution/ftiers_en.htm.
- asianmukaisesti täytetty ja allekirjoitettu oikeushenkilölomake. Ystävyyskuntakomiteoiden/-yhdistysten on liitettävä oikeushenkilölomakkeeseen virallinen asiakirja ystävyyskuntakomitean/-yhdistyksen perustamisesta (yhtiöjärjestys, rekisteröintiasiakirja, josta ilmenee rekisteröintipäivä ja -paikka, perussääntö jne.) sekä siihen tehdyt päivitykset ja muutokset. Hakijoiden, joilla on alv-numero, on liitettävä oikeushenkilölomakkeeseensa virallinen alv-asiakirja. Oikeushenkilölomake on saatavilla osoitteesta http://ec.europa.eu/budget/execution/legal_entities_en.htm.
- Jos avustusta on haettu yli 25 000 euroa, hakijoiden, jotka eivät ole julkisia elimiä, on liitettävä hakemukseensa organisaation virallinen tilinpäätös ja tase viimeksi päättäneeltä tilivuodelta. Tällöin on täytettävä myös taloudellisia valmiuksia koskeva lomake, jonka saa osoitteesta http://eacea.ec.europa.eu/citizenship/index_en.htm.
- Hankkeen täytäntöönpanosta vastaavan henkilön ansioluettelo.

Myöntämisperusteet

Tukikelpoisia hanke-ehdotuksia arvioidaan seuraavin laadullisin ja määrällisin perustein.

Laadulliset perusteet

80 prosenttia arviointimenettelyssä annettavista pisteistä liittyy laadullisiin perusteisiin.

- **Merkitys ohjelman tavoitteiden ja painopisteiden kannalta** (25 prosenttia pisteistä)

Hankkeiden pitäisi olla merkittäviä seuraavien seikkojen kannalta:

- ohjelman yleiset tavoitteet
- toimenpiteen erityistavoite
- ohjelman pysyvät ja vuotuiset painopisteet
- ohjelman monialaiset näkökohdat.

- **Ehdotetun hankkeen ja ehdotettujen menetelmien hyödyllisyys** (25 prosenttia pisteistä)

- Hankkeen puitteiden laatu (hankkeen kaikkien käynnistäjien aktiivinen osallistuminen hankkeeseen, kumppaneiden välisen yhteistyön laatu, ohjelman määrittelmä, arviointivaiheen laatu, yhteistyö kansalaisjärjestöjen ja voittoa tavoittelemattomien organisaatioiden kanssa, kuten toimessa 2).
- Hankkeen sisällön ja siinä käytettävien menetelmien laatu (sovellettavien menetelmien asianmukaisuus, aiheen merkitys valitulle kohderyhmälle ja ehdotetun toiminnan tyyppi; eurooppalainen ulottuvuus).

- **Vaikutus** (15 prosenttia pisteistä)

- Hankkeen vaikutus osallistujiin ja sen kerrannaisvaikutukset

- **Näkyvyys ja jatkotoimet** (15 prosenttia pisteistä)

- Hankkeen vaikutusalan laatu (hankkeen ja Kansalaisten Eurooppa -ohjelman näkyvyys; jatkotoimet; uusien ystävyyskuntasuhteiden luominen tai vanhojen herättäminen henkiin; kestävien ystävyyskuntaverkostojen kehittäminen; tulosten levittäminen ja hyödyntäminen, myös politiikassa; konkreettiset tulevat toimintasuunnitelmat, joissa on roolit osallistuville paikallis- ja aluehallinnoille ja kansalaisille)

Määrälliset perusteet

20 prosenttia arviointimenettelyssä annettavista pisteistä liittyy määrällisiin perusteisiin.

- **Maantieteellinen vaikutus (10 prosenttia pisteistä)**

- Osallistuvien maiden määrä
- Osallistuvien kuntien määrä

- **Kohderyhmä (10 prosenttia pisteistä)**

- Osallistujien määrä
- Hankkeen välillisesti tavoittamien henkilöiden määrä

Milloin avustusta haetaan?

Tukitoimenpiteitä koskevien hakemusten jättämisen määräajat:

Hankkeen alkamisajankohta	Hakemuksen määräaika
1.1.–31.3. (määräaika seuraavana vuonna)	1.6.

Miten avustusta haetaan?

Hakemuksen voi joko

- lähettää postitse tai lähettipalvelun välityksellä alla olevaan osoitteeseen, jolloin merkityksellinen päivämäärä on postileiman tai posti-/lähettipalvelun vastaanottokuitin mukainen lähetyspäivä, tai
- toimittaa henkilökohtaisesti. Hakemuksia, jotka toimitetaan henkilökohtaisesti määräpäivänä kello 17.00:n jälkeen, ei hyväksytä.

EACEA

Unit P7 Citizenship

Applications – ‘Support Measures’

Avenue du Bourget, 1 (BOUR 01/25)

B-1140 Brussels, Belgium

Faksilla tai sähköpostitse lähetettyjä hakemuksia ei käsitellä.

Miten ja milloin tulokset ilmoitetaan?

Hakijoille ilmoitetaan valintamenettelyn tuloksesta hakemusten jättämisen määräaikaan seuraavan neljännen kuukauden aikana.

Valittujen hankkeiden luettelot julkaistaan seuraavalla verkkosivustolla:

http://eacea.ec.europa.eu/citizenship/index_en.htm.

Hakijoille, joiden hakemusta ei valita, ilmoitetaan asiasta kirjallisesti.

Valituksi tulleille hakijoille, joiden kotipaikka on EU:n jäsenvaltiossa, myönnetään avustuspäätös, kun taas valituksi tulleille hakijoille, joiden kotipaikka on EU:n ulkopuolella, lähetetään avustussopimus.

Miten toiminta rahoitetaan?

Avustuksen määrä lasketaan alustavan yksityiskohtaisen kustannusarvion perusteella. Kustannusarvion on oltava menojen ja tulojen osalta tasapainossa, ja se laaditaan euroina hakulomakkeessa olevaan taulukkoon.

Avustuksen osuus voi olla **enintään 80 prosenttia kyseisen toimen tukikelpoisista kustannuksista**. Vähintään 20 prosenttia arvioiduista tukikelpoisista kokonaiskustannuksista on siten hankittava muista lähteistä kuin Euroopan unionin talousarviosta. Myönnetty määrä ei missään tapauksessa voi olla suurempi kuin haettu määrä.

Tässä toimenpiteessä hankekohtainen enimmäisavustus on **100 000** euroa.

Pienin myönnettävä avustus on **30 000** euroa.

Hakemuksiin on liitettävä alustava yksityiskohtainen kustannusarvio, joka laaditaan euroina. Euroalueen ulkopuolelle sijoittautuneiden hakijoiden on käytettävä Euroopan unionin virallisen lehden C-sarjassa avustushakemuksen jättämistä edeltävän kesäkuun 1. päivänä julkaistuja valuuttakursseja.

Alustavan kustannusarvion tulee olla tasapainossa: arvioitujen kokonaismenojen on vastattava odotettua kokonaisrahoitusta (kokonaismenot = kokonaistulot), ja tämä koskee kaikista lähteistä saatavaa rahoitusta (yhteisön avustushakemus mukaan luettuna). Kaikkien tukikelpoisten menojen on käytävä selvästi ilmi kustannusarviosta.

Hakijan on ilmoitettava lähteet ja määrät muusta rahoituksesta, jota se on saanut tai jota se on hakenut samalle tilivuodelle samaa hanketta tai mitä tahansa muuta hanketta ja toimintaa varten.

EACEA:n maksamien summien on oltava yksilöitävissä edunsaajan pankkitililtä (ja/tai alatililtä).

Loppuraportti ja maksumenettelyt

Jos EACEA hyväksyy hakemuksen lopullisesti, edunsaajalle lähetetään avustuspäätös (jos edunsaajan kotipaikka on EU:n jäsenvaltiossa) tai avustussopimus (jos edunsaajan kotipaikka ei ole EU:n jäsenvaltiossa), jossa tarkennetaan euromääräinen summa ja rahoituksen ehdot.

Mikäli edunsaajalle lähetetään avustuspäätös, edunsaajan on vahvistettava kirjallisesti, että se aikoo toteuttaa hankkeen, saadakseen ennakkomaksun, joka on 50 prosenttia kokonaisavustuksesta. Jollei EACEA saa kirjallista vahvistusta, avustus maksetaan kerralla loppuraportin perusteella.

Mikäli edunsaajalle lähetetään avustussopimus, edunsaajan on allekirjoitettava sopimus ja palautettava se EACEA:han. Lopuksi toimeenpanovirasto allekirjoittaa sopimuksen. Ennakkomaksu suoritetaan 45 päivän kuluessa siitä päivästä, jona EACEA allekirjoittaa sopimuksen.

Ennakkomaksu on tarkoitettu edunsaajan kassavaroiksi. Toimeenpanovirasto voi vaatia edunsaajalta etukäteen vakuuden ennakkomaksun suorittamiseen liittyvien taloudellisten riskien rajoittamiseksi. Tällaisessa tapauksessa ennakkomaksu suoritetaan vasta, kun toimeenpanovirasto on vastaanottanut vakuuden.

Avustus maksetaan edunsaajalle sen jälkeen, kun EACEA:lle on esitetty loppuraporttilomakkeessa oleva maksupyynnö ja kun EACEA on hyväksynyt pyynnön.

Loppuraportti on toimitettava kahden kuukauden kuluessa hankkeen päättymispäivästä (viralliset loppuraporttilomakkeet saa toimeenpanoviraston verkkosivuilta osoitteesta http://eacea.ec.europa.eu/citizenship/index_en.htm), ja siinä on esitettävä hankkeen tulokset suhteessa alkuperäisiin tavoitteisiin. Sen lisäksi on toimitettava hankkeen aikana laaditut julkaisut tai kehitetyt tuotteet.

Jos hankkeen tosiasialliset tukikelpoiset kokonaiskustannukset ovat ennakoitua pienemmät, EACEA alentaa avustusta suhteessa tosiasiallisiin kustannuksiin. Edunsaajan on palautettava liikaa maksetut määrät EACEA:lle.

Edunsaaja sitoutuu toteuttamaan hankkeen avustushakemuksessa kuvatulla tavalla. Kaikkiin hanketta koskeviin muutoksiin on haettava EACEA:n ennakkohyväksyntä.

Tukikelpoiset kustannukset

Jotta kustannuksiin voidaan myöntää tukea tästä toimenpiteistä, niiden

- on oltava tarpeellisia hankkeen saattamiseksi päätökseen, niiden pitää sisältyä sopimukseen liitettyyn alustavaan talousarvioon ja niiden on oltava moitteettoman varainhoidon periaatteiden mukaisia erityisesti taloudellisuuden ja kustannustehokkuuden osalta
- täytyy syntyä sinä aikana, jolloin sopimuksessa määritelty edunsaaja toteuttaa hanketta
- on oltava edunsaajan todellisia kustannuksia, ne on pitänyt viedä edunsaajan kirjanpitoon sovellettavien kirjanpitoperiaatteiden mukaisesti ja niistä on pitänyt tehdä voimassa olevan vero- ja sosiaalilainsäädännön mukainen ilmoitus
- on oltava yksilöitävissä ja todennettavissa, ja niiden tueksi on voitava esittää alkuperäiset tositteet.

Edunsaajan sisäisten kirjanpito- ja tarkastusmenettelyjen on oltava sellaisia, että niiden avulla toimen ilmoitetut tulot ja menot voidaan sovittaa yhteen vastaavan tilinpäätöksen ja tositteiden kanssa.

Tukikelpoiset välittömät kustannukset:

Hankkeen tukikelpoiset välittömät kustannukset ovat kustannuksia, jotka voidaan määrittellä edellisen kappaleen tukikelpoisuusehtojen nojalla erityiskuluiksi, jotka liittyvät suoraan hankkeen toteutukseen ja joiden voidaan katsoa olevan veloitettavissa hankkeesta. Erityisesti seuraavat välittömät kustannukset ovat tukikelpoisia:

– hankkeeseen osallistuvan henkilöstön kustannukset eli todelliset palkkakustannukset sosiaaliturvamaksuineen ja muine lakisääteisine kustannuksineen, jos ne eivät ylitä edunsaajan tavanomaisen palkkauskäytännön keskitasoa. Julkisen sektorin työntekijöiden palkat ovat tukikelpoisia vain, jos edunsaaja maksaa tai korvaa ne, ja kyseisten työntekijöiden on työskenneltävä suoraan ja kokoaikaisesti hankkeessa. Jos he työskentelevät siinä vain osa-aikaisesti, tukikelpoiseksi katsotaan vain kyseinen osuus työajasta. Henkilöstön työskentely hankkeessa on todistettava komennussopimuksilla, toimenkuvauksilla, työaikakorteilla tai muilla tositteilla.

– matka- ja oleskelukulut. Oleskelu- ja majoituskulut eivät saa ylittää seuraavalla sivustolla olevien taulukkojen mukaisia päivärahoja:

http://eacea.ec.europa.eu/citizenship/index_en.htm.

– kustannukset, jotka liittyvät

- * tiedotukseen, tuotantoon, viestintään ja levitykseen
- * koulutus-, tiedotus- ja levitystapahtumien järjestämiseen
- * avustussopimuksessa määräytyistä vaatimuksista suoraan aiheutuvat kustannukset, mukaan luettuna vakuuksiin liittyvät kulut.

Tukikelpoiset välilliset kustannukset (hallintokustannukset)

Välillisinä kustannuksina voidaan hyväksyä kiinteä määrä, joka on enintään 7 prosenttia toimen tukikelpoisista välittömistä kustannuksista ja edustaa edunsaajan yleisiä hallintokustannuksia, joiden voidaan katsoa olevan veloitettavissa hankkeesta.

Välillisiin kustannuksiin ei saa sisältyä talousarvion muihin kohtiin kuuluvia kustannuksia.

Välilliset kustannukset eivät ole tukikelpoisia, jos edunsaajalle maksetaan jo toiminta-avustusta jostakin yhteisön toimielimestä tai virastosta.

Kustannukset, jotka eivät ole tukikelpoisia

Seuraavat kustannukset eivät ole tukikelpoisia:

- sijoitetun pääoman tuotto tai pääomakustannukset
- lainoihin ja lainanhoitoon liittyvät maksut
- varaukset tulevia tappioita tai velkoja varten
- korkomenot

- luottotappiovaraukset
- valuuttakurssitappiot
- alv, paitsi jos edunsaaja voi todistaa, ettei saa siitä palautusta
- kustannukset, jotka on ilmoitettu ja korvattu jonkin toisen yhteisötukea saavan toimen tai toimintasuunnitelman yhteydessä
- kohtuuttomat tai perusteettomat kustannukset
- kustannukset, jotka aiheutuvat hankkeen vastuuhenkilöiden korvaamisesta
- matkakustannukset sellaisiin maihin tai sellaisista maista, jotka eivät osallistu ohjelmaan, paitsi jos EACEA:lta on saatu niihin ennakkohyväksyntä
- juoksevat toimintakulut sekä poisto- ja laitekustannukset
- rahoituspalveluista perittävät maksut (paitsi vakuudet)
- vapaaehtoistyö ja muut luontoissuoritukset.

Toimi 2 – Aktiivinen kansalaisyhteiskunta Euroopassa

Mitkä ovat toimen tavoitteet?

Toimella pyritään tukemaan kansalaisjärjestöjä ja tutkimuslaitoksia, jotka ovat erityisiä välittäjiä EU:n ja sen kansalaisten kesken. Euroopan, kansallisen, alueellisen ja paikallisen tason kansalaisjärjestöt ovat tärkeitä tekijöitä edistettäessä kansalaisten aktiivista osallistumista yhteiskuntaan, ja ne lujittavat julkisen elämän eri puolia. EU-politiikan tutkimusorganisaatioilla (asiantuntijaryhmät) on myös erityisen merkittävä rooli, sillä ne voivat tarjota uusia ajatuksia ja pohdintoja virikkeiksi yhteisistä eurooppalaisista kysymyksistä, unionin aktiivisesta kansalaisuudesta ja eurooppalaisista arvoista käytävälle Euroopan tason keskustelulle.

Toimi on jaettu kolmeen toimenpiteeseen:

- Toiminta-avustukset EU-politiikan tutkimusorganisaatioille (asiantuntijaryhmät)
- Toiminta-avustukset Euroopan tason kansalaisjärjestöille

Tämä toimenpide tarjoaa EU:n kansalaisjärjestöille ja tutkimusorganisaatioille rakennetukea toiminta-avustuksina, joilla korvataan osa toimintamenoista, jotta niillä olisi tarvittavat valmiudet ja vakaat edellytykset toimintansa laajentamiseen ja vakiinnuttamiseen.

- Avustukset kansalaisjärjestöjen käynnistämille hankkeille

Tässä toimenpiteessä tuetaan osallistujamaihien sijoittautuneiden ja eurooppalaisella, kansallisella, alueellisella tai paikallisella tasolla työskentelevien kansalaisjärjestöjen konkreettisia hankkeita, joilla pyritään valistamaan kansalaisia eurooppalaisista asioista.

Toimenpiteet 1 ja 2: Rakennetuki EU-politiikan tutkimusorganisaatioille (asiantuntijaryhmille) ja Euroopan tason kansalaisjärjestöille

Jotta tutkimusorganisaatioilla ja kansalaisjärjestöillä olisi tarvittavat valmiudet ja vakaat edellytykset toimintansa laajentamiseen ja järjestämiseen Euroopan tasolla, EU-politiikan tutkimusorganisaatioille tarjotaan ohjelmasta rakennetukea toiminta-avustuksina, joilla korvataan osa niiden toimintamenoista.

Ehdotuspyyntö julkaistaan seuraavassa osoitteessa:

http://ec.europa.eu/citizenship/programme-actions/doc42_en.htm

Kuka panee täytäntöön tämän toimenpiteen?

Toimenpidettä hallinnoi EACEA:n kansalaisuusasioiden yksikkö P7. Lisätietoja saa seuraavasta osoitteesta:

EACEA

Unit P7 Citizenship

Action 2 – Measures 1 and 2

Avenue du Bourget, 1 (BOUR 01/25)

B-1140 Brussels, Belgium

Sähköposti: *eacea-p7-civilsociety@ec.europa.eu*

Faksi: +32 2 296 23 89

http://eacea.ec.europa.eu/citizenship/index_en.htm

Toimenpide 3: Avustukset kansalaisjärjestöjen käynnistämille hankkeille

Erityiset tavoitteet

Tämän toimenpiteen tavoitteena on tukea eri osallistujamaiden kansalaisjärjestöjen konkreettisia hankkeita. Järjestämällä toimintaa, jolla on vahva eurooppalainen ulottuvuus, kansalaisjärjestöt voivat parantaa valmiuksiaan ja tavoittaa laajemman yleisön. Eri jäsenvaltioiden kansalaisjärjestöjen suora yhteistyö edistää eri kulttuurien yhteisymmärrystä ja auttaa määrittämään yhteiset arvot. Vaikka sitä voidaan toteuttaa yksittäisten hankkeiden muodossa, pidemmän aikavälin lähestymistapa takaa kestävämmät vaikutukset ja turvaa verkostojen ja synergian kehittymisen.

Hankkeiden pitäisi olla muodoltaan joko

tapahtumahankkeita, jotka ovat pääasiassa konferensseja, seminaareja, kollokvioita, työpajoja, keskusteluja, kuulemistilaisuuksia, kokouksia, koulutustoimintaa tai sosiokulttuurista toimintaa,

tai

tuotanto- ja toteutushankkeita, jotka koostuvat pääasiassa julkaisuista, Internet-sivustoista, televisio- tai radiolähetyksistä, audiovisuaalisesta materiaalista, mielipidemittauksista, selvityksistä, analyyseista, opetus- ja koulutusmateriaaleista tai uuden tietoteknologian soveltamisesta.

Hankkeiden pitäisi vastata ainakin yhtä seuraavista kuvauksista.

- **Toiminta**

Kumppanien tulisi suunnitella ja toteuttaa ohjelman tavoitteiden, painopisteiden ja monialaisten näkökohtien mukaista toimintaa ja hyödyntää yhdessä sen tuloksia. Toimintaa voidaan toteuttaa eri muodoissa, esimerkiksi seminaareina, aihekohtaisina työpajoina, julkaisujen laatimisena ja levityksenä, tiedotuskampanjoina, taidetyöpajoina, harrastusurheiluun liittyvinä hankkeina, koulutusseminaareina, kuulemisina, näyttelyinä, ruohonjuuritason hankkeina jne.

- **Keskustelu**

Hankkeessa tulisi tarjota virikkeitä ohjelman tavoitteisiin, painopisteisiin ja monialaisiin näkökohtiin liittyvälle keskustelulle ja huolehtia sen järjestelyistä. Keskusteluun voivat osallistua esimerkiksi hankkeen toteuttajajärjestön, kansalaisjärjestöjen tai muuntyyppisten järjestöjen, virastojen tai päättäjien edustajat, unionin kansalaiset jne.

- **Pohdinta**

Hankkeessa tulisi järjestää, virikkeistää ja jäsentää eurooppalaisiin arvoihin, Euroopan kansalaisuuteen ja demokratiaan liittyviä pohdintoja, joissa on mukana paitsi erilaisia kansalaisjärjestöjä myös esimerkiksi asiantuntijoita, päättäjiä ja tavallisia kansalaisia. Erityistä huomiota tulisi kiinnittää Euroopan kulttuurisen monimuotoisuuden pohdintaan. Hankkeeseen voi sisältyä esimerkiksi mielipidemittauksen pohjalta järjestettävä kollokvio, josta laaditaan julkaisu tiedotusvälineitä varten.

- Verkottuminen

Hankkeessa tulisi luoda perusta useiden alalla toimivien organisaatioiden välisen pysyvän verkottumisen kehittämiseksi tai kannustaa sitä. Verkottuminen voi johtaa aktiiviseen yhteistyöhön, jossa yhdistellään ja jäsennetään edellä kuvailtuja eri elementtejä.

Tukikelpoisuusperusteet

Tämän toimenpiteen tukikelpoisuusperusteet ovat seuraavat:

Hakijat

Hakijoiden on oltava

- valtiosta riippumattomia järjestöjä
- kansalaisjärjestöjä, joilla on oikeushenkilöllisyys (oikeushenkilö) ja jotka toimivat paikallisella, alueellisella, kansallisella tai EU:n tasolla.

Hakijan kotipaikan on oltava jossakin ohjelmaan osallistuvassa maassa.

Kumppanuudet

Tukikelpoisia hankekumppaneita ovat

- valtiosta riippumattomat järjestöt
- kansalaisjärjestöt, joilla on oikeushenkilöllisyys (oikeushenkilö) ja jotka toimivat paikallisella, alueellisella, kansallisella tai EU:n tasolla.

Kumppaneiden kotipaikan on oltava jossakin ohjelmaan osallistuvassa maassa.

Kumppaneiden määrä

Hankkeen kuhunkin tapahtumaan on osallistuttava vähintään kaksi osallistujamaata, joista ainakin toinen on EU:n jäsenvaltio.

Toimintapaikka

Toiminta on järjestettävä jossakin ohjelmaan osallistuvassa maassa (katso B-osa, ”Osallistujamaat”).

Kesto

Hanke voi kestää enintään 12 kuukautta.

Ohjelma

Hakemuksessa on esitettävä tarkka toimintasuunnitelma, josta ilmenevät hankkeen keskeiset toimet, sen aikataulu ja sen odotettavissa olevat tulokset hankkeen koko keston ajalta.

Tukikelpoiset hakemukset

Virallinen hakulomake on täytettävä kokonaan, yhdellä EU:n virallisella kielellä ja kirjoitus- tai tietokoneella. Hanke-ehdotukset on toimitettava määräaikaan mennessä, ja ehdotettujen hankkeiden on käynnistytävä asiaankuuluvana tukikelpoisuusaikana (katso jäljempänä kohta ”Milloin avustusta haetaan?”).

Virallinen hakulomake on saatavilla osoitteesta

http://eacea.ec.europa.eu/citizenship/index_en.htm.

Hallinnolliset asiakirjat

Hakulomakkeeseen on liitettävä seuraavat asiakirjat:

- valahtoinen vakuutus, joka on erottamaton osa hakulomaketta. Valahtoisen vakuutuksen täyttää ja allekirjoittaa henkilö, jolla on valtuudet tehdä oikeudellisia sitoumuksia hakevan organisaation puolesta. Siinä vahvistetaan, että hakija on oikeushenkilö, osoitetaan sen taloudelliset ja toiminnalliset valmiudet toteuttaa ehdotuksen mukainen toiminta ja vakuutetaan, ettei hakija ole yhdessäkään varainhoitoasetuksen 93 ja 94 artiklassa kuvatuista tilanteista.
- tilitietolomake (pankkiyhteystiedot), joka on hakijan allekirjoittama ja pankin varmentama. Pankin leimaa ja sen edustajan allekirjoitusta ei vaadita, jos lomakkeeseen liitetään jäljennös tiliotteesta. Tilin haltijan allekirjoitus on joka tapauksessa pakollinen. Tilitietolomakkeen mallin saa osoitteesta http://ec.europa.eu/budget/execution/ftiers_en.htm.
- asianmukaisesti täytetty ja allekirjoitettu oikeushenkilölomake. Voittoa tavoittelemattomien organisaatioiden on liitettävä oikeushenkilölomakkeeseen virallinen asiakirja niiden perustamisesta (perussääntö, yhtiöjärjestys, rekisteröintiasiakirja, josta ilmenee rekisteröintipäivä ja -paikka jne.) sekä siihen tehdyt päivitykset ja muutokset. Hakijoiden, joilla on alv-numero, on liitettävä oikeushenkilölomakkeeseensa virallinen alv-asiakirja. Oikeushenkilölomakkeen saa osoitteesta http://ec.europa.eu/budget/execution/legal_entities_en.htm.
- Jos avustusta on haettu yli 25 000 euroa, hakijoiden on liitettävä hakemukseensa organisaation virallinen tilinpäätös ja tase viimeksi päättyneeltä tilivuodelta. Tällöin on täytettävä myös taloudellisia valmiuksia koskeva lomake, jonka saa osoitteesta http://eacea.ec.europa.eu/citizenship/index_en.htm.
- Hankkeen täytäntöönpanosta vastaavan henkilön ansioluettelo.

Myöntämisperusteet

Tukikelpoisia hanke-ehdotuksia arvioidaan seuraavin laadullisin ja määrällisin perustein.

Laadulliset perusteet

80 prosenttia arviointimenettelyssä annettavista pisteistä liittyy laadullisiin perusteisiin.

- **Merkitys ohjelman tavoitteiden ja painopisteiden kannalta** (25 prosenttia pisteistä)

Hankkeiden pitäisi olla merkittäviä seuraavien seikkojen kannalta:

- ohjelman yleiset tavoitteet
- toimenpiteen erityistavoite
- ohjelman pysyvät ja vuotuiset painopisteet
- ohjelman monialaiset näkökohdat.

- **Ehdotetun hankkeen ja ehdotettujen menetelmien hyödyllisyys** (25 prosenttia pisteistä)

- Hankkeen puitteiden laatu (kaikkien hankevastaavien aktiivinen osallistuminen hankkeeseen, kumppaneiden yhteistyön laatu, ohjelman määritelmä)
- Hankkeen sisällön ja siinä käytettävien menetelmien laatu (sovellettavien menetelmien asianmukaisuus, aiheen merkitys valitulle kohderyhmälle ja ehdotetun toiminnan tyyppi; eurooppalainen ulottuvuus)

- **Vaikutus** (15 prosenttia pisteistä)

- Hankkeen vaikutus osallistujiin ja kohderyhmään sekä sen kerrannaisvaikutukset

- **Näkyvyys ja jatkotoimet** (15 prosenttia pisteistä)

- Hankkeen vaikutusalan laatu (hankkeen ja ohjelman näkyvyys; uusien kansalaistoimien kehittäminen jatkotoimina; myötävaikutus EU:n politiikan kehittämiseen jne.; tulosten levittäminen ja hyödyntäminen, myös politiikassa; konkreettiset tulevat toimintasuunnitelmat, joissa on roolit osallistuville paikallis- ja aluehallinnoille ja kansalaisille)

Määrälliset perusteet

20 prosenttia arviointimenettelyssä annettavista pisteistä liittyy määrällisiin perusteisiin.

- **Maantieteellinen vaikutus** (10 prosenttia pisteistä)

- Osallistuvien maiden määrä
- Osallistuvien organisaatioiden määrä

- **Kohderyhmä** (10 prosenttia pisteistä)
- Osallistujien määrä
- Hankkeen välillisesti tavoittamien henkilöiden määrä
- EU:hun 1. toukokuuta 2004 jälkeen liittyneiden maiden määrä sekä Kroatia

Miten hyvä hanke laaditaan?

Seuraavassa annetaan hakijoille joitakin vinkkejä ehdotetun hankkeen sisällön laadun parantamiseksi. Hanke arvioidaan hakemuksessa esitettyjen tietojen perusteella, joten hakijoiden on tärkeää toimittaa selkeä ja kattava aineisto, johon kuuluu hankkeen yksityiskohtainen, jäsennetty ja tietoa antava ohjelma.

Vinkkejä:

- Selittäkää, mihin tavoitteisiin hankkeella pyritään, miksi valitsitte sen ja mikä merkitys sillä on ohjelman tavoitteiden ja painopisteiden kannalta.
- Rajatkaa hankkeen kohderyhmä ja selittäkää, miksi valitsitte juuri tämän ryhmän.
- Esittäkää yksityiskohtainen toimintasuunnitelma, jossa selvitetään, mitä tehtäviä hankkeeseen sisältyy, ketkä niistä vastaavat ja milloin ne toteutetaan.
- Kuvailkaa mahdollisten kumppaniorganisaatioiden osuutta hankkeen suunnittelussa, toteutuksessa ja seurannassa.
- Ottakaa mukaan erityyppisiä organisaatioita edistämään hedelmällistä vuorovaikutusta ohjelman eri sidosryhmien välillä.
- Ottakaa hankkeeseen mukaan monenlaisia EU:n kansalaisia (esimerkiksi eri ikäryhmistä ja uskonnollisista ryhmistä).
- Jos järjestätte tapahtuman, selvittäkää tarkasti sen muoto, ohjelma, osallistujaryhmät, siinä käytettävät menetelmät ja välineet jne.
- Jos tarkoituksena on suunnitella jokin ”tuote”, kuten julkaisu, Internet-sivusto jne., kuvailkaa sitä tarkasti ja, jos mahdollista, toimittakaa siitä malli.

Milloin avustusta haetaan?

Kansalaishankkeita koskevien hakemusten jättämisen määräajat:

Hakemuksen määräaika	Hankkeiden alkamisajankohta
15. 2.	1.8.–31.12. (sinä vuonna, jolloin hakemus on jätettävä)

Miten avustusta haetaan?

Hakemuksen voi joko

- lähettää postitse tai lähettipalvelun välityksellä alla olevaan osoitteeseen, jolloin merkityksellinen päivämäärä on postileiman tai posti-/lähettipalvelun vastaanottokuitin mukainen lähetyspäivä, tai
- toimittaa henkilökohtaisesti. Hakemuksia, jotka toimitetaan henkilökohtaisesti määräpäivänä kello 17.00:n jälkeen, ei hyväksytä.

EACEA

Unit P7 Citizenship

Applications – ‘Action 2 – Measure 3’

Avenue du Bourget, 1 (BOUR 01/25)

B-1140 Brussels, Belgium

Faksilla tai sähköpostitse lähetettyjä hakemuksia ei käsitellä.

Miten ja milloin tulokset ilmoitetaan?

Hakijoille ilmoitetaan valintamenettelyn tuloksesta hakemusten jättämisen määräaikaa seuraavan neljännen kuukauden aikana.

Valittujen hankkeiden luettelot julkaistaan seuraavalla verkkosivustolla:

http://eacea.ec.europa.eu/citizenship/index_en.htm.

Hakijoille, joiden hakemusta ei valita, ilmoitetaan asiasta kirjallisesti.

Valituksi tulleille hakijoille, joiden kotipaikka on EU:n jäsenvaltiossa, myönnetään avustuspäätös, kun taas valituksi tulleille hakijoille, joiden kotipaikka on EU:n ulkopuolella, lähetetään avustussopimus.

Miten toiminta rahoitetaan?

Tässä toimenpiteessä avustuksen määrä voidaan laskea kahdella eri tavalla hankkeessa noudatettavan lähestymistavan ja kyseisessä tapauksessa sovellettavien erityissäntöjen mukaan:

- **Kiinteämääräisiin rahoitusosuuksiin perustuvat avustukset tapahtumahankkeille**

Kokemuksen mukaan useimmat kansalaisjärjestöjen ehdottamat hankkeet koostuvat erilaisista tapahtumista. Tähän hankeryhmään sovelletaan yksinkertaistettua laskentatapaa: avustukset lasketaan tapahtumien osallistujamäärän ja päivien lukumäärän perusteella. Lisäksi hankkeille myönnetään kertakorvaus niiden mahdollisten lopputuotteiden (julkaisut, DVD-/CD-ROM-levyt, verkkosivustot) perusteella.

- **Todellisiin kustannuksiin perustuvat avustukset tuotanto- ja toteutushankkeille**

Avustukset sellaisille hankkeille, joihin sisältyy pääasiassa muuta toimintaa kuin tapahtumia, lasketaan hakijan esittämän yksityiskohtaisen alustavan kustannusarvion perusteella. Tässä tapauksessa haettu avustus voi olla enintään 60 prosenttia kyseisen hankkeen tukikelpoisista kustannuksista. Avustuksen loppumaksu perustuu lopulliseen tilitykseen, johon on liitetty tositteet hankkeen menoista.

Kiinteämääräisiin rahoitusosuuksiin perustuvat avustukset tapahtumahankkeille

Yleiset säännöt

Tähän toimenpiteeseen liittyvien hankkeiden avustus lasketaan pääasiallisesti tapahtumien **osallistujamäärän** ja **päivien lukumäärän** perusteella. Avustuksen määrään voidaan lisätä kertakorvaus, jos hankkeessa tuotetaan myös **viestintävälineitä**.

- Hankkeen on käsitettävä kokonaisuudessaan vähintään 50 osallistujapäivää (yksi henkilö, joka osallistuu tapahtumaan yhden päivän verran = yksi osallistujapäivä), jotta se olisi tukikelpoinen.
- Avustuslaskelmaa käsiteltäessä otetaan huomioon enintään 400 osallistujapäivää (yksi henkilö, joka osallistuu tapahtumaan yhden päivän verran = yksi osallistujapäivä).
- Tukikelpoisista osallistujista vähintään 40 prosentin on tultava muusta tukikelpoisesta maasta kuin siitä maasta, jossa edunsaaja järjestää tapahtumat. Nämä osallistujat luetaan kansainvälisiksi osallistujiksi.

Avustus lasketaan kiinteiden määrien perusteella, eikä se ole suoraan sidoksissa mihinkään erityisiin kuluihin, joita ei näin ollen tarvitse tilittää tai perustella.

Kustakin tapahtumasta on esitettävä yksityiskohtainen avustuslaskelma.

Hakijan on täytettävä EACEA:n verkkosivuilla osoitteessa

http://eacea.ec.europa.eu/citizenship/funding_en.htm oleva ”avustuslaskuri”.

Haetun avustuksen kokonaismäärä saadaan laskemalla yhteen

– kutakin tapahtumaa varten haettujen avustusten kokonaismäärät

– viestintävälineitä varten mahdollisesti haetun avustuksen kokonaismäärä.

Kutakin tapahtumaa varten haettavan avustuksen määrä lasketaan seuraavasti:

- Osallistujapäiviin sovelletaan erilaisia kiinteitä määriä sen mukaan, onko osallistuja paikallinen vai kansainvälinen, sekä tapahtumapaikan mukaan. Seuraavassa annetaan tarkempia tietoja kiinteistä määristä.

- Paikallinen osallistuja on henkilö, joka asuu siinä maassa, jossa tapahtuma pidetään. Tällaiseen henkilöön sovelletaan jäljempänä esitettävää paikallista kiinteää määrää.
- Kansainvälinen osallistuja on henkilö, joka asuu muussa ohjelman tukikelpoisessa maassa kuin siinä, jossa tapahtuma pidetään. Tällaiseen henkilöön sovelletaan jäljempänä esitettävää kansainvälistä kiinteää määrää.

Kiinteät määrät lasketaan soveltamalla Euroopan yhteisöjen tilastotoimiston (EUROSTAT) tuottamia painotuksia, jotka heijastavat kunkin maan kustannustasoa. Kullekin maalle on määritetty kaksi erisuuruista kiinteää määrää, joista toinen koskee paikallisia ja toinen kansainvälisiä osallistujia.

Viestintävälineitä varten haettavan avustuksen määrä lasketaan seuraavasti:

Viestintävälineitä, joita varten voidaan myöntää avustusta, on kolmea lajia:

- julkaisut
- DVD- tai CD-ROM-tuotanto
- verkkosivut.

Kullekin edellä mainituista kolmenlaisesta viestintävälineestä myönnettävä kiinteämääräinen avustus on **1 500 euroa**. Määrä on sama kaikissa maissa.

Edunsaajalle voidaan myöntää avustus **enintään kolmeen erilliseen viestintävälineeseen** (eli avustusta ei voida myöntää kahteen samaan lajiin kuuluvaan tuotteeseen). Viestintävälineisiin myönnettävä kiinteämääräinen kokonaisavustus voi siis olla enintään **4 500 euroa**.

Maa, jossa tapahtuma järjestetään	Kiinteä määrä paikallista osallistujapäivää kohti (euroina)	Kiinteä määrä kansainvälistä osallistujapäivää kohti (euroina)
Belgia	58,29	129,02
Bulgaria	16,88	37,36
Tšekin tasavalta	37,56	83,14
Tanska	60,42	133,72
Saksa	54,39	120,39
Viro	32,08	71,01
Kreikka	41,91	92,75
Espanja	48,37	107,07
Ranska	52,96	117,23
Irlanti	68,71	152,08
Italia	49,06	108,59
Kypros	43,58	96,47

Kansalaisten Eurooppa -ohjelmaopas – 1. tammikuuta 2009 alkaen käytettävä versio

Latvia	25,82	57,14
Liettua	27,15	60,09
Luxemburg	69,20	153,17
Unkari	31,39	69,48
Malta	34,40	76,15
Alankomaat	62,24	137,76
Itävalta	60,81	134,60
Puola	25,22	55,83
Portugali	34,38	76,09
Romania	17,67	39,11
Slovenia	41,26	91,33
Slovakia	29,32	64,89
Suomi	55,83	123,56
Ruotsi	57,26	126,73
Yhdistynyt kuningaskunta	57,85	128,04
Kroatia	24,19	53,53

Todellisiin kustannuksiin perustuvat avustukset tuotanto- ja toteutushankkeille

Yleiset säännöt

Avustuksen määrä lasketaan alustavan yksityiskohtaisen kustannusarvion perusteella. Kustannusarvion on oltava menojen ja tulojen osalta tasapainossa, ja se laaditaan euroina hakulomakkeessa olevaan taulukkoon.

Avustuksen osuus voi olla enintään 60 prosenttia kyseisen toimen tukikelpoisista kustannuksista. Vähintään 40 prosenttia arvioiduista tukikelpoisista kokonaiskustannuksista on siten hankittava muista lähteistä kuin Euroopan unionin talousarviosta. Myönnetty määrä ei missään tapauksessa voi olla suurempi kuin haettu määrä.

Tässä toimenpiteessä hankekohtainen enimmäisavustus on 55 000 euroa. Pienin myönnettävä avustus on 10 000 euroa.

Hakemuksiin on liitettävä alustava yksityiskohtainen kustannusarvio, joka laaditaan euroina. Euroalueen ulkopuolelle sijoittautuneiden hakijoiden on käytettävä Euroopan unionin virallisen lehden C-sarjassa avustushakemuksen jättämistä edeltävän kesäkuun 1. päivänä julkaistuja valuuttakurseja.

Alustavan kustannusarvion tulee olla tasapainossa: arvioitujen kokonaismenojen on vastattava odotettua kokonaisrahoitusta (kokonaismenot = kokonaistulot), ja tämä koskee kaikista lähteistä saatavaa rahoitusta (yhteisön avustushakemus mukaan luettuna). Kaikkien tukikelpoisten menojen on käytävä selvästi ilmi kustannusarviosta.

Hakijan on ilmoitettava lähteet ja määrät muusta rahoituksesta, jota se on saanut tai jota se on hakenut samalle tilivuodelle samaa hanketta tai mitä tahansa muuta hanketta ja toimintaa varten.

EACEA:n maksamien summien on oltava yksilöitävissä edunsaajan pankkitililtä (ja/tai alatililtä).

Jos EACEA päättää hyväksyä hakemuksen, se lähettää hakijalle kirjallisen avustuspäätöksen/-sopimuksen, jossa täsmennetään rahoituksen ehdot ja määrä euroina.

Tukikelpoiset kustannukset

Jotta kustannuksiin voidaan myöntää tukea tästä toimenpiteistä, niiden

- on oltava tarpeellisia hankkeen saattamiseksi päätökseen, niiden pitää sisältyä sopimukseen liitettyyn alustavaan talousarvioon ja niiden on oltava moitteettoman varainhoidon periaatteiden mukaisia erityisesti taloudellisuuden ja kustannustehokkuuden osalta
- täytyy syntyä sinä aikana, jolloin sopimuksessa määritelty edunsaaja toteuttaa hanketta

- on oltava edunsaajan todellisia kustannuksia, ne on pitänyt viedä edunsaajan kirjanpitoon sovellettavien kirjanpitoperiaatteiden mukaisesti ja niistä on pitänyt tehdä voimassa olevan vero- ja sosiaalilainsäädännön mukainen ilmoitus
- on oltava yksilöitävissä ja todennettavissa, ja niiden tueksi on voitava esittää alkuperäiset tositteet.

Edunsaajan sisäisten kirjanpito- ja tarkastusmenettelyjen on oltava sellaisia, että niiden avulla toimen ilmoitetut tulot ja menot voidaan sovittaa yhteen vastaavan tilinpäätöksen ja tositteiden kanssa.

Tukikelpoiset välittömät kustannukset:

Hankkeen tukikelpoiset välittömät kustannukset ovat kustannuksia, jotka voidaan määritellä edellisen kappaleen tukikelpoisuusehtojen nojalla erityiskuluiksi, jotka liittyvät suoraan hankkeen toteutukseen ja joiden voidaan katsoa olevan veloitettavissa hankkeesta. Erityisesti seuraavat välittömät kustannukset ovat tukikelpoisia:

- hankkeeseen osallistuvan henkilöstön kustannukset eli todelliset palkkakustannukset sosiaaliturvamaksuineen ja muine lakisääteisine kustannuksineen, jos ne eivät ylitä edunsaajan tavanomaisen palkkauskäytännön keskitasoa. Julkisen sektorin työntekijöiden palkat ovat tukikelpoisia vain, jos edunsaaja maksaa tai korvaa ne, ja kyseisten työntekijöiden on työskenneltävä suoraan ja kokoaikaisesti hankkeessa. Jos he työskentelevät siinä vain osa-aikaisesti, tukikelpoiseksi katsotaan vain kyseinen osuus työajasta. Henkilöstön työskentely hankkeessa on todistettava komennussopimuksilla, toimenkuvauksilla, työaikakorteilla tai muilla tositteilla.

Henkilöstökustannukset voivat olla enintään **20 prosenttia** kaikista tukikelpoisista välittömistä kustannuksista, jotka esitetään hakijan toimittamassa alustavassa talousarviossa.

- matka- ja oleskelukulut lasketaan seuraavalla verkkosivustolla olevien päivärahataulukoiden perusteella:

http://eacea.ec.europa.eu/citizenship/index_en.htm.

- kustannukset, jotka liittyvät
 - * tiedotukseen, tuotantoon, viestintään ja levitykseen
 - * koulutus-, tiedotus- ja levitystapahtumien järjestämiseen
 - * avustussopimuksessa määräytyistä vaatimuksista suoraan aiheutuvat kustannukset, mukaan luettuna vakuuksiin liittyvät kulut.

- Laitteiden (uusien tai käytettyjen) hankintakustannukset, jos edunsaaja voi tehdä kyseisistä laitteista ja jos tämänkaltaisista hyödykkeistä voidaan yleisesti tehdä vero- ja kirjanpitosääntöjen mukaiset poistot. Virasto voi ottaa huomioon ainoastaan sen osan laitteiden poistosta, joka vastaa toiminnan kestoa ja laitteiden todellista käyttöä toiminnan tarkoituksiin, paitsi kun laitteiden luonteen ja/tai käyttöyhteyden perusteella on aiheellista toimia toisin.

Tukikelpoiset välilliset kustannukset (hallintokustannukset)

Välillisinä kustannuksina voidaan hyväksyä kiinteä määrä, joka on enintään 7 prosenttia toimen tukikelpoisista välittömistä kustannuksista ja edustaa edunsaajan yleisiä hallintokustannuksia, joiden voidaan katsoa olevan veloitettavissa hankkeesta.

Välillisiin kustannuksiin ei saa sisältyä talousarvion muihin kohtiin kuuluvia kustannuksia.

Välilliset kustannukset eivät ole tukikelpoisia, jos edunsaajalle maksetaan jo toiminta-avustusta jostakin yhteisön toimielimestä tai virastosta.

Kustannukset, jotka eivät ole tukikelpoisia

Seuraavat kustannukset eivät ole tukikelpoisia:

- sijoitetun pääoman tuotto tai pääomakustannukset
- lainoihin ja lainanhoitoon liittyvät maksut
- varaukset tulevia tappioita tai velkoja varten
- korkomenot
- luottotappiovaraukset
- valuuttakurssitappiot
- alv, paitsi jos edunsaaja voi todistaa, ettei saa siitä palautusta
- kustannukset, jotka on ilmoitettu ja korvattu jonkin toisen yhteisötukea saavan toimen tai toimintasuunnitelman yhteydessä
- kohtuuttomat tai perusteettomat kustannukset
- kustannukset, jotka aiheutuvat hankkeen vastuuhenkilöiden korvaamisesta
- matkakustannukset sellaisiin maihin tai sellaisista maista, jotka eivät osallistu ohjelmaan, paitsi jos EACEA:lta on saatu niihin ennakkohyväksyntä
- juoksevat toimintakulut sekä poisto- ja laitekustannukset
- rahoituspalveluista perittävät maksut (paitsi vakuudet)
- vapaaehtoistyö ja muut luontoissuoritukset.

Maksumenettelyt

Jos EACEA hyväksyy hakemuksen lopullisesti, edunsaajalle lähetetään avustuspäätös (jos edunsaajan kotipaikka on EU:n jäsenvaltiossa) tai avustussopimus (jos edunsaajan kotipaikka ei ole EU:n jäsenvaltiossa), jossa tarkennetaan euromääräinen summa ja rahoituksen ehdot.

Mikäli edunsaajalle lähetetään avustuspäätös, edunsaajan on vahvistettava kirjallisesti, että se aikoo toteuttaa hankkeen, saadakseen ennakkomaksun, joka on 50 prosenttia kokonaisavustuksesta. Jollei EACEA saa kirjallista vahvistusta, avustus maksetaan kerralla loppuraportin perusteella.

Mikäli edunsaajalle lähetetään avustussopimus, edunsaajan on allekirjoitettava sopimus ja palautettava se EACEA:han. Lopuksi toimeenpanovirasto allekirjoittaa sopimuksen. Ennakkomaksu suoritetaan 45 päivän kuluessa siitä päivästä, jona EACEA allekirjoittaa sopimuksen.

Ennakkomaksu on tarkoitettu edunsaajan kassavaroiksi. Toimeenpanovirasto voi vaatia edunsaajalta etukäteen vakuuden ennakkomaksun suorittamiseen liittyvien taloudellisten riskien rajoittamiseksi. Tällaisessa tapauksessa ennakkomaksu suoritetaan vasta, kun toimeenpanovirasto on vastaanottanut vakuuden.

Avustus maksetaan edunsaajalle sen jälkeen, kun EACEA:lle on esitetty loppuraporttilomakkeessa oleva maksupyyntö ja kun EACEA on hyväksynyt pyynnön.

Loppuraportti on toimitettava kahden kuukauden kuluessa hankkeen päättymispäivästä (viralliset loppuraporttilomakkeet saa toimeenpanoviraston verkkosivuilta osoitteesta http://eacea.ec.europa.eu/citizenship/index_en.htm), ja siinä on esitettävä hankkeen tulokset suhteessa alkuperäisiin tavoitteisiin. Sen lisäksi on toimitettava hankkeen aikana laaditut julkaisut tai kehitetyt tuotteet.

Jos hankkeen tosiasialliset tukikelpoiset kokonaiskustannukset ovat ennakoitua pienemmät, EACEA alentaa avustusta suhteessa tosiasiallisiin kustannuksiin. Edunsaajan on palautettava liikaa maksetut määrät EACEA:lle.

Edunsaaja sitoutuu toteuttamaan hankkeen avustushakemuksessa kuvatulla tavalla. Kaikkiin hanketta koskeviin muutoksiin on haettava EACEA:n ennakkohyväksyntä.

- **Erityiskysymyksiä: kiinteämääräisiin rahoitusosuuksiin perustuvat avustukset tapahtumahankkeille**

Loppuraportissa on oltava

hankkeeseen osallistuneiden henkilöiden nimet ja osoitteet sisältävä luettelo, jonka on varmentanut, päivännyt ja allekirjoittanut henkilö, jolla on valtuudet

tehdä oikeudellisia sitoumuksia hakijan puolesta. Kustakin tapahtumasta on laadittava erillinen luettelo.

Hakijan ei tarvitse esittää hankkeesta yksityiskohtaista kustannusarviota. Sen ei myöskään tarvitse toimittaa lopullista tilitystä eikä menotositteita hankkeen loppuraportin mukana.

- **Erityiskysymyksiä: todellisiin kustannuksiin perustuvat avustukset tuotanto- ja toteutushankkeille**

- Rahoitusta koskevassa loppuraportissa tulojen ja menojen on oltava tasapainossa, raportti on päivättävä, sen on oltava euromääräinen ja siinä pitää olla
- lopullinen tilitys menoista ja tuloista laadittuna seuraavalla verkkosivustolla olevalle mallilomakkeelle:
- täydellinen luettelo laskuista laadittuna mallilomakkeelle, joka on saatavissa EACEA:n verkkosivustolta osoitteesta http://eacea.ec.europa.eu/citizenship/index_en.htm.
- Loppuraporttilomake on saatavilla osoitteesta http://eacea.ec.europa.eu/citizenship/payment_en.htm.

Toimi 3 – Yhteinen Eurooppa

Mitkä ovat toimen tavoitteet?

Tämän toimen tavoitteena on saattaa Eurooppa lähemmäksi kansalaisia kehittämällä unionin aktiivisen kansalaisuuden käsitettä ja lisäämällä sen tuntemusta kaikkialla Euroopassa kolmenlaisten toimenpiteiden kautta.

Toimen käynnistää ja toteuttaa Euroopan komissio; sen vuoksi seuraavassa kuvailtuihin toimenpiteisiin ei aiota valita hankkeita.

Näkyvyyttä lisäävät tapahtumat

Toimenpiteen avulla tuetaan tapahtumia, joiden laajuus ja aihealue ovat merkittävät. Ne koskettavat merkittävällä tavalla Euroopan kansoja ja lisäävät osaltaan tunnetta kuulumisesta samaan yhteisöön sekä tietoisuutta Euroopan unionin historiasta, saavutuksista ja arvoista,

kannustavat osallistumaan kulttuurien väliseen vuoropuheluun ja edistävät eurooppalaisen identiteetin kehittymistä.

Tällaisia tapahtumia voivat olla historiallisten tapahtumien muistojuhlat, eurooppalaisten saavutusten kunniaksi järjestetyt tapahtumat, taidetapahtumat, tiettyihin aiheisiin keskittyvät valistuskampanjat, Euroopan laajuiset konferenssit sekä palkinnot merkittävien saavutusten esille tuomiseksi. Uuden teknologian ja erityisesti tietoyhteiskunnan teknologian käyttöä kannustetaan.

Tapahtumat järjestää komissio tarvittaessa yhteistyössä jäsenvaltioiden tai muiden sopivien kumppanien kanssa. Tämän toimenpiteen yhteydessä ei myönnetä lainkaan avustuksia, vaan se toteutetaan mahdollisina julkisia hankintoja koskevin sopimuksina.

Tutkimukset

Komissio toteuttaa erilaisia tutkimuksia, kyselyjä ja mielipidemittauksia lisätäkseen aktiivista kansalaisuutta koskevaa ymmärtämystä Euroopan tasolla.

Tiedotuksen ja tiedonlevityksen välineet

Koska ohjelmassa keskitytään kansalaisiin ja monenlaisiin aktiivisen kansalaisuuden alalla toteutettaviin aloitteisiin, sen eri toimista, muista kansalaisuuteen liittyvistä Euroopan unionin toimista sekä muista aiheeseen liittyvistä aloitteista on tarpeen tiedottaa laajalti Internet-portaalia ja muita välineitä käyttäen.

Tätä ohjelmaopasta on myöhemmin tarkoitus täydentää linkeillä sivustoille, joissa kerrotaan lisää tiedotus- ja tiedonlevitystoimista.

Toimi 4 – Euroopan aktiivinen muistiperintö

Erityiset tavoitteet

Euroopan unioni rakentuu vapauden, demokratian ja ihmisoikeuksien kunnioittamisen kaltaisten perusarvojen pohjalle. Niiden täyden merkityksen ymmärtämiseksi on aiheellista muistaa, miten näitä arvoja loukattiin natsivallan ja stalinismin aikakaudella Euroopassa. Uhrien muistoa ylläpitämällä ja pakkosiirtoihin liittyviä tärkeimpiä paikkoja ja arkistoja suojelemalla eurooppalaiset voivat vaalia menneisyyden muistoa synkkiä aikoja unohtamatta. Tämä on erityisen tärkeää nyt, kun tapahtumien todistajat alkavat olla yhä harvalukuisempia. Toimella pyritään vaikuttamaan erityisesti Euroopan nuoriin sukupolviin, jotta voitaisiin säilyttää tietoisuus toisen maailmansodan täydestä laajuudesta ja traagisista seurauksista. Lisäksi on tarkoitus kutsua kansalaisia mukaan keskusteluun, jossa pohditaan Euroopan unionin perustamista 50 vuotta sitten, Euroopan yhdentymisen historiaa ja sen merkitystä rauhan säilymiselle jäsenvaltioiden välillä sekä lopuksi tämän päivän Eurooppaa, jotta voitaisiin päästä eteenpäin menneisyydestä ja rakentaa tulevaisuutta. Toimella on siis tärkeä osuus aktiivisen Euroopan kansalaisuuden edistämässä ja virikkeiden tarjoamisessa Euroopan tulevaisuudesta käytävälle laajalle keskustelulle.

Ohjelman tavoitteiden mukaisesti toimen pyrkimyksenä on ”edistää Euroopan kansalaisuuteen ja demokratiaan, yhteisiin arvoihin sekä yhteiseen historiaan ja kulttuuriin liittyvää toimintaa, keskustelua ja pohdintaa Euroopan tasolla toteutettavalla kansalaisjärjestöjen yhteistyöllä” ja ”tuoda Eurooppa lähemmäksi kansalaisia edistämällä eurooppalaisia arvoja ja saavutuksia vaalien samalla Euroopan menneisyyden muistoa”.

Toimesta tuetaan

- hankkeita, joissa pyritään säilyttämään pakkosiirtoihin, entisiin keskitysleireihin ja muihin natsivallan aikaisiin marttyyrikuolemiin ja joukkotuhon liittyviä tärkeimpiä paikkoja ja muistomerkkejä ja näitä tapahtumia koskevia arkistoja sekä vaalimaan uhrien ja niiden henkilöiden muistoa, jotka äärimmäisissä olosuhteissa pelastivat muita ihmisiä holokaustilta
- hankkeita, joiden tavoitteena on muistaa stalinismin ajan pakkosiirtojen ja joukkotuhon uhreja sekä säilyttää näihin tapahtumiin liittyviä muistomerkkejä ja arkistoja.

Toimesta ”Euroopan aktiivinen muistiperintö” tuetaan hankkeita, joiden perusajatuksena on natsivallan ja stalinismin uhrien muiston vaaliminen ja nykyisten ja tulevien sukupolvien tietämyksen ja ymmärtämyksen parantaminen keskitysleirien ja muiden joukkotuhopaikkojen tapahtumista ja niiden syistä.

Hankkeiden pitäisi olla muodoltaan joko

tapahtumahankkeita, jotka ovat pääasiassa konferensseja, seminaareja, kollokvioita, työpajoja, keskusteluja, kuulemistilaisuuksia, kokouksia, koulutustoimintaa tai sosiokulttuurista toimintaa,

tai

tuotanto- ja toteutushankkeita, jotka koostuvat pääasiassa julkaisuista, Internet-sivustoista, televisio- tai radiolähetyksistä, audiovisuaalisesta materiaalista, mielipidemittauksista, selvityksistä, analyyseista, opetus- ja koulutusmateriaaleista tai uuden tietoteknologian soveltamisesta.

Hankkeiden on vastattava ainakin yhtä ja mieluiten useita seuraavista kuvauksista:

- Säilyttäminen

Hankkeen tavoitteena tulisi olla pakkosiirtoihin ja joukkotuhoon liittyvien tärkeimpien paikkojen ja näitä tapahtumia koskevien – useimmiten tapahtumapaikoille rakennettujen – muistomerkkien tai arkistojen säilyttäminen. Arkistot voivat koostua sekä aineellisten että aineettomien dokumenttien, kuten suullisten todistajalausuntojen keruusta. Hankkeessa olisi varmistettava, että erilaiset todisteet menneisyyden tapahtumista saadaan nykypäivän Euroopan kansalaisten ja/tai tulevien sukupolvien ulottuville.

- Vaaliminen

Hankkeen avulla olisi pyrittävä vaalimaan natsivallan tai stalinismin uhrien ja niiden henkilöiden muistoa, jotka ottivat aikoinaan merkittäviä riskejä pelastaakseen ihmisiä pakkosiirroilta tai joukkotuholta. Tarkoituksena olisi saada kaikenikäiset kansalaiset muistamaan järkyttäviä tapahtumia ja niiden uhreja. Kansalaisia voidaan esimerkiksi koota tapahtumien vuosipäivän muistoseremoniaan tai muistomerkkin paljastustilaisuuteen. Hankkeen tavoitteena voi olla myös tiedon kerääminen yksittäisistä ihmiskohtaloista erilaisten tutkimusten tai selvitysten avulla tai dokumenttiaineiston kokoaminen uhreista. Hankkeessa olisi määriteltävä selvästi sen kohderyhmä ja toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että viesti välittyy tehokkaasti. Kansalaisilla tulisi olla aktiivinen rooli hankkeen suunnittelussa, toteutuksessa ja seurannassa.

- Pohdinta

Hankkeessa tulisi pyrkiä saamaan kansalaiset ja etenkin nuoret mukaan laajaan keskusteluun natsivallan ja/tai stalinismin syistä ja seurauksista. Hanke voidaan myös kohdentaa erityisiin henkilöryhmiin, kuten asiantuntijoihin, ryhmänjohtajiin, päättäjiin jne., jotka voivat toimia tiedon levittäjinä. Hankkeessa tulisi analysoida tosiasioiden pohjalta, miksi ja miten demokratian periaatteita ja ihmisoikeuksia on loukattu. Se voi johtaa keskusteluun Euroopan unionin perustamisen syistä ja niistä arvoista, joita Euroopan

yhdentymisprosessilla on pyritty suojelemaan. Kun käsitys Euroopan yhdentymisen lähtökohdista ja nykypäivän Euroopasta alkaa hahmottua paremmin, hankkeessa voidaan lopuksi tarkastella Euroopan tulevaisuutta. Pohdintaa voidaan täydentää tai tukea kyseisellä alalla toteutettavin konkreettisin toimin. Hanke tulisi toteuttaa sovinnon, suvaitsevaisuuden ja moniarvoisuuden hengessä. Sen vuoksi olisi kiinnitettävä erityistä huomiota siihen, että hankkeeseen osallistuu hyvin monenlaisia, etenkin eri ikäisiä ja eri kansallisuuksia, kulttuureja ja uskontoja edustavia Euroopan kansalaisia.

- Verkottuminen

Ohjelman tavoitteena on kannustaa alan organisaatioita luomaan yhteyksiä keskenään ja oppimaan toinen toisiltaan. Tämän ryhmän hankkeissa tulisikin pyrkiä luomaan perusta pysyvien verkostojen kehittämiseksi tai kannustamaan verkottumista alalla toimivien organisaatioiden välillä. Verkottumiseen voi sisältyä esimerkiksi näkemysten vaihtoa tulevista haasteista tai uusia opetusvälineitä tai arkistointimenetelmiä koskevien parhaiden toimintatapojen vertailua. Verkottumisen tulisi johtaa kumppanien väliseen konkreettiseen yhteistyöhön yhteishankkeissa, joissa keskitytään keskeisten paikkojen ja arkistojen säilyttämiseen, uhrien muiston vaalimiseen ja/tai tätä koskeviin pohdintoihin. Yhteistyö vahvistaa osallistuvien organisaatioiden eurooppalaista ulottuvuutta ja antaa virikkeitä keskustelulle avaamalla uusia lähestymistapoja. Se myös lisää hankkeiden näkyvyyttä ja vaikutusta koko Euroopassa ja moninkertaistaa sitä kautta mahdollisuudet tavoittaa nykypäivän Euroopan kansalaisia.

Tukikelpoisuusperusteet

Hakijat

Hakijan on oltava osallistujamaahan sijoittautunut voittoa tavoittelematon organisaatio, jolla on oikeushenkilöllisyys (oikeushenkilö) osallistujamaassa.

Esimerkkejä: kansalaisjärjestöt, uhrien järjestöt, uhrien perheenjäsenten yhdistykset, muistoyhdistykset, museot, paikalliset ja alueelliset viranomaiset, liitot, tutkimusorganisaatiot, asiantuntijaryhmät, tutkimuslaitokset, vapaaehtoistyön alalla toimivat järjestöt jne.

Toimintapaikka

Toiminta on järjestettävä jossakin ohjelmaan osallistuvassa maassa (katso B-osa, ”Osallistujamaat”).

Tukikelpoiset hakemukset

Virallinen hakulomake on täytettävä kokonaan, yhdellä EU:n virallisella kielellä ja kirjoitus- tai tietokoneella. Hanke-ehdotukset on toimitettava määräaikaan mennessä, ja ehdotettujen hankkeiden on käynnistytävä asiaankuuluvana tukikelpoisuusaikana (katso jäljempänä kohta ”Milloin avustusta haetaan?”).

Kesto

Hanke voi kestää enintään **12 kuukautta**.

Hallinnolliset asiakirjat

Hakulomakkeeseen on liitettävä seuraavat asiakirjat:

- valahtoinen vakuutus, joka on erottamaton osa hakulomaketta. Valahtoisen vakuutuksen täyttää ja allekirjoittaa henkilö, jolla on valtuudet tehdä oikeudellisia sitoumuksia hakevan organisaation puolesta. Siinä vahvistetaan, että hakija on oikeushenkilö, osoitetaan sen taloudelliset ja toiminnalliset valmiudet toteuttaa ehdotuksen mukainen toiminta ja vakuutetaan, ettei hakija ole yhdessäkään varainhoitoasetuksen 93 ja 94 artiklassa kuvatuista tilanteista.
- tilitietolomake (pankkiyhteystiedot), joka on hakijan allekirjoittama ja pankin varmentama. Pankin leimaa ja sen edustajan allekirjoitusta ei vaadita, jos lomakkeeseen liitetään jäljennös tiliotteesta. Tilin haltijan allekirjoitus on joka tapauksessa pakollinen. Tilitietolomake on saatavilla osoitteesta

http://ec.europa.eu/budget/execution/ftiers_en.htm.

- asianmukaisesti täytetty ja allekirjoitettu oikeushenkilölomake. Voittoa tavoittelemattomien organisaatioiden on liitettävä oikeushenkilölomakkeeseen virallinen asiakirja niiden perustamisesta (perussääntö, yhtiöjärjestys, rekisteröintiasiakirja, josta ilmenee rekisteröintipäivä ja -paikka jne.) sekä siihen tehdyt päivitykset ja muutokset. Hakijoiden, joilla on alv-numero, on liitettävä oikeushenkilölomakkeeseensa virallinen alv-asiakirja. Oikeushenkilölomake on saatavilla osoitteesta

http://ec.europa.eu/budget/execution/legal_entities_en.htm.

- Jos avustusta on haettu yli 25 000 euroa, hakijoiden on liitettävä hakemukseensa organisaation virallinen tilinpäätös ja tase viimeksi päättyneeltä tilivuodelta. Tällöin on täytettävä myös taloudellisia valmiuksia koskeva lomake, jonka saa osoitteesta http://eacea.ec.europa.eu/citizenship/index_en.htm.

- Hankkeen täytäntöönpanosta vastaavan henkilön ansioluettelo.

Myöntämisperusteet

Tukikelpoisia hanke-ehdotuksia arvioidaan seuraavin laadullisin ja määrällisin perustein.

Laadulliset perusteet

80 prosenttia arviointimenettelyssä annettavista pisteistä liittyy laadullisiin perusteisiin.

- **Merkitys ohjelman tavoitteiden ja painopisteiden kannalta** (25 prosenttia pisteistä)

Hankkeiden pitäisi olla merkittäviä seuraavien seikkojen kannalta:

- ohjelman yleiset tavoitteet
 - toimenpiteen erityistavoite
 - ohjelman pysyvät ja vuotuiset painopisteet
 - ohjelman monialaiset näkökohdat.
- **Ehdotetun hankkeen ja ehdotettujen menetelmien hyödyllisyys** (25 prosenttia pisteistä)

Hankkeen sisällön ja siinä käytettävien menetelmien laatu (kuinka asianmukaisin menetelmin asiaa käsitellään ja kuinka asianmukaisella tavalla kerrotaan, miten eri tehtävät hoidetaan ja kuka ne hoitaa)

- **Vaikutus** (15 prosenttia pisteistä)
- kohderyhmiin sekä miten se saavutetaan hankkeen lopputuotteiden avulla
- pysyvien yhteistyöverkostojen mahdolliseen kehittämiseen
- sukupolvien väliseen vuoropuheluun ja historiallisen muistiperinnön välittämiseen nuoremmille sukupolville
- **Näkyvyys ja jatkotoimet (15 prosenttia pisteistä)**
- suunniteltujen toimien näkyvyys/välitys unionin kansalaisille
- tulosten levitys ja hyödyntäminen

Määrälliset perusteet

- **Maantieteellinen vaikutus** (10 prosenttia pisteistä)
- Osallistuvien maiden määrä
- Osallistuvien organisaatioiden määrä

- **Kohderyhmä** (10 prosenttia pisteistä)
- Osallistujien määrä
- Hankkeen välillisesti tavoittamien osallistujien määrä
- EU:hun 1. toukokuuta 2004 jälkeen liittyneiden maiden määrä sekä Kroatia

Miten hyvä hanke laaditaan?

Seuraavassa annetaan hakijoille joitakin vinkkejä ehdotetun hankkeen sisällön laadun parantamiseksi. Hanke arvioidaan hakemuksessa esitettyjen tietojen perusteella, joten hakijoiden on tärkeää toimittaa selkeä ja kattava aineisto, johon kuuluu hankkeen yksityiskohtainen, jäsennetty ja tietoa antava ohjelma.

Vinkkejä:

- Selittäkää, mihin tavoitteisiin hankkeella pyritään, miksi se on valittu ja mikä merkitys sillä on ohjelman tavoitteiden ja painopisteiden kannalta.
- Rajatkaa hankkeen kohderyhmä ja selittäkää, miksi valitsitte juuri tämän ryhmän.
- Esittäkää yksityiskohtainen toimintasuunnitelma, jossa selvitetään, mitä tehtäviä hankkeeseen sisältyy, ketkä niistä vastaavat ja milloin ne toteutetaan.
- Kuvailkaa mahdollisten kumppaniorganisaatioiden osuutta hankkeen suunnittelussa, toteutuksessa ja seurannassa.
- Hankkeet, joissa on mukana erityyppisiä organisaatioita ja jotka sen vuoksi edistävät hedelmällistä vuorovaikutusta ohjelman eri sidosryhmien välillä
- Hankkeet, jotka tavoittavat suuren määrän Euroopan kansalaisia tai monenlaisia kansalaisryhmiä (esimerkiksi eri ikäryhmät tai kansallisuus-, kulttuuri- tai uskontoryhmät)
- Jos järjestätte tapahtuman, selvittäkää tarkasti sen muoto, ohjelma, osallistujaryhmät, siinä käytettävät menetelmät ja välineet jne.
- Jos tarkoituksena on suunnitella jokin ”tuote”, kuten julkaisu, Internet-sivusto jne., kuvailkaa sitä tarkasti ja, jos mahdollista, toimittakaa siitä malli.

Milloin avustusta haetaan?

”Euroopan aktiivista muistiperintöä” koskevien hakemusten jättämisen määräajat:

Hakemuksen määräaika	Hankkeiden alkamisajankohta
30. 4.	1.10.–31.12 (sinä vuonna, jolloin hakemus on jätettävä)

Miten avustusta haetaan?

Hakemuksen voi joko

- lähettää postitse tai lähettipalvelun välityksellä alla olevaan osoitteeseen, missä tapauksessa merkityksellinen päivämäärä on postileiman tai posti-/lähettipalvelun vastaanottokuitin mukainen lähetyspäivä, tai
- toimittaa henkilökohtaisesti. Hakemuksia, jotka toimitetaan henkilökohtaisesti määräpäivänä kello 17.00:n jälkeen, ei hyväksytä.

EACEA

Unit P7 Citizenship

Applications – ”Active European Remembrance”

Avenue du Bourget, 1 (BOUR 01/25)

B-1140 Brussels, Belgium

Faksilla tai sähköpostitse lähetettyjä hakemuksia ei käsitellä.

Hakemusta ei voi muuttaa sen jälkeen, kun hakemusten jättämisen määräaika on umpeutunut. EACEA voi kuitenkin ottaa yhteyttä hakijaan, jos se tarvitsee selvennyksiä.

Miten ja milloin tulokset ilmoitetaan?

Hakijoille ilmoitetaan hakemuksen vastaanottamisesta kirjallisesti ja valintamenettelyn tuloksesta hakemusten jättämisen määräaika seuraavan neljännen kuukauden aikana.

Valittujen hankkeiden luettelot julkaistaan seuraavalla verkkosivustolla:

http://eacea.ec.europa.eu/citizenship/index_en.htm.

Hakijoille, joiden hakemusta ei valita, ilmoitetaan asiasta kirjallisesti.

Valituksi tulleille hakijoille, joiden kotipaikka on EU:n jäsenvaltiossa, myönnetään avustuspäätös, kun taas valituksi tulleille hakijoille, joiden kotipaikka on EU:n ulkopuolella, lähetetään avustussopimus.

Miten toiminta rahoitetaan?

Tässä toimenpiteessä avustuksen määrä voidaan laskea kahdella eri tavalla hankkeessa noudatettavan lähestymistavan ja kyseisessä tapauksessa sovellettavien erityissääntöjen mukaan:

- **Kiinteämääräisiin rahoitusosuuksiin perustuvat avustukset tapahtumahankkeille**

Kokemuksen mukaan useimmat kansalaisjärjestöjen ehdottamat hankkeet koostuvat erilaisista tapahtumista. Tähän hankeryhmään sovelletaan yksinkertaistettua laskentatapaa: avustukset lasketaan tapahtumien osallistujamäärän ja päivien lukumäärän mukaan. Lisäksi hankkeille myönnetään kertakorvaus niiden mahdollisten lopputuotteiden (julkaisut, DVD-/CD-ROM-levyt, verkkosivustot) perusteella.

- **Todellisiin kustannuksiin perustuvat avustukset tuotanto- ja toteutushankkeille**

Avustukset sellaisille hankkeille, joihin sisältyy pääasiassa muuta toimintaa kuin tapahtumia, lasketaan hakijan esittämän yksityiskohtaisen alustavan kustannusarvion perusteella. Tässä tapauksessa haettu avustus voi olla enintään 60 prosenttia kyseisen hankkeen tukikelpoisista kustannuksista. Avustuksen loppumaksu perustuu lopulliseen tilitykseen, johon on liitetty tositteet hankkeen menoista.

Kiinteämääräisiin rahoitusosuuksiin perustuvat avustukset tapahtumahankkeille

Yleiset säännöt

Tähän toimenpiteeseen liittyvien hankkeiden avustus lasketaan pääasiallisesti tapahtumien **osallistujamäärän** ja **päivien lukumäärän** perusteella. Avustuksen määrään voidaan lisätä kertakorvaus, jos hankkeessa tuotetaan myös **viestintävälineitä**.

- Hankkeen on käsitettävä kokonaisuudessaan vähintään 50 osallistujapäivää (yksi henkilö, joka osallistuu tapahtumaan yhden päivän verran = yksi osallistujapäivä), jotta se olisi tukikelpoinen.
- Avustuslaskelmaa käsiteltäessä otetaan huomioon enintään 400 osallistujapäivää (yksi henkilö, joka osallistuu tapahtumaan yhden päivän verran = yksi osallistujapäivä).
- Tukikelpoisista osallistujista vähintään 40 prosentin on tultava muusta tukikelpoisesta maasta kuin siitä maasta, jossa edunsaaja järjestää tapahtumat. Nämä osallistujat luetaan kansainvälisiksi osallistujiksi.

Avustus lasketaan kiinteiden määrien perusteella, eikä se ole suoraan sidoksissa mihinkään erityisiin kuluihin, joita ei näin ollen tarvitse tilittää tai perustella.

Kustakin tapahtumasta on esitettävä yksityiskohtainen avustuslaskelma.

Hakijan on täytettävä EACEA:n verkkosivuilla osoitteessa

http://eacea.ec.europa.eu/citizenship/funding_en.htm oleva ”avustuslaskuri”.

Haetun avustuksen kokonaismäärä saadaan laskemalla yhteen

– kutakin tapahtumaa varten haettujen avustusten kokonaismäärät

– viestintävälineitä varten mahdollisesti haetun avustuksen kokonaismäärä.

Kutakin tapahtumaa varten haettavan avustuksen määrä lasketaan seuraavasti:

- Osallistujapäiviin sovelletaan erilaisia kiinteitä määriä sen mukaan, onko osallistuja paikallinen vai kansainvälinen, sekä tapahtumapaikan mukaan. Seuraavassa annetaan tarkempia tietoja kiinteistä määristä.
- Paikallinen osallistuja on henkilö, joka asuu siinä maassa, jossa tapahtuma pidetään. Tällaiseen henkilöön sovelletaan jäljempänä esitettävää paikallista kiinteää määrää.

- Kansainvälinen osallistuja on henkilö, joka asuu muussa ohjelman tukikelpoisessa maassa kuin siinä, jossa tapahtuma pidetään. Tällaiseen henkilöön sovelletaan jäljempänä esitettävää kansainvälistä kiinteää määrää.

Kiinteät määrät lasketaan soveltamalla Euroopan yhteisöjen tilastotoimiston (EUROSTAT) tuottamia painotuksia, jotka heijastavat kunkin maan kustannustasoa. Kullekin maalle on määritetty kaksi erisuuruista kiinteää määrää, joista toinen koskee paikallisia ja toinen kansainvälisiä osallistujia.

Viestintävälineitä varten haettavan avustuksen määrä lasketaan seuraavasti:

Viestintävälineitä, joita varten voidaan myöntää avustusta, on kolmea lajia:

- julkaisut
- DVD- tai CD-ROM-tuotanto
- verkkosivut.

Kullekin edellä mainituista kolmenlaisesta viestintävälineestä myönnettävä kiinteämääräinen avustus on **1 500 euroa**. Määrä on sama kaikissa maissa.

Edunsaajalle voidaan myöntää avustus **enintään kolmeen erilliseen viestintävälineeseen** (eli avustusta ei voida myöntää kahteen samaan lajiin kuuluvaan tuotteeseen). Viestintävälineisiin myönnettävä kiinteämääräinen kokonaisavustus voi siis olla enintään **4 500 euroa**.

Maa, jossa tapahtuma järjestetään	Kiinteä määrä paikallista osallistujapäivää kohti (euroina)	Kiinteä määrä kansainvälistä osallistujapäivää kohti (euroina)
Belgia	58,29	129,02
Bulgaria	16,88	37,36
Tšekin tasavalta	37,56	83,14
Tanska	60,42	133,72
Saksa	54,39	120,39
Viro	32,08	71,01
Kreikka	41,91	92,75
Espanja	48,37	107,07
Ranska	52,96	117,23
Irlanti	68,71	152,08
Italia	49,06	108,59
Kypros	43,58	96,47
Latvia	25,82	57,14
Liettua	27,15	60,09
Luxemburg	69,20	153,17
Unkari	31,39	69,48
Malta	34,40	76,15

Kansalaisten Eurooppa -ohjelmaopas – 1. tammikuuta 2009 alkaen käytettävä versio

Alankomaat	62,24	137,76
Itävalta	60,81	134,60
Puola	25,22	55,83
Portugali	34,38	76,09
Romania	17,67	39,11
Slovenia	41,26	91,33
Slovakia	29,32	64,89
Suomi	55,83	123,56
Ruotsi	57,26	126,73
Yhdistynyt kuningaskunta	57,85	128,04
Kroatia	24,19	53,53

Todellisiin kustannuksiin perustuvat avustukset tuotanto- ja toteutushankkeille

Yleiset säännöt

Avustuksen määrä lasketaan alustavan tasapainoisen, yksityiskohtaisen kustannusarvion perusteella. Se laaditaan euroina hakulomakkeessa olevaan taulukkoon.

Avustuksen osuus voi olla enintään 60 prosenttia kyseisen toimen tukikelpoisista kustannuksista. Vähintään 40 prosenttia arvioituista tukikelpoisista kokonaiskustannuksista on siten hankittava muista lähteistä kuin Euroopan unionin talousarviosta. Myönnetty määrä ei missään tapauksessa voi olla suurempi kuin haettu määrä.

Tässä toimenpiteessä hankekohtainen enimmäisavustus on 55 000 euroa. Pienin myönnettävä avustus on 10 000 euroa.

Hakemuksiin on liitettävä alustava yksityiskohtainen kustannusarvio, joka laaditaan euroina. Euroalueen ulkopuolelle sijoittautuneiden hakijoiden on käytettävä Euroopan unionin virallisen lehden C-sarjassa avustushakemuksen jättämistä edeltävän kesäkuun 1. päivänä julkaistuja valuuttakursseja.

Alustavan kustannusarvion tulee olla tasapainossa: arvioitujen kokonaismenojen on vastattava odotettua kokonaisrahoitusta (kokonaismenot = kokonaistulot), ja tämä koskee kaikista lähteistä saatavaa rahoitusta (yhteisön avustushakemus mukaan luettuna). Kaikkien tukikelpoisten menojen on käytävä selvästi ilmi kustannusarviosta.

Hakijan on ilmoitettava lähteet ja määrät muusta rahoituksesta, jota se on saanut tai jota se on hakenut samalle tilivuodelle samaa hanketta tai mitä tahansa muuta hanketta ja toimintaa varten.

EACEA:n maksamien summien on oltava yksilöitävissä edunsaajan pankkitililtä (ja/tai alatililtä).

Jos EACEA päättää hyväksyä hakemuksen, se lähettää hakijalle kirjallisen avustuspäätöksen/-sopimuksen, jossa täsmennetään rahoituksen ehdot ja määrä euroina.

Tukikelpoiset kustannukset

Jotta kustannuksiin voidaan myöntää tukea tästä toimenpiteistä, niiden

- on oltava tarpeellisia hankkeen saattamiseksi päätökseen, niiden pitää sisältyä sopimukseen liitettyyn alustavaan talousarvioon ja niiden on oltava moitteettoman varainhoidon periaatteiden mukaisia erityisesti taloudellisuuden ja kustannustehokkuuden osalta
- täytyy syntyä sinä aikana, jolloin sopimuksessa määritelty edunsaaja toteuttaa hanketta

- on oltava edunsaajan todellisia kustannuksia, ne on pitänyt viedä edunsaajan kirjanpitoon sovellettavien kirjanpitoperiaatteiden mukaisesti ja niistä on pitänyt tehdä voimassa olevan vero- ja sosiaalilainsäädännön mukainen ilmoitus
- on oltava yksilöitävissä ja todennettavissa, ja niiden tueksi on voitava esittää alkuperäiset tositteet.

Edunsaajan sisäisten kirjanpito- ja tarkastusmenettelyjen on oltava sellaisia, että niiden avulla toimen ilmoitetut tulot ja menot voidaan sovittaa yhteen vastaavan tilinpäätöksen ja tositteiden kanssa.

Tukikelpoiset välittömät kustannukset:

Hankkeen tukikelpoiset välittömät kustannukset ovat kustannuksia, jotka voidaan määritellä edellisen kappaleen tukikelpoisuusehtojen nojalla erityiskuluiksi, jotka liittyvät suoraan hankkeen toteutukseen ja joiden voidaan katsoa olevan veloitettavissa hankkeesta. Erityisesti seuraavat välittömät kustannukset ovat tukikelpoisia:

- hankkeeseen osallistuvan henkilöstön kustannukset eli todelliset palkkakustannukset sosiaaliturvamaksuineen ja muine lakisääteisine kustannuksineen, jos ne eivät ylitä edunsaajan tavanomaisen palkkauskäytännön keskitasoa. Julkisen sektorin työntekijöiden palkat ovat tukikelpoisia vain, jos edunsaaja maksaa tai korvaa ne, ja kyseisten työntekijöiden on työskenneltävä suoraan ja kokoaikaisesti hankkeessa. Jos he työskentelevät siinä vain osa-aikaisesti, tukikelpoiseksi katsotaan vain kyseinen osuus työajasta. Henkilöstön työskentely hankkeessa on todistettava komennussopimuksilla, toimenkuvauksilla, työaikakorteilla tai muilla tositteilla.

Henkilöstökustannukset voivat olla enintään **20 prosenttia** kaikista tukikelpoisista välittömistä kustannuksista, jotka esitetään hakijan toimittamassa alustavassa talousarviossa.

- matka- ja oleskelukulut lasketaan seuraavalla verkkosivustolla olevien päivärahataulukoiden perusteella:

http://eacea.ec.europa.eu/citizenship/index_en.htm.

- kustannukset, jotka liittyvät
 - * tiedotukseen, tuotantoon, viestintään ja levitykseen
 - * koulutus-, tiedotus- ja levitystapahtumien järjestämiseen
 - * avustussopimuksessa määräytyistä vaatimuksista suoraan aiheutuvat kustannukset, mukaan luettuna vakuuksiin liittyvät kulut.

- Laitteiden (uusien tai käytettyjen) hankintakustannukset, jos edunsaaja voi tehdä kyseisistä laitteista ja jos tämänkaltaisista hyödykkeistä voidaan yleisesti tehdä vero- ja kirjanpitosääntöjen mukaiset poistot. Virasto voi ottaa huomioon ainoastaan sen osan laitteiden poistosta, joka vastaa toiminnan kestoa ja laitteiden todellista käyttöä toiminnan tarkoituksiin, paitsi kun laitteiden luonteen ja/tai käyttöyhteyden perusteella on aiheellista toimia toisin.

Tukikelpoiset välilliset kustannukset (hallintokustannukset)

Välillisinä kustannuksina voidaan hyväksyä kiinteä määrä, joka on enintään 7 prosenttia toimen tukikelpoisista välittömistä kustannuksista ja edustaa edunsaajan yleisiä hallintokustannuksia, joiden voidaan katsoa olevan veloittavissa hankkeesta.

Välillisiin kustannuksiin ei saa sisältyä talousarvion muihin kohtiin kuuluvia kustannuksia.

Välilliset kustannukset eivät ole tukikelpoisia, jos edunsaajalle maksetaan jo toiminta-avustusta jostakin yhteisön toimielimestä tai virastosta.

Kustannukset, jotka eivät ole tukikelpoisia

Seuraavat kustannukset eivät ole tukikelpoisia:

- sijoitetun pääoman tuotto tai pääomakustannukset
- lainoihin ja lainanhoitoon liittyvät maksut
- varaukset tulevia tappioita tai velkoja varten
- korkomenot
- luottotappiovaraukset
- valuuttakurssitappiot
- alv, paitsi jos edunsaaja voi todistaa, ettei saa siitä palautusta
- kustannukset, jotka on ilmoitettu ja korvattu jonkin toisen yhteisötukea saavan toimen tai toimintasuunnitelman yhteydessä
- kohtuuttomat tai perusteettomat kustannukset
- kustannukset, jotka aiheutuvat hankkeen vastuuhenkilöiden korvaamisesta
- matkakustannukset sellaisiin maihin tai sellaisista maista, jotka eivät osallistu ohjelmaan, paitsi jos EACEA:lta on saatu niihin ennakkohyväksyntä
- juoksevat toimintakulut sekä poisto- ja laitekustannukset
- rahoituspalveluista perittävät maksut (paitsi vakuudet)
- vapaaehtoistyö ja muut luontoissuoritukset.

Maksumenettelyt

Jos EACEA hyväksyy hakemuksen lopullisesti, edunsaajalle lähetetään avustuspäätös (jos edunsaajan kotipaikka on EU:n jäsenvaltiossa) tai avustussopimus (jos edunsaajan kotipaikka ei ole EU:n jäsenvaltiossa), jossa tarkennetaan euromääräinen summa ja rahoituksen ehdot.

Mikäli edunsaajalle lähetetään avustuspäätös, edunsaajan on vahvistettava kirjallisesti, että se aikoo toteuttaa hankkeen, saadakseen ennakkomaksun, joka on 50 prosenttia kokonaisavustuksesta. Jollei EACEA saa kirjallista vahvistusta, avustus maksetaan kerralla loppuraportin perusteella.

Mikäli edunsaajalle lähetetään avustussopimus, edunsaajan on allekirjoitettava sopimus ja palautettava se EACEA:han. Lopuksi toimeenpanovirasto allekirjoittaa sopimuksen. Ennakkomaksu suoritetaan 45 päivän kuluessa siitä päivästä, jona EACEA allekirjoittaa sopimuksen.

Ennakkomaksu on tarkoitettu edunsaajan kassavaroiksi. Toimeenpanovirasto voi vaatia edunsaajalta etukäteen vakuuden ennakkomaksun suorittamiseen liittyvien taloudellisten riskien rajoittamiseksi. Tällaisessa tapauksessa ennakkomaksu suoritetaan vasta, kun toimeenpanovirasto on vastaanottanut vakuuden.

Avustus maksetaan edunsaajalle sen jälkeen, kun EACEA:lle on esitetty loppuraporttilomakkeessa oleva maksupyyntö ja kun EACEA on hyväksynyt pyynnön.

Loppuraportti on toimitettava kahden kuukauden kuluessa hankkeen päättymispäivästä (viralliset loppuraporttilomakkeet saa toimeenpanoviraston verkkosivuilta osoitteesta http://eacea.ec.europa.eu/citizenship/index_en.htm), ja siinä on esitettävä hankkeen tulokset suhteessa alkuperäisiin tavoitteisiin. Sen lisäksi on toimitettava hankkeen aikana laaditut julkaisut tai kehitetyt tuotteet.

Jos hankkeen tosiasialliset tukikelpoiset kokonaiskustannukset ovat ennakoitua pienemmät, EACEA alentaa avustusta suhteessa tosiasiallisiin kustannuksiin. Edunsaajan on palautettava liikaa maksetut määrät EACEA:lle.

Edunsaaja sitoutuu toteuttamaan hankkeen avustushakemuksessa kuvatulla tavalla. Kaikkiin hanketta koskeviin muutoksiin on haettava EACEA:n ennakkohyväksyntä.

- **Erityiskysymyksiä: kiinteämääräisiin rahoitusosuuksiin perustuvat avustukset tapahtumahankkeille**

Loppuraportissa on oltava

hankkeeseen osallistuneiden henkilöiden nimet ja osoitteet sisältävä luettelo, jonka on varmentanut, päivännyt ja allekirjoittanut henkilö, jolla on valtuudet

tehdä oikeudellisia sitoumuksia hakijan puolesta. Kustakin tapahtumasta on laadittava erillinen luettelo.

Hakijan ei tarvitse esittää hankkeesta yksityiskohtaista kustannusarviota. Sen ei myöskään tarvitse toimittaa lopullista tilitystä eikä menotositteita hankkeen loppuraportin mukana.

- **Erityiskysymyksiä: todellisiin kustannuksiin perustuvat avustukset tuotanto- ja toteutushankkeille**

- Rahoitusta koskevassa loppuraportissa tulojen ja menojen on oltava tasapainossa, raportti on päivättävä, sen on oltava euromääräinen ja siinä pitää olla
- lopullinen tilitys menoista ja tuloista laadittuna seuraavalla verkkosivustolla olevalle mallilomakkeelle:
- täydellinen luettelo laskuista laadittuna mallilomakkeelle, joka on saatavissa EACEA:n verkkosivustolta osoitteesta http://eacea.ec.europa.eu/citizenship/index_en.htm.
- Loppuraporttilomake on saatavilla osoitteesta http://eacea.ec.europa.eu/citizenship/payment_en.htm.